

דוחות ליום 31 במרס 2015

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים:

3	1. דוח תמציתי של הדירקטוריון
99	2. נתונים כספיים עיקריים
100	3. סקירת הנהלה
110	4. הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
113	5. תמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון | תוכן העניינים

חלק א' - הסביבה העסקית

- 5..... התפתחויות עיקריות במשק
- 7..... התפתחויות בשוק ההון
- 8..... חקיקה ופיקוח

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

- 18..... התוצאות העסקיות
- 22..... התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון
- 27..... מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות
- 29..... פעילות הבנק בשוק ההון

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתר מגזרים ותחומי פעילות

- 29..... מגזרי פעילות
- 48..... חברות מוחזקות

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

- 48..... החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
- 77..... "באזל 3"

חלק ה' - גילוי ובקרה

- 90..... מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
- 93..... גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים
- 94..... המבקר הפנימי
- 95..... בקרות ונהלים לגבי דיווח כספי

חלק ו' - מידע נוסף

- 96..... עניינים אחרים
- 98..... שינויים בהנהלת הבנק

דוח תמציתי של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2015

כללי

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש בזה את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרס 2015, שאושרו על ידי הדירקטוריון בישיבה שהתקיימה ביום 17 במאי 2015.

הדוחות הכספיים ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, ולפי כללי החשבונאות שיושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2014 (בכפוף לאמור להלן). לפיכך, יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי לשנת 2014.

שינויים במדיניות החשבונאית

הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2015, את כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים". על פי הוראות בנק ישראל אומצו כללי החשבונאות הנ"ל בדרך של יישום למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. לפיכך, נתוני ההשוואה לימים 31 במרס 2014 ו-31 בדצמבר 2014 ולתקופות שנסתיימו באותם תאריכים הוצגו מחדש, על מנת לשקף את השינויים בכללי החשבונאות בנושא זה.

חלק א' - הסביבה העסקית

1. התפתחויות עיקריות במשק

מרבית האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על המשך מגמת הצמיחה במשק גם ברבע הראשון של שנת 2015, בשונה מהנתונים הכלכליים שנרשמו במדינות רבות בעולם (סקירה מפורטת על המשבר הכלכלי - לרבות התפתחויות שליליות שנרשמו בתקופת הדוח במדינות מסוימות המשתייכות ל"גוש היורו" - נכללה בפרק 10 ב'4), להלן).

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש מרס 2015 בשיעור של 0.4% והשלים עליה מצטברת בשיעור של 1.0% ברבע הראשון של השנה, בהמשך לעליה בשיעור של 2.8% שנרשמה בנתון זה בשנת 2014.

על פי נתוני המגמה עלה מדד הייצור התעשייתי בחודשים דצמבר 2014 - פברואר 2015 בשיעור של 9.6%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 8.6%, בחישוב שנתי, שנרשמה בנתון זה בשלושת החודשים הקודמים. העליה במדד נובעת, בעיקר, מגידול בתפוקת ענפי הטכנולוגיה (ביתר ענפי התעשייה נרשמה עליה בשיעור של 0.8%, בלבד).

מדד הפדיון במסחר הקמעונאי המהווה אינדיקטור למגמת הביקושים בשוק המקומי, עלה בחודשים ינואר-פברואר 2015 בשיעור של 3.3%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 3.4% שנרשמה בנתון זה בחודשיים הקודמים.

מכירות רשתות השיווק עלו, לפי נתוני המגמה, ברבע הראשון של שנת 2015 בשיעור של 3.9%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 7.0%, שנרשמה ברבע הקודם.

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ-66% בהשוואה לנתוני הגירעון שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

יבוא הסחורות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של כ-61.3 מיליארד ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של 3.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב ירידה בשיעור של 30.6% שנרשמה ביבוא חומרי אנרגיה - המהווה כ-13.4% מכלל היבוא, ירידה בשיעור של 9.3% ביבוא מוצרי השקעה - המהווה כ-12.6% מכלל היבוא, וירידה בשיעור של 4.1% ביבוא יהלומים (גולמיים ומלוטשים) - המהווה כ-11.2% מכלל היבוא.

מאידך, נרשמה עליה בשיעור של 6.9% ביבוא חומרי גלם - המהווה כ-42.4% מכלל היבוא, ועליה בשיעור של 6.8% ביבוא מוצרי צריכה - המהווה כ-19.5% מכלל היבוא.

עם זאת, מצביעים נתוני המגמה (בניכוי עונתיות) על עליה בשיעור של 12.4%, בחישוב שנתי, בהיקף יבוא הסחורות (למעט יהלומים, אניות ומטוסים וחומרי אנרגיה) ברבע הראשון של שנת 2015, בהמשך לעליה בשיעור של 14.7% שנרשמה בנתון זה ברבע האחרון של שנת 2014.

יצוא הסחורות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בכ-58.5 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-5.6% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. מחד, נרשמה עליה בשיעור של 12.6% ביצוא התעשייתי - המהווה כ-81.5% מכלל היצוא, שקוזה, מאידך, בירידה בשיעור של 18.3% ביצוא היהלומים - המהווה כ-15.6% מכלל היצוא.

גם נתוני המגמה מצביעים על עליה בשיעור של 6.5%, בחישוב שנתי, ביצוא הסחורות (למעט אניות, מטוסים ויהלומים) ברבע הראשון של השנה, בהמשך לעליה בשיעור של 21.8% שנרשמה בנתון זה ברבע האחרון של שנת 2014.

מספר הלינות במלונות התיירות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בכ-4.1 מיליון לינות, המהווה ירידה בשיעור של כ-10% ביחס לנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה שנרשמה במספר הלינות מוסברת, בעיקר, בקיטון בשיעור של כ-25.0%, בחישוב שנתי, במספר לינות התיירים, שקוזה בגידול בשיעור של כ-9.0%, בחישוב שנתי, במספר הלינות של תושבי ישראל.

גם נתוני המגמה, בניכוי עונתיות, מצביעים על ירידה בשיעור של כ-11% במספר לינות התיירים ברבע הראשון של שנת 2015, לעומת עליה בשיעור של כ-3% שנרשמה במספר הלינות של תושבי ישראל.

הכנסות המדינה ממיסים עלו ברבע הראשון של שנת 2015 בשיעור של 4.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכמו בכ-69.4 מיליארד ש"ח.

העליה בהכנסות המדינה נובעת מגידול בשיעור של 7.7% בהכנסות מיסים ישירים - שהסתכמו ברבע הראשון של השנה בכ-35.4 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של 0.7% בהכנסות מיסים עקיפים לסך של כ-32.2 מיליארד ש"ח, וגידול בשיעור של 10.5% בהכנסות מאגרות - לסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח.

ברבע הראשון של שנת 2015 נרשם עודף תקציבי בפעילות הממשלה בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון בסך של 0.3 מיליארד ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין כי בעקבות פיזור הכנסת בחודש דצמבר 2014, לא אושרה עד כה מסגרת תקציבית לפעולות הממשלה בגין שנת 2015. לפיכך, פעלה הממשלה בתקופה זו, בהתאם לחוק יסוד משק המדינה, המאפשר לממשלה הוצאה תקציבית חודשית שלא תעלה על 1/12 מההיקף התקציב שאושר לשנת 2014.

ניתוח מרכיבי העודף התקציבי מצביע על עודף בסך 2.5 מיליארד ש"ח בפעילות המקומית של הממשלה (ללא מתן אשראי), שקוזה על ידי גירעון תקציבי בסך 1.8 מיליארד ש"ח שנרשם בפעילות הממשלה בחו"ל.

על פי נתוני המגמה לחודש מרס 2015, הסתכם שיעור הבלתי מועסקים במשק בכ-5.3% מכוח העבודה האזרחי, המהווה ירידה בשיעור של 0.4 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2014. שיעור ההשתתפות בכוח העבודה הסתכם בחודש מרס 2015 בכ-63.5%, המהווה ירידה בשיעור של 0.6 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2014.

מדד המחירים לצרכן ירד ברבע הראשון של השנה בשיעור של 1.3%, המדד "בניכוי הדיור" ירד בשיעור של 1.6%, והמדד "בניכוי ירקות ופירות" ירד בשיעור של 1.3%.

ברבע הראשון של שנת 2015 המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות המוניטרית, שננקטה על ידו בשנים 2012 - 2014 והפחית את הריבית במכרז המוניטרי ב-0.15 נקודות האחוז, לרמת שפל היסטורית בשיעור של 0.10%, בלבד. הפחתת הריבית נובעת מההתחזקות שנרשמה בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים, וצעדים דומים שננקטו במדינות רבות בעולם (עד לשיעורים שליליים שנרשמו בחלק מהמדינות - ראה פרק 10 ב'4), להלן).

ציפיות האינפלציה של הציבור לשנה הקרובה (הנגזרות מההפרש שבין תשואת אגרות החוב "הצמודות" לתשואת אגרות החוב ה"שקליות"), הסתכמו בסוף הרבע הראשון של שנת 2015, בשיעור של כ-0.7%, המהווה עליה בשיעור של 0.1 נקודת האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2014 (0.6%). ציפיות אלו נמוכות מהרף התחתון של טווח יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה (3% - 1%).

אמצעי התשלום במשק הסתכמו ביום 31 במרס 2015 בסך של כ-226 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 14.3% לעומת היקפם בתחילת השנה.

ברבע הראשון של שנת 2015, נרשמה מגמה מעורבת בהתפתחות מערכת שערי החליפין שבין השקל לבין מרבית המטבעות הזרים העיקריים: ביחס לדולר של ארה"ב נחלש השקל בשיעור של 2.3% וביחס לליין היפני בשיעור של 1.9%. מאידך, התחזק השקל ללירה שטרלינג בשיעור של 3.0%, וביחס לאירו בשיעור של 9.5%.

2. התפתחויות בשוק ההון

הרבע הראשון של שנת 2015 התאפיין בעלויות שערים שנרשמו הן בשוק המניות המקומי (על רקע מגמה חיובית שנרשמה במרבית השווקים בעולם), והן בשוק אגרות החוב (הממשלתיות וה"קונצרניות"), בכל מגזרי ההצמדה.

עלויות השערים בשוק ההון המקומי הושפעו מהגורמים הבאים:

- המגמה החיובית שנרשמה בשוקי ההון בארה"ב, על רקע אינדיקטורים המצביעים על המשך מגמת התאוששות בכלכלת ארה"ב.
- ירידה במספר הבלתי מועסקים במשק, לשיעור של 5.3%.
- המשך מתווה הפחתת הריבית במכרז המוניטרי על ידי בנק ישראל, לרמת שפל היסטורית בשיעור של 0.1% בלבד.
- עליה בפעילות המשקיעים הזרים.

השפעת גורמים אלו מותנה על ידי הגורמים הבאים:

- ירידה במחירי הנפט שפגעה בשוקי היצוא והיבוא של המדינות המפיקות נפט.
- ציפיות להעלאת הריבית על ידי הבנק המרכזי בארה"ב.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015 נרשמו עליות שערים בכל מדדי המניות: מדד "ת"א 25" עלה בשיעור של כ-11%, מדד "ת"א 100" עלה בשיעור של כ-10% ומדד "ת"א 75" עלה בשיעור של כ-7%.

המחזור היומי הממוצע במניות וניירות ערך המירים הסתכם ברבע הראשון של השנה בכ-1,464 מיליון ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-13% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

היקפי הסכומים שגויסו מהציבור בשוק הראשוני על ידי החברות - באמצעות הנפקת מניות, אופציות, אגרות חוב ואגרות חוב להמרה - הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בכ-20.2 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-51.9% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

בשוק אגרות החוב הממשלתיות נרשם ברבע הראשון של שנת 2015 גיוס הון בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח, נטו, לעומת כ-5.1 מיליארד ש"ח, נטו, שגויסו על ידי הממשלה בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלו ברבע הראשון של שנת 2015 בשיעור של כ-5.1%, ואגרות החוב הלא צמודות עלו בשיעור של כ-3.5%. התשואות לפדיון ברוטו, באגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד, נעו בסוף חודש מרס 2015 בשיעורים שבין (0.9%-) באגרות החוב "קצרות הטווח", לכ-0.5% באגרות החוב "הארוכות".

ברבע הראשון של השנה נרשמו פדיונות בסך של כ-6.0 מיליארד ש"ח בתיק הנכסים של הציבור המושקע באפיק "קרנות הנאמנות", לעומת סך של כ-14.5 מיליארד ש"ח שגויסו באפיק השקעה זה בתקופה המקבילה אשתקד.

התפלגות הסכומים שגויסו בקרנות הנאמנות, בחתר אפיקי השקעה, מצביעה על גיוס בסך של 5.8 מיליארד ש"ח בקרנות ה"אג"ח", כ-3.4 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות חו"ל, וכ-0.2 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות ה"מניות". מאידך, נרשמו פדיונות בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח בקרנות ה"כספיות" וכ-15.0 מיליארד ש"ח נפדו מהקרנות ה"שקליות".

3. חקיקה ופיקוח

א. ציות לחוקי המס בארה"ב ("FATCA") Foreign Account Tax Compliance Act

בפרק 2א' בדוחות ליום 31 בדצמבר 2014 נכלל מידע באשר לשינויים בחקיקת המס בארה"ב, במסגרתה שונה משטר הדיווח של מוסדות פיננסיים בארה"ב, לרבות הטלת חובת זיהוי של כלל החשבונות המנוהלים על ידם ונמצאים בבעלות נתינים אמריקאיים.

בעקבות שינויי חקיקה אלו והסכמות שגובשו בארה"ב וישראל, נחתם ביום 30 ביוני 2014 הסכם בין מדינת ישראל לבין ממשלות ארה"ב וישראל, במסגרתו התחייבה מדינת ישראל לייזום חקיקה שתחייב את המוסדות הפיננסיים בישראל לדווח לשלטונות המס בישראל על חשבונות "אזרחי ארה"ב", לצורך העברת המידע הרלוונטי לממשלת ארה"ב.

בהמשך לחתימת ההסכם, הפיץ בנק ישראל ביום 30 ביוני 2014 הנחיות, לפיהן נדרשים התאגידים הבנקאיים להחיל על חשבונות בנק שייפתחו מאותו מועד ואילך, את הדרישות הרלוונטיות שנקבעו בהסכם הבין מדינתי.

העברת המידע, במתכונת שנקבעה בהסכם, תיושם לראשונה ביום 30 בספטמבר 2015. הבנק נערך בשיתוף עם החברה האם ליישום דרישות החקיקה בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו על ידי שלטונות המס בארה"ב.

למידע נוסף באשר להנחיות שפרסם בנק ישראל ביום 16 במרס 2015, בנושא: ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות (Cross Border) - ראה פרק 16ג' להלן.

ב. הסדרת הפעילות בנגזרים: רפורמת "Dodd Frank" (בארה"ב), ורפורמת "Emir" (באירופה)

בפרק 2ב' בדוחות ליום 31 בדצמבר 2014 נכלל מידע באשר לשתי רפורמות שפורסמו בארה"ב ובאירופה במטרה להסדיר את הפעילות בתחום הנגזרים:

- "The Dodd - Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (שפורסמה בארה"ב)
- European Market Infrastructure Regulation ("Emir") (שפורסמה באירופה ומבוססת על עקרונות דומים לרפורמה שפורסמה בארה"ב).

הרפורמות כוללות הנחיות שנועדו להפחית את סיכוני האשראי וסיכונים מערכתיים אחרים הנובעים מפעילות בשוק המכשירים הנגזרים, באמצעות דרישה לסלוק עסקאות בנגזרים הנקשרות עם מוסדות פיננסיים בארה"ב ואירופה, באמצעות "סולקים מרכזיים" הנמנים עם הבנקים הגדולים והמרכזיים.

הכללים שנקבעו ברפורמה האמריקאית נכנסו לתוקף בשנת 2014, בעוד שההנחיות שנקבעו ברפורמה האירופאית ייושמו בהדרגה החל משנת 2016 (עם זאת, עד כה טרם הסתיימו הליכי החקיקה הכרוכים ביישום הרפורמה וטרם נקבע מועד סופי ליישומה).

הבנק נערך בשיתוף עם החברה האם ליישום הכללים שנקבעו בהוראות. במסגרת היערכות זו מופו הפערים בתהליכי העבודה ביחס לדרישות ההוראה ונבחנו אפשרויות ההתקשרות עם סולקים מרכזיים פוטנציאליים. בנוסף, חתם הבנק, על פרוטוקול המסדיר את דפוסי העבודה בתחום סליקת עסקאות בנגזרים של הגופים החברים בארגון ISDA.

ג. חקיקה בתחום העמלות הבנקאיות

(1) תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008 (להלן: "כללי עמלות")

בהמשך לפרסום דוח "הועדה לבחינת התחרות במערכת הבנקאית" (להלן: "הועדה"), שהוקמה על ידי משרד האוצר ובנק ישראל וכלל המלצות שנועדו להגביר את התחרות במערכת הבנקאית ולהפחית את עלויות ניהול חשבונות העובר ושכ של לקוחות הבנקים (בדגש על "יחידים" ו"עסקים קטנים"), פרסם בנק ישראל ביום 29.1.2015 תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון), התשע"ה - 2015 (להלן: "התיקון").

התיקון כולל שינויים הן בהגדרת הלקוחות והן בתעריפי העמלות, שנקבעו ב"כללי עמלות", כדלקמן:

- שינוי בהגדרת לקוח "יחיד" ו"עסק קטן":
על פי התיקון הורחבה תכולת הגדרת "עסק קטן" ונכללים בה כעת גם תאגידי עסקיים שמחזור העסקים השנתי שלהם אינו עולה על 5 מיליון ש"ח (במקום 1 מיליון ש"ח, קודם לכן).
- הקלות בכללי הסיווג של "עסקים קטנים":
במטרה להקל על לקוחות המבקשים להיכלל בקטגוריית "עסקים קטנים", בוטלה ההנחיה שחייבה לקוחות אלה להציג מדי שנה דוח כספי המעיד על התאמתם לקריטריונים הנדרשים (כנדרש בכללים הקודמים, כתנאי לסיווגם כ"עסק קטן").
בהתאם לכללים החדשים יחויבו לקוחות אלה להמציא דוחות כאמור, רק אם יידרשו לכך על ידי הבנק (ובתנאי שהדרישה נובעת מאינדיקציות הנמצאות בידי הבנק ומעידות, לכאורה, על חריגה אפשרית של הלקוח מהקריטריונים המגדירים קבוצת לקוחות זו).

- הפחתת תעריפי עמלות מסוימות:

במסגרת התיקון הופחתו תעריפיהן של עמלות מסוימות ונאסרה גבייתן של עמלות אחרות, כדלקמן:

- מהגדרת הפעולות הבנקאיות שניתן לגבות בגינן עמלה בגין ביצוע פעולה ב"ערוץ ישיר", מועטה פעולת חיוב באמצעות "כרטיס חיוב מיידית". לפיכך, נאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות עמלה בגין שירות זה.
- הותר לתאגידים הבנקאיים לגבות עמלה בגין הפקת אישור בעלות על חשבון בנק, רק מהאישור השני באותה שנה קלנדרית.
- העברה בנקאית באמצעות מערכת זה"ב ("RTGS") עד לסכום של מיליון ש"ח, הוגדרה כ"פעולת פקיד". לפיכך, סכום העמלה המירבי שניתן לגבות בגין שירות זה, הוגבל לתעריף הנגזר מסוג פעולה זה.
- נאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות עמלת "דמי ניהול" בגין הלוואות לדיור.

ההוראות החדשות שנקבעו בתיקון לכללי העמלות נכנסו לתוקף במדורג, החל מיום 1 בפברואר 2015, וכלה ביום 1 ביולי 2015. הבנק יישם את ההוראות שנכנסו לתוקף, ונערך ליישום יתר ההנחיות במועדים שנקבעו לכניסתן בתוקף בעתיד.

הנתונים שנאספו על ידי הבנק בפרק הזמן הקצר שחלף ממועד יישום הכללים החדשים, אינם נותנים אינדיקציה ברורה לגבי היקף הפגיעה הצפוי בהכנסות הבנק. עם זאת, בהתבסס על אומדנים ראשוניים, סבורה הנהלת הבנק שיישום הכללים החדשים והמתכונת התעריפית המעודכנת, צפויים להקטין את הכנסות הבנק מניהול חשבונות עובר ושב בשנת 2015 בסך של עד כ-2 מיליון ש"ח.

(2) הכרזה על שירות "משלוח הודעות ללקוחות" כ"שירות בר פיקוח":

להערכת בנק ישראל תעריפי העמלות הנהוגים במערכת הבנקאית בגין שירות זה גבוהים מדי. לפיכך, תיקן בנק ישראל ביום 10 במאי 2015 את צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הודעות או התראות), התשע"ה - 2015, להגדיר שירות זה כ"שירות בר פיקוח" המגביל את מחירו המכסימלי לסך של חמישה ש"ח, כלכד. התיקון לצו ייכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015. הבנק נערך ליישום התעריפים החדשים במועד כניסתם לתוקף.

בשלב מוקדם זה לא ניתן עדיין לעמוד במדויק את השלכות הצו החדש על תוצאותיו הכספיות של הבנק. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק התיקון לצו עלול להקטין את הכנסות הבנק מעמלות ניהול חשבונות עובר ושב בסך של כ-15-10 מיליון ש"ח לשנה.

(3) יוזמות חקיקה לשינויים בכללי העמלות

בהמשך לצעדי החקיקה שפורטו לעיל, הודיע בנק ישראל ביום 9 במרס 2015, על כוונתו לייזם צעדי חקיקה נוספים במטרה להקל על משקי הבית והעסקים הקטנים, באמצעות הפחתת העלויות הנדרשות לניהול חשבונות עובר ושב. במסגרת זו מוצע להפחית תעריפי עמלות מסוימות ולאסור גביית עמלות אחרות, כדלקמן:

- מוצע לאסור על התאגידים הבנקאיים לגבות עמלה בגין החזר המחאות מלקוחות שהפקידו המחאות אלו - באמצעות הסרת שירות זה מתעריפון העמלות שנכלל ב"כללי העמלות".
- איסור על גביית דמי כרטיס ל"כרטיס חיוב מיידית".

בהמשך להודעה שפרסם בנק ישראל ביום 10 בפברואר 2015 (ראה סעיף ד' להלן) בנושא: "הגברת השימוש בכרטיסי חיוב מיידית" - מוצע לאסור על התאגידים הבנקאיים לגבות "דמי כרטיס" בגין הנפקת כרטיסים אלו, מלקוחות שהבנק הנפיק עבורם גם כרטיס אשראי.

עד כה טרם גובשו הצעות אלו לכדי הוראות חקיקה מחייבות וטרם נקבע מועד מוצע לכניסתן לתוקף (לכשיאושרו). עם זאת, להערכת הנהלת הבנק אישור צעדי החקיקה המוצעים על ידי בנק ישראל כלשונו, עלול להקטין את הכנסות הבנק מעמלות בסך של כ-3-5 מיליון ש"ח, לשנה.

ד. חקיקה בנושא: "כרטיסי חיוב מיידים"

בפרק כג' בדוחות ליום 31 בדצמבר 2014, נכלל מידע בדבר יוזמות ממשלתיות המיועדות להגברת האכיפה בתחום גביית מיסי הכנסה, בין היתר, באמצעות הגבלת השימוש במזומנים כאמצעי לביצוע עסקאות בהיקפים גדולים, והמלצה להגברת השימוש בכרטיסי "חיוב מיידים" כתחליף לשימוש במזומנים.

בעקבות יוזמות אלו פרסם בנק ישראל ביום 10 בפברואר 2015 מסמך, המגדיר את כרטיס החיוב המיידים כ"מוצר מדף בנקאי", שיהווה חלק בלתי נפרד מניהול חשבון העובר ושב.

בהמשך למסמך זה פרסם בנק ישראל ביום 8 במרס 2015 הודעה, הכוללת מתווה המיועד להגביר את המודעות לשימוש בכרטיס החיוב המיידים, וצעדים מעשיים משלימים שיעודדו הטמעת מוצר זה, ובכללם:

- התאגידים הבנקאיים יחויבו להציע לכלל לקוחותיהם המנהלים חשבונות עובר ושב- "כרטיס חיוב מיידים" באמצעות פניה יזומה שתעשה לכל המאוחר עד ליום 30.6.2016.
- כמו כן יחויבו התאגידים הבנקאיים לדווח לבנק ישראל על הצעדים שבוצעו על ידם בנושא זה ועל היקף הפצת הכרטיסים מסוג זה, במסגרת דיווח רבעוני מפורט.
- ייאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות דמי כרטיס בגין הנפקת "כרטיס חיוב מיידים", ללקוחות שהבנק הנפיק עבורם גם כרטיס אשראי.

בנוסף, יזם בנק ישראל צעדי חקיקה בנושא זה, כדלקמן:

(1) טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בנושא: "כרטיסי חיוב"

טיוטת התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בנושא: "כרטיסי חיוב", הופצה על ידי בנק ישראל ביום 8 במרס, 2015 וכוללת הנחיות חדשות שנועדו לעודד את השימוש בכרטיסים מסוג "חיוב מיידים", ובכללם:

- דרישה להעברת התמורה המגיעה לבית העסק בגין עסקאות שבוצעו באמצעות שימוש בכרטיסי חיוב מיידים - בתוך שלושה ימי עסקים מיום ביצוע העסקה, לכל המאוחר.
- עסקאות שבוצעו בכרטיס חיוב מיידים ירשמו בחשבון העובר ושב של הלקוח בסמוך לביצוע העסקה ויוצגו בנפרד מעסקאות אחרות.

(2) טיוטת תיקון לצו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מיידים) (הוראת שעה), התשע"ב - 2015 (להלן: "צו הבנקאות")

במטרה לעודד את השימוש בכרטיס מסוג "חיוב מיידים", מוצע לתקן את "צו הבנקאות" ולהגביל את סכום עמלת הסליקה בגין עסקאות המבוצעות באמצעות כרטיס מסוג זה, לשיעור מכסימלי שלא יעלה על 0.3% מהיקף העסקה. הכללים שנקבעו ב"צו הבנקאות" צפויים היו להיכנס לתוקף ביום 1 במאי, 2015. עם זאת, עד כה טרם הבשילו צעדי חקיקה אלו לכדי הוראות מחייבות.

היקף השימוש העתידי במוצר זה מותנה בנכונות ציבור הלקוחות לשנות הרגלי צריכה קיימים ולאמץ שימוש במוצר בנקאי שונה.

לפיכך, לא ניתן לאמוד בשלב זה, את ההשלכות שיהיו להפצה המתוכננת של המוצר החדש על פעילות הבנק ותוצאותיו הכספיות בעתיד. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק צפוי שיישום הנחיות אלו יפחית את הכנסות הבנק מעמלות "כרטיסי אשראי", מחד - אך עשוי להגדיל את הכנסות הריבית בבנק, מאידך. היקף הכנסות הבנק מעמלת מתן שירותים ללקוחות בעלי כרטיס "חיוב מידי" הסתכם בשנת 2014 בכ-1 מיליון ש"ח.

ה. חקיקה בתחום: "יחסי בנק - לקוח"

במסגרת צעדי ההסדרה הננקטים בשנים האחרונות על ידי בנק ישראל במטרה לשפר את אמון הציבור במערכת הבנקאית (כחלק מתהליך לקביעת סטנדרטים שיבטיחו מתן שירות הוגן ללקוחות התאגידיים הבנקאיים), ולפשט הוראות הגורמות לסירבול ויצירת חסמים המקשים על התחרות במערכת הבנקאית - הפיץ בנק ישראל בתקופת הדוח מסמכי הבהרה וטיוטות תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין, כדלקמן:

(1) טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 בנושא: "פירעון מוקדם של הלוואה שאינה לדיר"

ההוראות הקיימת בנושא: "עמלה בגין פירעון מוקדם של הלוואות ש"אינן לדיר", יוצרות זיקה בין התחשיב המיושם לגבי עמלות בגין פירעון מוקדם של הלוואות לדיר, לבין הפרמטרים המשמשים בקביעת סכום העמלה בשל פירעון מוקדם של הלוואות שאינן לדיר - רק לגבי הלוואות שסכומן אינו עולה על 750 אלף ש"ח, ומתירות מרווח שיקול דעת באשר להלוואות אחרות.

במטרה לצמצם מרווח פעולה זה, ולקבוע סטנדרטיזציה רבה יותר במנגנון חישוב עמלת הפירעון המוקדם - הפיץ בנק ישראל ביום 3 בפברואר 2015, טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 454, בנושא: "פירעון מוקדם של הלוואה שאינה לדיר".

טיוטת ההוראה כוללת הנחיות חדשות, היוצרות זיקה רבה יותר לתקנות שמכוחן מחושבות העמלות בגין פירעון מוקדם של הלוואות לדיר, ובכללן:

- מוצע להעלות את "תקרת" הסכום של הלוואות שאינן לדיר, שיידרש להחיל לגביהן את נוסחת חישוב העמלה בגין פירעון מוקדם של הלוואות לדיר, מסכום של 750 אלף ש"ח, ל-5 מיליון ש"ח (בנוסף, מוצע לאסור על גביית העמלה בגין פירעון מוקדם של הלוואות שאינן לדיר, הנושאת ריבית משתנה - ללא הגבלת תקרה).
- מוצע לשנות את שיעור "ריבית הייחוס", המהווה מרכיב בחישוב עמלת הפירעון המוקדם מ: "שיעור הריבית הנהוג בתאגיד הבנקאי" (הקבוע בכללים הנוכחיים), ל"ריבית עוגן" (בדומה לכללים הנהוגים בחישוב העמלה בגין "פירעון מוקדם של הלוואות לדיר").

עד כה טרם פורסם נוסח מחייב להוראה וטרם נקבע מועד ליישום השינויים שנכללו בטיוטת ההוראה. הבנק לומד את ההנחיות המוצעות ונערך ליישומן לכשיאושרו. בשלב מוקדם זה לא ניתן לאמוד עדיין את ההשלכות שיהיו ליישום הנחיות אלו על הכנסות הבנק, לכשיאושרו.

היקף הכנסות הבנק מגביית עמלות בגין פירעון מוקדם של הלוואות שאינן למטרות דיר, הסתכם בשנת 2014 בסך של כ-4 מיליון ש"ח.

(2) מסירת מידע ללקוחות לגבי "פערי ריביות"

ממידע שנמסר לבנק ישראל עולה לכאורה, כי בנקים מסוימים מציעים ללקוחותיהם להפקיד כספים בפקדונות בנקאיים באמצעות הוראות קבע, למרות שביתרת חשבון העובר ושב שלהם קיימת יתרת חובה, מבלי שיוכא לידיעתם מידע נחוץ לגבי פערי הריבית שקיימים בין תשואת הפקדון, לבין עלות האשראי בחשבון העובר ושב.

לדעת בנק ישראל, דפוס פעולה זה עומד בסתירה לסעיף 3 בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981, האוסר על התאגידים הבנקאיים לבצע פעולות שעלולות להטעות את לקוחותיהם בכל עניין מהותי למתן השירות.

לפיכך, ובמטרה להנהיג במערכת הבנקאית דפוס פעולה שיעמדו בסטנדרטים הנדרשים, הפיץ בנק ישראל ביום 15 בינואר 2015 מסמך הבהרות, הכולל הנחיות פעולה בנושא זה, ובכללן:

- דרישה למתן מידע בדבר פערי הריבית שקיימים בין מוצרי האשראי למוצרי הפקדונות, ללקוחות המבקשים להפקיד כספים בפקדון בנקאי בעת שחשבונם נמצא ביתרת חובה - קודם לביצוע ההפקדה.
- מידע זה יימסר בכתב ללקוחות שמסרו הוראות קבע להפקדת כספים בפקדון בנקאי, וחשבונם מצוי ביתרת חובה.
- נאסר על התאגידים הבנקאיים לייזום פניה להפקדת כספים בפקדון בנקאי - ללקוחות שחשבון העובר ושכ שלהם נמצא ביתרת חובה.

הבנק מיישם את ההנחיות שנכללו במסמך הבהרות, ממועד כניסתו לתוקף.

(3) ויתור על חתימת לקוח במקרים מסוימים

במטרה להגביר את התחרותיות במערכת הבנקאית, באמצעות צמצום חסמים המקשים על מעבר הלקוחות בין הבנקים השונים, הפיץ בנק ישראל ביום 4 בינואר 2015 מסמך, המתיר לתאגידים הבנקאיים להתקשר עם לקוחות בהסכמים מסוימים (כמפורט להלן), מבלי להיזקק לחתימה פיזית של הלקוח, ולהסתפק במקומה באישור הלקוח באמצעות שימוש באתר האינטרנט:

- הסכם תנאי עסק כלליים או הסכם לפתיחת חשבון עובר ושכ.
- הסכם להפקדת כספים לזמן קצוב לתקופה העולה על שנה אחת.
- הרשאה למתן שירות באמצעות הודעה טלפונית.

מאידך, עדכן בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 435, בנושא: "הוראות טלפונית", וכלל בה הנחיה המחייבת את התאגידים הבנקאיים לקבוע הסדרים שיאפשרו לתאגיד הבנקאי לזהות את לקוחותיו הן בעת קבלת הבקשה למתן שירות באמצעות הוראה טלפונית, והן בעת קבלת ההוראה הטלפונית עצמה.

הבנק נערך בשיתוף עם החברה האם, לפיתוח אמצעים טכנולוגיים שיענו על הדרישות שנקבעו על ידי בנק ישראל בנושא זה.

(4) טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450 בנושא: "הליכי גביית חובות"

במהלך הפעילות הבנקאית השוטפת, ננקטים על ידי התאגידים הבנקאיים מעת לעת צעדים לגביית חובות, כנגד לקוחות שנקלעו לקשיים ולא עמדו בפרעון חובותיהם לבנק (לרבות שימוש באמצעים משפטיים).

במסגרת צעדי ההסדרה המיושמים על ידי בנק ישראל במטרה לקבוע סטנדרטים הולמים למערכת היחסים שבין התאגידים הבנקאיים ללקוחותיהם, הפיץ בנק ישראל ביום 4 במאי 2015 טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה (מס' 450), בנושא: "הליכי גביית חובות", המציעה לקבוע כללים ואמות מידה להתנהלות הבנקים בנושא זה, ובכללם:

- התאגידים הבנקאיים יידרשו לקיים פונקציה ייעודית לטיפול בגביית חובות, שתבצע את הפעולות הנדרשות בנושא זה, תוך שמירה על הוגנות היחסים בין הצדדים. פעילות הפונקציה תפוקה על ידי ההנהלה והדירקטוריון.
- הסכמי ההלוואה שייחתמו בין הבנק ללקוחותיו יכללו נוסחה לחישוב ריבית הפיגורים שתיזקף על ההלוואה.
- השיעור המכסימלי שייקבע לריבית הפיגורים לא יעלה על השיעור המכסימלי שגובה התאגיד הבנקאי בגין חריגה ממסגרות האשראי.
- התאגידים הבנקאיים יחויבו לשלוח מכתב התראה לכלל הלקוחות שמפגרים בתשלומי ההלוואה, בסמוך להיווצרות החוב, ובטרם ינקטו בהליכים משפטיים כנגד לקוחות אלו.
- מוצע לקבוע פורמט אחיד ופשוט לטבלאות הריבית שמוסרים התאגידים הבנקאיים ללשכת ההוצאה לפועל.
- מוצע לחייב על התאגידים הבנקאיים לקיים פיקוח ובקרה על גורמי חוץ המייצגים אותם (להלן: "המייצגים"), בהליכי גביית החובות מול לקוחותיהם. הפיקוח יכלול:
 - קבלת דיווחים חודשיים ממוכנים מה"מייצגים".
 - מעורבות של התאגיד הבנקאי בכל בקשה של הלקוח להסדרת חוב הפיגורים, שתוגש ל"מייצגים".
 - עריכת ביקורות על כל אחד מהמייצגים בתדירות שנתית, לפחות.

עד כה טרם פורסם נוסח מחייב להוראה זו ולא נקבע מועד מוצע לכניסתה לתוקף. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ונערך ליישומה, לכשתאשר.

1. חקיקה בנושא: "הלוואות ממונפות"

בחודש נובמבר 2014 פורסמו מסקנות הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל, שכללו המלצות המתייחסות להיבטים מסוימים בנושא: "גיוס חוב מהציבור וטיפול בלוויים שנקלעו לקשיים" (לרבות היבטים מסוימים המתייחסים לתאגידים הבנקאיים).

לאור המלצות אלו נוצר צורך לעדכן הנחיות מסוימות שנכללו בהוראות הניהול הבנקאי התקין של בנק ישראל, המתייחסות להלוואות ממונפות ולוויתורים על חובות.

לפיכך, פרסם בנק ישראל ביום 28 באפריל 2015 תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מסוימות, כדלקמן:

(1) תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בנושא: "ניהול סיכון אשראי"

התיקון כולל הנחיות המתייחסות להלוואות ממונפות ולמחילת חובות, ובכללן:

- התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע מגבלות פנימיות באשר להלוואות ממונפות ובאשר למתן אשראי ללוויים המתאפיינים ברמות מינוף העולות על המקובל בענף בו הם פועלים.

- מדיניות האשראי תכלול התייחסות לחשיפות בגין "הלוואות סינדיקציה" שאורגנו על ידי התאגיד הבנקאי וטרם נמכרו על ידו.
- התאגידים הבנקאיים נדרשו לכלול במסגרת תהליכי חיתום האשראי בגין אשראים גדולים (בסכומים העולים על 50 מיליון ש"ח), הניתנים לתאגידים - גם אשראי שנטל בעל השליטה בתאגיד.
- תהליך "ויתור" על חוב בגין לווים שנקלעו לקשיים, יעוגן כנהלים מפורטים.

(2) הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 327 בנושא: "ניהול הלוואות ממונפות"

ההוראה מסדירה את מסגרת הסיכונים הכוללת להלוואות ממונפות וכוללות הנחיות מפורטות בנושא זה, ובכללן:

- הגדרת הלוואות ממונפות, לרבות הלוואות לרכישת אמצעי שליטה והלוואות ללווים המתאפיינים בשיעורי מינוף גבוה של חוב להון עצמי.
- הגדרת היבטים שונים בנושא הלוואות ממונפות, שיקבלו ביטוי במדיניות ונוהלי האשראי של התאגידים הבנקאיים.
- הדירקטוריון נדרש לדון אחת לשנה, לפחות, במדיניות התאגיד הבנקאי באשר להלוואות ממונפות.
- התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע נהלי חיתום ברורים כתובים ומדידים שישקפו את התיאבון לסיכון של התאגיד הבנקאי בהתייחס להלוואות אלה.
- התאגידים הבנקאיים יקיימו מעקב מתמיד אחר הלוואות ממונפות וידווחו עליהן להנהלה, בתדירות רבעונית לפחות.
- פונקצית בקרת האשראי נדרשת להעריך את ביצועי תיק הלוואות הממונפות באופן תדיר ומעמיק יותר ביחס לחלקים אחרים של תיק האשראי.
- התאגידים הבנקאיים נדרשים לגבש וליישם מבחני קיצון וניתוחי רגישות תקופתיים לגבי תיק הלוואות הממונפות.

(3) תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323 בנושא: "מגבלות על מימון עסקאות הוניות"

תוקנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323 הנוכחית, הקובעת מגבלות באשר להלוואות שניתנו למימון אמצעי שליטה בלבד, והורחבה עבור כלל הלוואות ששימשו למימון "עסקאות הוניות" (כהגדרתן בטיטת התיקון להוראה).

לפיכך, נכללו בתיקון להוראה הנחיות חדשות, ובכללן:

- "עסקה הונית" הוגדרה כעסקה למימון רכישת זכות הונית בתאגיד, או חלוקת הון, במטרה להגדיל ערך לבעלי המניות.
- היקף האשראי שניתן למטרת ביצוע עסקאות הוניות יוגבל ל-70% מהון התאגיד הבנקאי, לכל היותר.
- היקף האשראי שניתן לרכישת זכות הונית בתאגיד בנקאי אחר (ומימון 30% לפחות מעלות הרכישה), יוגבל לשיעור שלא יעלה על 5%, לכל יותר, מהון התאגיד הבנקאי נותן האשראי, או מהון התאגיד הבנקאי הנרכש (כנמוך מביניהם).

ההנחיות החדשות שנכללו בהוראות אלו יחולו לגבי אשראי חדש שיינתן החל מיום 1 בינואר 2016. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בתיקונים להוראות, כמפורט לעיל, ונערך ליישומן במועד כניסתן לתוקף.

ז. טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308, בנושא: "ציות, ופונקציות הציות בתאגיד הבנקאי"

במסגרת עדכון הוראות הניהול הבנקאי התקין והתאמתן למסגרות העבודה ולסטנדרטים שנקבעו על ידי "ועדת באזל", הפיץ בנק ישראל ביום 4 במרס 2015, טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308, בנושא: "ציות ופונקציות הציות בתאגיד הבנקאי".

טיוטת ההוראה מרחיבה את תכולת ההוראה הקודמת (שהתייחסה להיבטי ציות הנוגעים להוראות צרכניות בלבד), לכלל החוקים התקנות וההוראות החלות על תאגידים בנקאיים וכוללת הנחיות וכללים חדשים, לרבות:

- מוצע להטיל על הדירקטוריון אחריות לפיקוח על ניהול סיכון הציות, באמצעות אישור מדיניות הציות ופיקוח על יישומה (לרבות הערכת מידת האפקטיביות של מדיניות זו וקביעת ערוצי דיווח נאותים).
- ההנהלה תהיה אחראית לניהול אפקטיבי של סיכון הציות באמצעות גיבוש מדיניות כתובה (לרבות פיקוח על חריגות ממדיניות זו באמצעות צעדים מתקנים), פיקוח על עבודת פונקציות הציות, וקיום ערוצי דיווח לדירקטוריון.
- פורטו מאפייני פונקציות הציות, לרבות דרישה לאי תלות הפונקציה בפעילויות הנבדקות על ידה, מעמדה העצמאי בתאגיד הבנקאי, דרישה להקצאת משאבי כח אדם הולמים ולכשירות מקצועית של עובדי הפונקציה.
- הוגדרו תפקידי פונקציות הציות, לרבות תחומי עיסוקה. מוצע לכלול בתחומי אחריותה של פונקציות הציות לפחות את סיכוני הציות הנגזרים מהוראות הליבה הבנקאיות (כגון: הוגנות כלפי לקוחות הבנק, הלבנת הון ומימון טרור, ייעוץ ללקוחות, הגנה על הפרטיות, היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות וכו').
- קצין הציות יהיה חבר בהנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי (או כפוף לחבר הנהלה שאינו עוסק בפעילות עסקית), ויאסר עליו למלא תפקיד נוסף בתאגיד הבנקאי.

המועד המוצע ליישום ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה נקבע ליום 1 בינואר 2016.

עד כה טרם הבשילו ההנחיות שנכללו בטיוטת ההוראה לכדי כללים מחייבים. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בטיוטת ההוראה ונערך ליישומן במועד המוצע לכניסתן לתוקף.

ח. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361 בנושא: "ניהול הגנת הסייבר"

פעילות התאגידים הבנקאיים נשענת על תשתיות טכנולוגיות מתקדמות וחדשנות טכנולוגית, לרבות תשתיות מיחשוב "פתוחות" וקבלת שירותי מיחשוב מצדדים שלישיים המאפשרים מתן שירותים בנקאיים זמינים ללקוחות "בכל עת ובכל מקום". תשתיות מתקדמות אלו חושפות את התאגידים הבנקאיים ל"סיכוני סייבר", שהתממשותם עלולה לשבש את פעילותם התקינה ולהוביל לפגיעה במוניטין, ירידה באמון הציבור, ואף לגרום, במקרי קיצון, לפגיעה ביציבותם.

להערכת בנק ישראל, נרשמה בתקופה האחרונה עליה מתמדת בחשיפת התאגידים הבנקאיים (בארץ ובעולם) לאיומי סייבר, המתבטאת בעליה בתחכום ההתקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי ובקושי לזהות התקפות אלו.

לאור החשיבות הרבה שמייחס בנק ישראל לנושא זה ולסכנות הפוטנציאליות הטמונות בו, פרסם בנק ישראל ביום 16 במרס 2015 הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה (מס' 361), בנושא: "ניהול הגנת הסייבר", המסדירה את דרישות הפיקוח על הבנקים מהתאגידים הבנקאיים בתחום זה, וכוללת מסגרת מובנית לניהול הסיכון.

ההוראה קובעת עקרונות יסוד וקווים מנחים לניהול הגנת הסייבר ובכללם:

- התאגיד הבנקאי יגדיר אסטרטגיית הגנה ומסגרת לניהול סיכוני הסייבר הכוללים:
 - תפיסת הגנת הסייבר, לרבות: זיהוי מרחב הפעילות, מכלול הגורמים הרלוונטיים לנושא, מתן דגש למערכי הגילוי, ולהגנה על פרטיות הלקוחות ושמירה על נכסיהם.
 - גישת התאגיד לניהול סיכוני הסייבר, לרבות: יעדים, עקרונות הפעלה ויישום.
 - מסגרת לניהול סיכוני הסייבר, הכוללת: מבנה הממשל התאגידי, תיאור הכלים והמתודולוגיות להערכת הסיכון, ותיאור תהליכי ההגנה העיקריים.
 - מדיניות הגנת הסייבר המתייחסת ליעדי הגנת הסייבר, הגדרת תחומי האחריות, מערכי הניטור והתגובה ופירוט הבקורות הנדרשות והמסגרת ליישומן.
 - אסטרטגיית הגנת הסייבר תעודכן בתדירות תלת שנתית, לפחות.
- בתהליך ניהול סיכוני הסייבר ייכללו המרכיבים הבאים:
 - הערכת סיכוני הסייבר וסביבת הבקרה שתבוצע בתדירות שנתית, לפחות.
 - זיהוי והערכת סיכוני הסייבר שיבוססו על ממצאי בקורות וסקרים, איסוף וניתוח אירועים פנימיים, מיפוי תהליכים עסקיים, ניתוח תרחישים, ושימוש במדדים כמותיים.
 - הערכת הבקורות הקיימות, לרבות: ניתוח מצב הבקורות ביחס לאיומים, לחולשות ולסיכונים הרלוונטיים, בחתכי הפעילות השונים.
 - קיום מערך דיווח סדיר להנהלה ולדירקטוריון בנושא סיכוני הסייבר, לרבות: נתונים לגבי מדדי סיכון עדכניים, פירוט אירועי סיכון או נזק משמעותיים, התפתחות אירועים בעלי פוטנציאל להתמששות סיכוני הסייבר.
- התאגידים הבנקאיים יידרשו לבסס מערך בקורות אפקטיבי להפחתת רמת סיכוני הסייבר, שכולל:
 - מיפוי סביבת הפעילות של התאגידים במטרה לזהות גורמים, מערכות ותהליכים קריטיים, לרבות נקודות חולשה.
 - חיזוי וחקר איומים המבוסס על איסוף מידע עצמאי ויכולת הערכה וניתוח.
 - פיתוח יכולת תגובה מהירה ואפקטיבית לאירוע סייבר וניהולו.
 - פיתוח יכולת עמידות לאירוע סייבר ושיקום הפעילות העסקית בעקבות האירוע.
 - צמצום החשיפה להתקפות סייבר באמצעות "הקשחת מערכות" וצמצום הרשאות למשתמשים.
 - יישום אבטחה "רב שכבתית" המבוססת על ריבוי בקורות העשויות לפצות על חולשות שהתגלו בחלק מהתהליכים.
 - קיום מערך ניטור ובקרה אפקטיבי שיאוש ברציפות בכל שעות היממה ויקבל דיווחים בזמן אמת מהמערכות והיחידות השונות.
 - יישום מתכונת נאותה לניהול "אירוע סייבר", הכוללת: זיהוי האירוע, דיווח על האירוע, ניהול שוטף של האירוע באמצעות צוות עובדים יעודי במסגרת "חדר מצב", רישום ומעקב של מכלול הידיעות, ההחלטות והפעולות באמצעות "ומן אירועים", ועריכת תיחקור ודיווח בתום האירוע.
 - קיום מערך דיווח על אירועי סייבר (או התרעה על אירוע סייבר), הכולל: דיווחים פנימיים לגורמים הרלוונטיים, להנהלה ולדירקטוריון, ודיווחים חיצוניים לפיקוח על הבנקים, בתנאים מסוימים.

- קיום ממשל תאגידי נאות לניהול סיכוני הסייבר, הכולל את האורגנים הבאים:
 - הדירקטוריון יהיה אחראי על התוויית אסטרטגיית הגנת הסייבר, אישור המסגרת לניהול סיכוני הסייבר, ופיקוח על ההנהלה הבכירה.
 - הנהלת הבנק תקבע את המסגרת הכוללת לניהול סיכוני הסייבר, תגבש את מדיניות ההגנה מפני סיכוני סייבר, ותעריך את אפקטיביות מערך הגנת הסייבר באמצעות קבלת דיווחים שוטפים באשר לאיומים הקיימים, תוצאות הערכת הסיכונים, ודיווחים תקופתיים על אירועי סייבר.
 - מנהל הגנת הסייבר, שיעמוד בראש מערך הגנת הסייבר ויהיה אחראי על מגוון היבטים בניהול סיכוני הסייבר, לרבות: תכלול היבטי ניהול הגנת הסייבר, סיוע להנהלה בגיבוש ויישום מדיניות הגנת הסייבר, גיבוש מתודולוגיה תאגידית לניהול סיכוני סייבר, ובקרה של ניהול אירועי סייבר וקביעת המסגרת לדיווחים מהיחידות השונות.
- ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 בספטמבר 2015. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בהוראה ונערך ליישומן במועד כניסתן לתוקף.

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

4. התוצאות העסקיות

רווח ורווחיות

- הרווח הנקי של הבנק הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 88 מיליון ש"ח, לעומת 48 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה עליה בשיעור של 83.3%.
- תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הסתכמה ברבע הראשון של השנה בשיעור של 19.3%, לעומת 10.6% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת תשואה בשיעור של 7.8% בכל שנת 2014.
- להלן פרטים לגבי הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הבנק ברבע הראשון של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:
- עליה בהכנסות הריבית, נטו, מ-191 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2014, ל-217 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
 - עליה בהכנסות המימון שאינן מריבית, מ-12 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2014, ל-43 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
 - ירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי, מהכנסה בסך 14 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2014, ל-2 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
 - ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבע הראשון של השנה ב-78 מיליון ש"ח, בדומה לנתון שנרשם לתקופה המקבילה אשתקד.
 - ירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות, מ-217 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2014, ל-198 מיליון ש"ח בתקופת הדוח, הנובעת ברובה מהשלכות הסכם השכר החדש שנחתם בבנק - ראה פרק 16 ב' להלן.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1/ה'2) בתמצית הדוחות הכספיים.

הכנסות והוצאות

ההכנסות מריבית, נטו, הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה כ-217 מיליון ש"ח, לעומת 191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 13.6%. העליה בהכנסות מריבית, נטו, מוסברת על ידי:

- עליה בשיעור של 0.62 נקודות האחוז במרווח הריבית, ממרווח בשיעור של 2.84% אשתקד, למרווח בשיעור של 3.46% ברבע הראשון של שנת 2015.
- ירידה בסך של 7 מיליון ש"ח במרכיב הפרשי העיתוי השליליים ("פריסת" הכנסות), הנובעים מהכנסות ריבית שסווגו מסעיף עמלות ויוכרו בדוח הרווח והפסד בעתיד (בשל יישום כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא: "מדידת הכנסות ריבית" (תקן "FAS-91"), כמפורט להלן).

השפעת גורמים אלו מותנה בירידה בשיעור של 0.7% ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים.

להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית של הבנק ברבע הראשון של שנת 2015, לעומת התקופה המקבילה אשתקד (והשלכות יישום כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב: כללי "FAS-91", עליהן):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
שיעור השינוי אחוזים	2014	2015	
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
10.0	180	198	• הכנסות ריבית לפני יישום כללי FAS-91
			• השלכות יישום כללי FAS-91 ⁽¹⁾
4.8	21	22	- הכנסות שסווגו מסעיף "עמלות"
(70.0)	(10)	(3)	- הכנסות שנדחו לתקופת הבאות, נטו
72.7	11	19	סך הכל בגין יישום כללי FAS-91
13.6	191	217	סך הכל הכנסות ריבית

להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית, נטו - בחתך מגזרי פעילות (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס						
2014			2015			
מתכונת חדשה ⁽³⁾	השינוי בכללים ⁽²⁾	מתכונת ישנה ⁽¹⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾	השינוי בכללים ⁽²⁾	מתכונת ישנה ⁽¹⁾	
52	-	52	54	-	54	משקי בית
84	8	76	94	15	79	עסקים קטנים
18	1	17	20	2	18	בנקאות מסחרית
30	2	28	30	2	28	בנקאות עסקית
10	-	10	5	-	5	בנקאות פרטית
(3)	-	(3)	14	-	14	ניהול פיננסי
191	11	180	217	19	198	סך הכל

1. לפני יישום כללי "FAS-91".
2. יישום כללי "FAS-91".
3. לאחר יישום כללי "FAS-91".

הכנסות המימון שאינן מריבית, נטו הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה בסך של 43 מיליון ש"ח, לעומת 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מעליה בסך של 25 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש אגרות חוב (בעיקר בתיק אגרות החוב הזמינות למכירה).

בנוסף, נרשמה בבנק בתקופת הדוח ירידה בסך של 4 מיליון ש"ח בהפסדים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. ההכנסות בגין מרכיב זה נובעות מחוסר הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של "נכסי הבסיס" בגין עסקאות במכשירים נגזרים (הנמדדים על "בסיס צבירה"), לבין השיטה לחישוב שוויים של המכשירים הנגזרים ששימשו לכיסוי נכסי הבסיס (הנמדדים על "בסיס השווי ההוגן"). הפערים ברישום החשבונאי, כאמור לעיל, מהווים "הפרשי עיתוי" שייזקפו בדוחות הרווח והפסד של הבנק בתקופות הבאות.

להלן נתונים לגבי המרכיבים העיקריים של סעיף "הכנסות המימון שאינן מריבית", בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
השינוי	2014	2015	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
12	(2)	10	הפרשי שער: • ממכשירים נגזרים
(9)	4	(5)	• אחרים
3	2	5	סך כל הפרשי השער
3	(10)	(7)	הוצאות נטו, מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾⁽²⁾
25	20	45	רווחים ממימוש ניירות ערך, נטו
31	12	43	סך הכל

1. לא כולל הפרשי שער.

2. מזהה הוצאות בגין התאמות ל"שווי ההוגן" של מכשירים נגזרים שהסתכמו בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015 בסך של 1 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 5 מיליון ש"ח).

ההכנסות בגין הפסדי אשראי, נטו, הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-2 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 14 מיליון ש"ח שנרשמה בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ברבע הראשון של שנת 2015, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
2014	2015		
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח		
2	5		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי:
(16)	(7)		• על בסיס פרטני
(14)	(2)		• על בסיס קבוצתי*

* לרבות מחיקות חשבונאיות, נטו בגין חובות נחותים שההוצאה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי, שהסתכמו בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015 בסך של 5 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 2 מיליון ש"ח), בניכוי גביית חובות שנמחקו בעבר, שהסתכמו בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 בסך של 6 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 7 מיליון ש"ח).

ההכנסות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015, כאמור - נמוכות בכ-20 מיליון ש"ח מאומדן הוצאה המקורי שנחזה על ידי הבנק.

האומדן המקורי התבסס על נתוני החובות הבעייתיים שדווחו בתום שנת 2014, וכלל תחזית לשינויים בפרמטרים שונים המהווים מרכיב בחישוב הפרשות להפסדי אשראי, כגון: תחזית הגידול באשראי (לרבות אשראי בעייתי), תחזית הגידול בתקופת הפיגור של החובות הבעייתיים, והשפעת מרכיב ההיוון על ההפרשה התקופתית להפסדי אשראי.

הקיסון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, ביחס לאומדן המוקדם, כאמור, נובע מהגורמים הבאים:

- קיסון בהיקף החובות הבעייתיים וירידה בשיעור מחיקות החובות הבעייתיים בתקופת הדו"ח, לעומת התכנון המקורי, תרמו להפחתת הוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.
- היקף הסכומים שנגבו בגין חובות שנמחקו בעבר בשלושת החודשים הראשונים של השנה - היה גבוה מהאומדן המקורי.

השפעת גורמים אלו קוזזה על ידי גידול מסוים בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שחלה הרעה בכושר החזר שלהם.

ההכנסות שנרשמו בגין הפסדי אשראי, כאמור, נובעות בעיקר מירידה בהפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (הן בשל ירידה בהיקף החובות הבעייתיים והן בשל ירידה במקדמי הפרשות להפסדי אשראי בחתך ענפי משק). להערכת הנהלת הבנק הירידה בשיעורי המחיקות ובהיקף החובות הבעייתיים בתקופת הדוח, משקפת את איכות תיק האשראי בבנק.

להלן נתונים לגבי התפתחות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי, נטו, בחתך מגזרי פעילות:

השינוי מיליון ש"ח	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2013	2015	
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
13	(14)	(1)	משקי בית
8	(9)	(1)	עסקים קטנים
1	(1)	-	בנקאות מסחרית
(10)	10	-	בנקאות עסקית
12	(14)	(2)	סך הכל

שיעור הוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי לציבור, נטו (מאזני) הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה בהכנסה בשיעור של 0.04%, לעומת הכנסה בשיעור של 0.31% שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד והוצאה בשיעור של 0.08% בכל שנת 2014.

הקיסון בהכנסות בגין הפסדי אשראי נובע מירידה בגביית חובות שנמחקו בעבר, ועליה בהוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

היתרה המצטברת של הפרשה להפסדי אשראי "על בסיס קבוצתי" הסתכמה ליום 31.3.2015 בסך של 251 מיליון ש"ח, והיא מהווה כ-1.01% מסיכון האשראי הכולל לציבור באותו מועד (31.3.2014 - 1.11%; 31.12.2014 - 1.05%). לפרטים נוספים לגבי היקף וסיווג החובות הבעייתיים ולגבי מדדי איכות תיק האשראי של הבנק ליום 31.3.2015 - ראה פרק 10 ב'6) להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-78 מיליון ש"ח, כדומה להכנסה שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד. מחד, נרשמה עליה בשיעור של 14.8% בהכנסות מעמלות המרת מטבע חוץ, שקוזזה בירידה בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מדמי ניהול חשבון הנובעת מיישום הוראות חקיקה שהפחיתו את העמלות בתחום זה החל מיום 1 באפריל 2014 (למידע נוסף בנושא זה-ראה פרק 2ד' בדוח לשנת 2014).

לפרטים נוספים בדבר השינויים הצפויים בהכנסות הבנק מעמלות ניהול חשבונות עובר ושכ, בעקבות תיקוני החקיקה שנכנסו לתוקף ביום 1 בפברואר 2015 ותיקוני החקיקה הצפויים - ראה פרק 3ג' לעיל.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-198 מיליון ש"ח, לעומת 217 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 8.8%. הירידה בהוצאות התפעוליות נובעת, בעיקר, מקיטון בשיעור של 13.5% בסעיף "משכורת והוצאות נלוות", הנגזר מיישום הסכם השכר שנחתם בבנק ביום 28 באפריל 2015 (ראה פרק 16ב' להלן).

ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-54 מיליון ש"ח, לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה למיסים ביחס לרווח מפעולות רגילות בתקופת הדוח הסתכם ב-38.0%, לעומת 39.7% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בשיעור ההפרשה למיסים מוסברת בקיטון במשקלם היחסי של מרכיבים שלא הותרו בניכוי לצורכי מס.

5. התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי (ב-%) לעומת					
31.12.2014	31.3.2014	31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
(4.1)	(2.0)	*28,580	*27,951	27,395	סך כל המאזן
(25.2)	(3.0)	4,994	3,851	3,734	מזומנים ופקדונות בבנקים
(14.0)	(38.2)	3,831	5,331	3,296	ניירות ערך
3.4	8.7	18,915	17,987	19,547	אשראי לציבור, נטו
(5.3)	(2.8)	24,060	23,424	22,779	פקדונות הציבור
(1.6)	(14.9)	681	787	670	כתבי התחייבות נדחים
3.0	6.2	*1,926	*1,868	1,983	הון עצמי

מזומנים ופקדונות בבנקים

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרות המזומנים והפקדונות בבנקים, בחתך בסיסי הצמדה:

שיעור השינוי %	31 בדצמבר 2014 מיליוני ש"ח	31 במרס 2015 מיליוני ש"ח	
(26.8)	4,274	3,129	שקל לא צמוד
(36.8)	190	120	שקל צמוד מדד
(8.5)	530	485	מטבע חוץ
(25.2)	4,994	3,734	סך הכל מזומנים ופקדונות בבנקים

הקיטון ביתרות המזומנים והפקדונות בבנקים במגזר השקלי הלא צמוד, נובע הן מהסטת שימושים מפקדונות בבנקים, למתן אשראי, והן מפרעונות פקדונות שקליים שהופקדו על ידי גופים מוסדיים.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור ה'2 בתמצית הדוחות הכספיים.

ניירות ערך

להלן נתונים לגבי התפתחות ההשקעות בניירות ערך:

שיעור השינוי	31 בדצמבר		31 במרס		
	2014	2015	2015	2014	
%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(1.3)	313	309	309	313	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(15.1)	3,510	2,979	2,979	3,510	ניירות ערך זמינים למכירה
-	8	8	8	8	ניירות ערך למסחר
(14.0)	3,831	3,296	3,296	3,831	סך הכל ניירות ערך

הירידה ביתרות תיק ניירות הערך הזמינים למכירה, נובעת הן מהסטת שימושים מהשקעות בניירות ערך-למתן אשראי והן מפרעון פקדונות שקליים של גופים מוסדיים.

להלן נתונים לגבי התפלגות השקעות הבנק באגרות חוב הכלולות בתיק "הזמין למכירה", בחתך ענפי משק ודירוג אשראי, והרווחים (הפסדים) הצבורים בגיבן:

ליום 31.3.2015					דירוג האג"ח**	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת	מיליוני ש"ח		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח			
א. אגרות חוב לא ממשלתיות						
(1) אגרות חוב סחירות						
-	2	257	255	AAA עד A-	שירותים פיננסיים וציבורים	
-	1	29	28	A+	מסחר	
-	1	20	19	AA עד BB-	תקשורת ושירותי מחשב	
-	4	193	189	AAA	חשמל ומים	
-	2	29	27	AA- עד BBB-	תעשייה	
-	1	13	12	AA- עד BBB+	אחר	
-	11	541	530		סך הכל אגרות חוב סחירות	
(2) אגרות חוב שאינן סחירות						
-	8	88	80	AAA עד AA	חשמל ומים	
-	-	8	8	AA	נדל"ן	
-	-	6	6	A	תקשורת ושירותי מחשב	
-	2	24	22		תעשייה	
-	3	16	13	A	אחר	
-	13	142	129		סך הכל אגרות חוב לא סחירות	
-	24	683	659		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות	
ב. אגרות חוב ממשלתיות*						
-	71	2,283	2,212		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה	
-	95	2,966	2,871			

* היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.
** אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

ליום 31.3.2014				דירוג האג"ח**	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו מיליוני ש"ח	רווחים שנצברו מיליוני ש"ח	שווי הוגן מיליוני ש"ח	עלות מותאמת מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	12	530	518	AA- עד AA+	שירותים פיננסיים וציבורים
-	-	2	2	A-	מסחר
-	1	17	16	A+	אנרגיה
-	6	188	182	AAA	חשמל ומים
-	3	41	38	A עד A+	תעשייה
-	22	778	756		סך הכל אגרות חוב סחירות
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	10	82	72	AA- עד AAA	חשמל ומים
-	1	10	9	AA	נדל"ן
-	-	9	9		תקשורת
-	-	15	15		מסחר
-	1	20	19		תעשייה
-	12	136	124		סך הכל אגרות חוב לא סחירות
-	34	914	880		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	99	4,095	3,996		ב. אגרות חוב ממשלתיות*
-	133	5,009	4,876		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

ליום 31.12.2014				דירוג האג"ח**	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו מיליוני ש"ח	רווחים שנצברו מיליוני ש"ח	שווי הוגן מיליוני ש"ח	עלות מותאמת מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	4	(1)457	(1)453	AA- עד AAA	שירותים פיננסיים ועסקיים
-	1	30	29	A+	מסחר
-	2	194	192	AAA	חשמל ומים
-	1	23	22	BB- עד AA	תקשורת ושירותי מחשב
-	2	37	35	A עד AA-	תעשייה
-	-	(1)18	(1)18	BBB+ עד AA-	אחר
-	10	759	749		סך הכל אגרות חוב סחירות
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	5	87	82	AA עד AAA	חשמל ומים
-	-	8	8	AA	נדל"ן
2	-	19	21	-	תעשייה
1	-	19	20	A	אחר
3	5	133	131		סך הכל אגרות חוב לא סחירות
3	15	892	880		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
2	68	2,604	2,538		ב. אגרות חוב ממשלתיות*
5	83	3,496	3,418		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

1. סווג מחדש
 * היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.
 ** אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

על פי הוראות בנק ישראל וכללי חשבונאות מקובלים, יש לזקוף ל"קרן הון" הפסדים שטרם מומשו, כאמור לעיל - רק אם הפסדים אלו הינם בעלי אופי "זמני". הפסדים בעלי אופי "שאינו זמני" - יזקפו לדוח הרווח והפסד. לצורך החלטה לגבי אופי ההפסדים שנצברו בגין אגרות החוב, כאמור - מתבססת הנהלת הבנק על המבחנים הבאים:

- דירוג אגרות החוב לרבות שינויים שחלו בדירוג האגרות.
 - שיעור ירידת ערך אגרות החוב ביחס לעלותן (גם בהתחשב בהתפתחויות שחלו לאחר תאריך המאזן).
 - משך הזמן בו היה שווי אגרות החוב נמוך מעלותן.
 - התשואה לפדיון של אגרת החוב ביחס לטווח הפדיון ולתשואות המקובלות בענף.
 - התנודתיות בשווי ההוגן של אגרות החוב.
 - מצבו הכלכלי של מנפיק אגרת החוב ויכולתו לעמוד בהתחייבויותיו.
 - כוונת ויכולת הבנק להחזיק באגרות החוב הנ"ל עד למועד פדיון.
 - סיווג אגרת החוב (או אי סיווגה), כ"חוב בעייתי".
 - אירועי כשל תשלום שנרשמו בגין אגרות החוב.
- אגרות החוב הנ"ל נרכשו על ידי הבנק במטרה להחזיק בהן עד לפדיון או עד למועד בו עליית שוויין ההוגן - תאפשר לבנק לממשן ברווח. ככוונתו ויכולתו של הבנק להחזיק באגרות החוב הנ"ל עד ששוויין ההוגן ישוב ויעלה, או עד למועד פדיון.

לאור המגמה החיובית ששררה בשוק אגרות החוב בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015 (המשתקפת בירידת שיעורי התשואה לפדיון הגלומים בתיק אגרות החוב), לא נכללו בתיק אגרות החוב הזמין למכירה ליום 31 במרס 2015 הפסדים שטרם מומשו (31.3.2014 - זהה; ליום 31.12.2014 נכללו בתיק ניירות הערך הפסדים שטרם מומשו בסך של 5 מיליון ש"ח). לפיכך, יישום המבחנים לסיווג הפסדים שטרם מומשו, כאמור, התייתר בתקופת הדוח.

אשראי לציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרת האשראי לציבור, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2014	31.3.2015	
אחוזים	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
2.2	6,000	6,134	משקי בית
0.2	6,237	6,250	עסקים קטנים
4.3	2,440	2,544	בנקאות מסחרית
9.3	4,141	4,526	בנקאות עסקית
(4.1)	97	93	בנקאות פרטית
3.4	18,915	19,547	סך הכל אשראי לציבור

לפרטים נוספים באשר להיקף וסיווג החובות הבעייתיים בבנק ליום 31.3.2015 - ראה פרק 10 ב'6) להלן, וביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

פקדונות הציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות פקדונות הציבור - כחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2014	31.3.2015	
אחוזים	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
1.0	5,534	5,590	משקי בית
0.5	3,576	3,595	עסקים קטנים
(7.3)	1,806	1,675	בנקאות מסחרית
(22.3)	5,365	4,169	בנקאות עסקית
(0.4)	7,779	7,750	בנקאות פרטית
(5.3)	24,060	22,779	סך הכל פקדונות הציבור

הון הבנק ליום 31.3.2015 הסתכם ב-1,983 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-3.0% בהשוואה ליתרתו ביום 31.12.2014. העליה בהון נובעת מהרווח השוטף של הבנק בתקופת הדוח, וקוזזה בירידה בסך של 31 מיליון ש"ח במרכיב "רווח כולל אחר", (המהווה הפסדים אקטואריים בגין זכויות עובדים שנזקפו בתקופת הדוח לסעיף זה, בעיקר בשל ירידה בשיעור "ריבית ההיוון", המשמשת לחישוב שוויין ההוגן של זכויות אלו).

יחס ההון לסך המאזן ליום 31.3.2015 הסתכם בכ-7.2%, לעומת 6.7%⁽¹⁾ ביום 31.3.2014, וביום 31.12.2014.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31.3.2015 (על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, המהוות מסגרת עבודה ליישום כללי "באזל 3" בתאגידים הבנקאיים בישראל), הסתכם בשיעור של 14.0%, לעומת 14.6%⁽²⁾ ביום 31.12.2014. יחס זה עולה הן על השיעור המינימלי - 12.5%, שנקבע על ידי בנק ישראל, והן על המגבלה שנקבעה על ידי דירקטוריון הבנק (בשיעור זהה), ביום 28.1.2014.

יחס ההון ברובד הראשון (המהווה בבנק גם את "יחס הון ליבה") הסתכם ליום 31.3.2015 בשיעור של 10.5%, לעומת 10.7%⁽²⁾ ביום 31.12.2014.

יחס זה עולה הן על הרף המינימלי, בשיעור של 9.0% שנקבע על ידי בנק ישראל והן על דרישת ההון המוגדלת (בשיעור של 9.02%) הנגזרת מהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתה חויבו התאגידים הבנקאיים להקצות הון מינימלי נוסף בשיעור של 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיור בכל תאגיד בנקאי, במדורג, החל מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1.1.2018 (אומדן יעד ההקצאה המכסימלי בבנק ליום 1.1.2018, המבוסס על היקף תיק ההלוואות לדיור ליום 31.3.2015, מסתכם בכ-9.16%).

יצוין בהקשר זה כי ביום 17.11.2014 קבע דירקטוריון הבנק מגבלה, לפיה לא יפחת יחס ההון העצמי של הבנק (ברובד הראשון) משיעור של 9.2%.

¹ הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור ה'1(2) בתמצית הדוחות הכספיים.

² בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה בנושא: "יחס הלימות ההון" ליום 31.12.2014 ו- 31.3.2014 מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק הסתכמו ליום 31.3.2015 - בסך של 670 מיליון ש"ח, לעומת 681 מיליון ש"ח ביום 31.12.2014. על פי התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202, בנושא: "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" (המהווה חלק מכללי "באזל 3"), כתבי ההתחייבות שהונפקו על ידי הבנק בעבר, אינם עומדים בקריטריונים להכרה כ"מרכיב הון ברובד השני" (מכיוון שאינם כוללים מנגנון ל"ספיגת הפסדים"). על אף האמור לעיל, ובמטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לאמץ בהדרגה את הקריטריונים שנקבעו להכרה ב"כתבי ההתחייבות נדחים" כהון פיקוחי, פרסם בנק ישראל הוראות מעבר, לפיהן הותר לתאגידים הבנקאיים להכיר בכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידם עד ליום 31.12.2013 כ"הון ברובד השני", בתקופת מעבר שמתחילה ביום 1.1.2014 ומסתיימת ביום 1.1.2022. בשיעורים הולכים ופוחתים עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר.

סכום כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק שהוכר כ"הון פיקוחי" על פי הוראות מעבר אלו, מסתכם ליום 31.3.2015 בסך של 452 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 517 מיליון ש"ח).

סכום זה מהווה כ-30.3% בלבד מ"ההון הראשון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל), לעומת יחס מכסימלי בשיעור של 50% המותר על פי הוראות בנק ישראל. כתבי ההתחייבות הנ"ל דורגו על ידי חברת "מעלות - Standard & Poor's", (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "AA-" (נמוך בדרגה אחת מדירוג המנפיק של הבנק) - בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's".

6. מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

כללי

על רקע ההתמתנות שנרשמה במגמת האינפלציה בשנים 2014 - 2012 ובשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015, ולאור המשך ההאטה הכלכלית בחלק ממדינות "גוש היורו" (ראה גם פרק 10 ב'4) להלן) - והשלכותיה האפשריות על הפעילות הכלכלית המקומית, המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות שנקטה על ידו החל משנת 2012, והפחית בתקופת הדוח את הריבית במכרז המוניטרי ב-0.15% נקודות האחוז לשיעור נמוך של 0.10% (31.12.2014 - 0.25%).

להלן נתונים לגבי האינדיקטורים הכלכליים שאיפיינו את הרבע הראשון של שנת 2015:

- סביבת אינפלציה ממותנת - בתקופת הדוח נרשמה ירידה בשיעור של 1.3% במדד המחירים לצרכן, המצביעה על התמתנות במגמת הביקושים במשק.
- מגמה מעורבת בהתפתחות מערכת שערי החליפין שבין השקל לבין מרבית המטבעות העיקריים, שהתבטאה בתנודתיות בשיעור של עד 9% בשער השקל לעומת המטבעות הזרים.
- ירידה בשיעור של 0.15% נקודות האחוז בריבית במכרז המוניטרי של בנק ישראל, הנגזרת מהמשך יישום המתווה המוניטרי שהונהג על ידי בנק ישראל עוד בשנת 2012. בתום הרבע הראשון של שנת 2015 הסתכם שיעור הריבית במכרז המוניטרי בשיעור של 0.10% (31.12.2014 - 0.25%).
- ירידה בהיקף גיוס החוב באמצעות אגרות חוב על ידי ממשלת ישראל: בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015 גייסה הממשלה מהציבור באמצעות אגרות חוב ממשלתיות סך של כ-0.7 מיליארד ש"ח, בלבד, לעומת 5.1 מיליארד ש"ח שגויסו על ידה בתקופה המקבילה אשתקד.
- עליה קלה בציפיות האינפלציה של הציבור - שהסתכמו בתום הרבע הראשון של שנת 2015 בשיעור של 0.7%, לעומת כ-0.6% בתחילת השנה.

הבנק

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים ועסקיים, מלכ"רים, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

פקדונות - הבנק פועל להרחבת בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים - במטרה לייצור תשתית למקורות מימון יציבים, בין היתר באמצעות העמקת הפעילות עם חוסכים בהפקדות חודשיות, פעילות התורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון.

יתרת פקדונות הציבור ליום 31.3.2015 הסתכמה ב-22,779 מיליון ש"ח המהווה ירידה בשיעור של כ-5.3% מתחילת השנה. מניתוח השינויים בפקדונות הציבור בחתך מגזרי הצמדה עולה, כי הקיטון נובע, בעיקר, מירידה בשיעור של כ-12.5% בפקדונות לזמן קצוב, במגזר השקלי הלא צמוד.

כתבי התחייבות נדחים - במסגרת המדיניות לגיוון תמהיל המקורות ולשיפור יחס הלימות ההון שלו, גייס הבנק בשנים קודמות כתבי התחייבות נדחים. היקף כתבי התחייבות הנדחים ליום 31.3.2015 מסתכם ב-670 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 681 מיליון ש"ח).

כתבי התחייבות דורגו על ידי חברת "מעלות - S&P" (להלן: "חברת הדירוג"), בדירוג "AA", הנמוך בדרגה אחת מהדירוג שנקבע ליתר ההתחייבויות של הבנק ("AA"). הפער בדירוג נגזר ממתודולוגיית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "S&P" (חברת האם של "מעלות - S&P"), לפיה יפחת דירוג כתבי התחייבות הנדחים בדרגה אחת מתחת לדירוג המנפיק.

דירוג כתבי התחייבות של הבנק, עודכן על ידי חברת הדירוג לאחרונה ביום 24.12.2014 - ומהווה שיפור בדרגה אחת ביחס לדירוג שנקבע בעבר לכתבי התחייבות אלו (באופן דירוג: "ציב"). לפרטים נוספים באשר לקריטריונים שנקבעו להכרה בכתבי התחייבות נדחים, כמרכיב הון פיקוחי ברובד ההון השני (במסגרת כללי "באזל 3") - ראה פרק 5 לעיל, ופרק 11א' להלן.

היבט נוסף במדיניות גיוס המקורות, הינו ניהול סיכון הנזילות בבנק. במסגרת זו, ועל רקע ההתפתחויות שנרשמו בשוק ההון המקומי הנגזרות מהנתונים המוניטריים שנקבעו על ידי בנק ישראל והשלכותיהם האפשריות על המגזר הפיננסי (ראה פרק 2 לעיל) - מיישם הבנק מדיניות המכוונת לשמר יחסי נזילות גבוהים בבנק.

שיעור הנכסים הנזילים בבנק (מזומנים, פקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חודשים וניירות ערך סחירים) מכלל הנכסים בבנק, הסתכם ליום 31.3.2015 בכ-24.7%, לעומת כ-30.1% ביום 31.12.2014. הבנק מודד באופן שוטף פרמטרים שונים המשמשים להערכת מדדי הנזילות השונים - בין היתר, באמצעות מודלים שפותחו בבנק.

גילוי על פקדונות - בעקבות שינויים שחלו בדרישות הגילוי על פקדונות בארה"ב ובאירופה, ובמטרה להרחיב את המידע שנכלל בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים לגבי מקורות פעילותם, פרסם בנק ישראל ביום 13 בינואר 2013, הוראה בנושא: "גילוי על פקדונות".

במסגרת ההוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם נתונים כספיים לגבי היקף פקדונותיהם של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות ביותר.

להלן פירוט הנתונים הנדרשים:

31.12.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
902	593	קבוצה - א'
789	547	קבוצה - ב'
774	428	קבוצה - ג'
2,465	1,568	סך הכל

7. פעילות הבנק בשוק ההון

פעילות הבנק בניירות ערך

הבנק מבצע פעילות בניירות ערך עבור לקוחותיו וכן עבור עצמו לכיסוי התחייבויותיו בגין פקדונות הציבור ולשימושי הון פעיל. היקף תיק ניירות הערך שהחזיק הבנק ליום 31.3.2015 עבור עצמו ועבור לקוחותיו, הסתכם בכ-16.1 מיליארד ש"ח (31.12.2014 - כ-15.7 מיליארד ש"ח). היקף תיק ניירות הערך שמחזיק הבנק עבור לקוחותיו ליום 31.3.2015 הסתכם בכ-12.8 מיליארד ש"ח, המהווה גידול בשיעור של כ-8.5% לעומת יתרתו ביום 31.12.2014. היקף העמלות מעסקי לקוחות בניירות ערך הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015 בכ-5 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ניהול השקעות

הבנק מנהל תיקי השקעות ללקוחותיו באמצעות חברה כלולה: תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "תפנית"), המוחזקת על ידי הבנק בשיעור של 31% מאמצעי ההון שלה. היקף תיקי ההשקעות שנוהלו על ידי "תפנית" ביום 31.3.2015 - מסתכם בכ-6.5 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-7.0% לעומת היקפם ביום 31.12.2014.

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתך מגזרים ותחומי פעילות

8. מגזרי פעילות

א. כללי

על פי הכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל הוגדר "מגזר פעילות" כמרכיב בתאגיד הבנקאי שמתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- המרכיב עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
 - תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון, לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
 - קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.
- בהתאם למבנה הארגוני בבנק, סווגה הפעילות העסקית של הבנק לשישה מגזרי פעילות, כמפורט להלן:
- **מגזרים הנמצאים באחריות ה"חטיבה הקמעונאית":**

מגזר משקי בית - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות הפרטיים של הבנק, שסממני פעילותם אופייניים לאלו של משקי בית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 300 אלפי ש"ח, ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלפי ש"ח. כמו כן נכללה במגזר זה פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור.

מגזר עסקים קטנים - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח.

מגזר בנקאות פרטית - במסגרת זו נכללים השירותים בתחומי הבנקאות ושוק ההון שמספק הבנק ללקוחותיו (יחידים ותאגידים), בעלי עושר פיננסי בינוני ומעלה (בדרך כלל לקוחות שהיקף חסכונותיהם והשקעותיהם עולה על 500 אלפי ש"ח), למעט פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפה לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים).

• **מגזרים הנמצאים באחריות החטיבה ה"עסקית - מסחרית":**

מגזר בנקאות מסחרית - במסגרת זו נכללים שירותי בנקאות שמספק הבנק ללקוחותיו העסקיים בעלי היקף פעילות בינוני (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית.

מגזר בנקאות עסקית - במסגרת זו נכללים שירותי הבנקאות שמספק הבנק לתאגידים גדולים שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 40 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות. כן כולל המגזר את פעילות הבנק בתחום הנדל"ן (קבלנות ביצוע ונדל"ן מניב), ללקוחות שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, והפעילות בתחום "ליווי הבניה" (לרבות מימון "קבוצות רכישה" שהיקף פעילותן עולה על 10 יחידות דירה). בנוסף, כולל מגזר זה, גם פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפות לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים).

• **פעילות אחרת**

מגזר ניהול פיננסי - במסגרת זו נכללת הפעילות הפיננסית שאינה משויכת ללקוחות הבנק (כגון: פעילות בתיק ניירות הערך של הבנק).

ב. תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות"

בהמשך להוראת הדיווח בנושא: "מגזרי פעילות", שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 23.12.2001 (במסגרתה נדרשו התאגידים הבנקאים להציג את תוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות" בהתאם למבנה הפעילות הנהוג בכל אחד מהם), ומכיוון שהגילוי הנכלל בדוחותיהם הכספיים של הבנקים השונים בהתאם להוראה זו מבוסס על הגדרות סובייקטיביות ולא אחידות (ולכן אינו בר השוואה), פרסם בנק ישראל ביום 3 בנובמבר 2014, תיקון להוראות הדיווח לציבור, בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות".

התיקון להוראה כולל הנחיה חדשה, במסגרתה יידרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הכספיים מידע נוסף באשר לתוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים" (מעבר למידע שנכלל עד כה בנושא זה, על פי "גישת ההנהלה").

מגזרי הפעילות הפיקוחיים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בתיקון להוראה בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון: אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים), במתכונת הקושרת על בסיס אחיד וחד ערכי, בין הלקוחות השונים בכלל המערכת הבנקאית, לבין מגזרי הפעילות הפיקוחיים, כדלקמן:

- **"משקי בית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ-3 מיליון ש"ח).
- **"בנקאות פרטית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח.
- **"עסקים זעירים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נופל מ-10 מיליון ש"ח.

- "עסקים קטנים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 10, ל-50 מיליון ש"ח.
 - "עסקים בינוניים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 50, ל-250 מיליון ש"ח.
 - "עסקים גדולים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי עולה על 250 מיליון ש"ח.
- בנוסף, הוגדר בתיקון להוראה מגזר: "ניהול פיננסי" - הכולל בעיקרו פעילות בנקאית שלא שויכה למגזרי הפעילות האחרים (כגון: מסחר, ניהול נכסים והתחייבויות, השקעות ריאליות, וכו').
- לפיכך, המידע שיוצג בדוחות הכספיים, הנגזר מהגדרות אלה, יכלול נתונים כספיים שהוגדרו, כאמור, על בסיס אחיד ובר השוואה - בגין כל אחד ממגזרי הפעילות.
- הגילוי הנדרש בתיקון להוראה יכלול בדוחות הכספיים התקופתיים של כלל התאגידים הבנקאיים, וייכנס לתוקף במדורג, כדלקמן:
- הגילוי המתייחס לנתונים המאזניים של "מגזרי הפעילות הפיקוחיים" (כהגדרתם בטיטת ההוראה), ייכלול לראשונה בדוחות הכספיים לשנת 2015.
 - דרישות הגילוי האחרות שנכללו בתיקון להוראה, יכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016.
- ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה מחייבות שינויים נרחבים במערכת המידע של הבנק, לרבות יישום בסיס נתונים ייעודי, שבשלב זה טרם אומץ בבנק. הבנק לומד את ההנחיות החדשות שנכללו בתיקון להוראה ונערך ליישומן במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

ג. ניתוח התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות

להלן תמצית הנתונים לגבי הרווח הנקי בבנק, בחתך מגזרי פעילות, לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס						
2014			2015			
מתכונת חדשה ⁽³⁾	השינוי בכללים ⁽²⁾	מתכונת ישנה ⁽³⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾	השינוי בכללים ⁽²⁾	מתכונת ישנה ⁽¹⁾	
11*	(1)	12*	7	(1)	8	משקי בית
24*	(2)	26*	30	(1)	31	עסקים קטנים
6*	(1)	7*	7	-	7	בנקאות מסחרית
6	(2)	8	15	-	15	בנקאות עסקית
-	-	-	(2)	-	(2)	בנקאות פרטית
1	-	1	31	-	31	ניהול פיננסי
48	(6)	54	88	(2)	90	סך הכל

1. לפני יישום כללי "FAS-91".
2. השלכות יישום כללי "FAS-91".
3. לאחר יישום כללי "FAS-91".

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1 ה'2) בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) מגזר משקי הבית

תגובות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות, והשלכותיהן האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 33 לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום: "יחסי בנק לקוח", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה, ראה פרק 3ה' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "משקי הבית" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015, וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	
	62	-	19	43	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	(8)	-	(11)	3	• בין מגזרי
24.9	54	-	8	46	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
20.8	54	-	8	46	הכנסות מעמלות
35.9	28	1	1	26	סך ההכנסות
24.3	82	1	9	72	הכנסות בגין הפסדי אשראי
50.0	(1)	-	-	(1)	הוצאות תפעוליות ואחרות
35.9	71	4	10	57	רווח (הפסד) לפני מיסים
8.5	12	(3)	(1)	16	הפרשה למיסים
9.3	5	(1)	-	6	רווח נקי (הפסד)
8.0	7	(2)	(1)	10	תשואה להון (אחוזים)
	7.2	*	*	15.6	יתרה ממוצעת של נכסים
22.1	6,125	9	3,111	3,005	יתרה ממוצעת של אשראי
31.5	5,978	-	3,094	2,884	יתרה ממוצעת של פקדונות
24.3	5,650	-	-	5,650	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
21.8	4,157	19	1,582	2,556	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
8.1	1,005	1,005	-	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי:
	49	-	8	41	• לפני יישום כללי FAS-91
	-	-	-	-	• יישום כללי FAS-91
	49	-	8	41	סך הכל
	5	-	-	5	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	54	-	8	46	סה"כ הכנסות ריבית

לא רלוונטי

(1) מגזר משקי הבית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדירור	בנקאות ופיננסים	
	54	-	22	32	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	(2)	-	(15)	13	• בין מגזרי
27.2	52	-	7	45	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
25.6	52	-	7	45	סך הכל הכנסות מימון
35.9	28	1	-	27	הכנסות מעמלות
28.5	80	1	7	72	סך ההכנסות
100.0	(14)	-	-	(14)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
*35.5	77	4	9	*64	הוצאות תפעוליות ואחרות
*21.8	17	(3)	(2)	22	רווח (הפסד) לפני מיסים
*19.4	6	(1)	(1)	*8	הפרשה למיסים
*22.9	11	(2)	(1)	14	רווח נקי (הפסד)
	11.1	**	**	*24.7	תשואה להון (אחוזים)
19.7	5,475	9	2,836	2,630	יתרה ממוצעת של נכסים
30.1	5,326	-	2,818	2,508	יתרה ממוצעת של אשראי
23.9	5,578	-	-	5,578	יתרה ממוצעת של פקדונות
21.1	3,772	20	1,504	2,248	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8.0	986	986	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי:
	41	-	7	34	• לפני יישום כללי FAS-91
	-	-	-	-	• יישום כללי FAS-91
	41	-	7	34	סך הכל
	11	-	-	11	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	52	-	7	45	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "משקי בית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 82 מיליון ש"ח, לעומת 80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 2.5%. העליה בהכנסות נובעת בעיקר מגידול בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות המימון, נטו, עקב עליה בסך של 8 מיליון ש"ח במרווחי הריבית בתחום האשראי. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015 נרשם במגזר זה רווח בסך של 7 מיליון ש"ח, לעומת 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי, למרות הגידול בהכנסות, נובעת מעליה בסך של 13 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונואות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1 וה'2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

(2) מגזר עסקים קטנים

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי בנק ישראל: בתחום העמלות הבנקאיות והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ג, לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום יחסי בנק לקוח והשלכותיהם האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ה, לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "עסקים קטנים" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015 וניתוח מרכיביהן, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
	99	-	3	96	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	(5)	-	(1)	(4)	• בין מגזרי
43.3	94	-	2	92	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
36.2	94	-	2	92	הכנסות מעמלות
39.7	31	3	-	28	סך ההכנסות
37.0	125	3	2	120	הכנסות בגין הפסדי אשראי
50.0	(1)	-	-	(1)	הוצאות תפעוליות ואחרות
39.4	78	2	1	75	רווח לפני מיסים
33.8	48	1	1	46	הפרשה למיסים
33.3	18	1	-	17	רווח נקי (הפסד)
34.1	30	-	1	29	תשואה להון (אחוזים)
	24.8	-	5.9	25.7	יתרה ממוצעת של נכסים
22.5	6,222	3	409	5,810	יתרה ממוצעת של אשראי
31.9	6,060	-	406	5,654	יתרה ממוצעת של פקדונות
15.7	3,646	-	-	3,646	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
26.8	5,123	14	345	4,764	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
4.3	526	526	-	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
	76	-	2	74	מרווח מריבית מפעילות באשראי
	15	-	-	15	• לפני יישום כללי FAS-91
	91	-	2	89	• יישום כללי FAS-91
	3	-	-	3	סך הכל
	94	-	2	92	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
					סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(2) מגזר עסקים קטנים (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
	91	-	4	87	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	(7)	-	(2)	(5)	• בין מגזרי
44.0	84	-	2	82	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
41.4	84	-	2	82	סך הכל הכנסות מימון
37.2	29	1	-	28	הכנסות מעמלות
40.2	113	1	2	110	סך ההכנסות
64.3	(9)	-	(1)	(8)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
38.2	83	2	1	80	הוצאות תפעוליות ואחרות
*50.0	39	(1)	2	38	רווח (הפסד) לפני מיסים
*48.4	15	-	1	*14	הפרשה למיסים
*50.0	24	(1)	1	24	רווח נקי (הפסד)
	*21.6	**	*10.0	*23.3	תשואה להון (אחוזים)
21.1	5,861	4	429	5,428	יתרה ממוצעת של נכסים
32.2	5,701	-	427	5,274	יתרה ממוצעת של אשראי
14.8	3,471	-	-	3,471	יתרה ממוצעת של פקדונות
25.4	4,539	10	375	4,154	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
4.1	507	507	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח מריבית מפעילות באשראי
	70	-	2	68	• לפני יישום כללי FAS-91
	8	-	-	8	• יישום כללי FAS-91
	78	-	2	76	סך הכל
	6	-	-	6	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	84	-	2	82	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "עסקים קטנים" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 125 מיליון ש"ח, לעומת 113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 10.6%. העליה נובעת הן מגידול בשיעור של 11.9% בהכנסות מריבית (מזה 7 מיליון ש"ח בגין השפעת יישום כללי "FAS - 91"), והן מעליה בשיעור של 6.9% בהכנסות מעמלות. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015 נרשם במגזר זה רווח בסך 30 מיליון ש"ח, לעומת 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה עליה בשיעור של 25.0%. הגידול ברווח הנקי נובע כאמור, מהעליה בהכנסות וכאמור.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

(3) מגזר הבנקאות המסחרית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות הבנקאיות והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות המסחרית" בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015, וניתוח מרכיביהן בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחרית	בנקאות ופיננסים	
	21	-	1	20	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים • בין מגזרי
	(1)	-	-	(1)	
9.2	20	-	1	19	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	
7.7	20	-	1	19	סך הכל הכנסות מימון
6.4	5	-	-	5	הכנסות מעמלות
7.4	25	-	1	24	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.6	13	-	1	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
8.5	12	-	-	12	רווח לפני מיסים
9.3	5	-	-	5	הפרשה למיסים
8.0	7	-	-	7	רווח נקי
	11.2	-	-	11.7	תשואה להון (אחוזים)
9.1	2,516	1	149	2,366	יתרה ממוצעת של נכסים
13.1	2,490	-	148	2,342	יתרה ממוצעת של אשראי
6.9	1,616	-	-	1,616	יתרה ממוצעת של פקדונות
14.0	2,675	2	155	2,518	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2.1	260	260	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	17	-	1	16	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	2	-	-	2	• לפני יישום כללי FAS-91
					• יישום כללי FAS-91
	19	-	1	18	סך הכל
	1	-	-	1	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	20	-	1	19	סה"כ הכנסות ריבית

(3) מגזר הבנקאות המסחרית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחרית	בנקאות ופיננסים	
	21	-	1	20	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים • בין מגזרי
	(3)	-	-	(3)	
9.4	18	-	1	17	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	
8.9	18	-	1	17	סך הכל הכנסות מימון הכנסות מעמלות
6.4	5	-	-	5	
8.2	23	-	1	22	סך ההכנסות
7.1	(1)	-	-	(1)	הכנסות בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות
*6.5	14	-	1	*13	
*12.8	10	-	-	10	רווח לפני מיסים
*12.9	4	-	-	4	הפרשה למיסים
*12.5	6	-	-	6	רווח נקי
	11.3	-	-	*12.0	תשואה להון (אחוזים)
8.5	2,349	1	150	2,198	יתרה ממוצעת של נכסים
13.1	2,324	-	149	2,175	יתרה ממוצעת של אשראי
6.0	1,406	-	-	1,406	יתרה ממוצעת של פקדונות
13.1	2,336	3	156	2,177	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5.1	630	630	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי
	15	-	1	14	• לפני יישום כללי FAS-91
	1	-	-	1	• יישום כללי FAS-91
	16	-	1	15	סך הכל מרווח ריבית מפעילות באשראי
	2	-	-	2	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	18	-	1	17	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות מסחרית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 25 מיליון ש"ח, לעומת 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 8.7%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בשיעור של 11.1% בהכנסות המימון, בעיקר עקב עליה בהכנסות מריבית בתחום האשראי. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015, נרשם במגזר זה רווח בסך 7 מיליון ש"ח, לעומת 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 16.7%. הגידול ברווח הנקי, נובע מהגידול בהכנסות המימון, כאמור.

* הוצג מחדש בגין יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא "זכויות עובדים" ראה ביאור 1ה/2 בתמצית הדוחות הכספיים.

(4) מגזר הבנקאות העסקית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות הבנקאיות והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות העסקית" בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
מגזר "בנקאות עסקית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
	33	-	16	17	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	(3)	-	(3)	-	• בין מגזרי
13.8	30	-	13	17	הכנסות מימון שאינן מריבית
4.7	2	-	-	2	סך הכל הכנסות מימון
12.3	32	-	13	19	הכנסות מעמלות
9.0	7	-	5	2	סך ההכנסות
11.5	39	1	18	21	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
7.6	15	-	7	8	רווח לפני מיסים
16.9	24	-	11	13	הפרשה למיסים
16.7	9	-	4	5	רווח נקי
17.0	15	-	7	8	תשואה להון (אחוזים)
	10.6	-	9.8	12.1	יתרה ממוצעת של נכסים
15.9	4,392	2	1,736	2,654	יתרה ממוצעת של אשראי
23.0	4,359	-	1,723	2,636	יתרה ממוצעת של פקדונות
20.6	4,792	-	502	4,290	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
29.3	5,600	4	2,749	2,847	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
44.3	5,466	5,466	-	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי
	27	-	12	15	• לפני יישום כללי FAS-91
	2	-	1	1	• יישום כללי FAS-91
	29	-	13	16	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
	1	-	-	1	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	30	-	13	17	סה"כ הכנסות ריבית

(4) מגזר הבנקאות העסקית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "בנקאות עסקית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
	28	-	18	10	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	2	-	(5)	7	• בין מגזרי
15.7	30	-	13	17	
8.3	1	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
15.3	31	-	13	18	סך הכל הכנסות מימון
9.0	7	1	4	2	הכנסות מעמלות
13.5	38	1	17	20	סך ההכנסות
-	10	-	-	10	הוצאות בגין הפסדי אשראי
*8.3	18	1	7	10	הוצאות תפעוליות ואחרות
*12.8	10	-	10	-	רווח לפני מיסים
*12.9	4	-	4	-	הפרשה למיסים
*12.5	6	-	6	-	רווח נקי
	*3.7	-	8.2	-	תשואה להון (אחוזים)
15.5	4,317	2	1,800	2,515	יתרה ממוצעת של נכסים
24.1	4,281	-	1,785	2,496	יתרה ממוצעת של אשראי
21.0	4,904	-	518	4,386	יתרה ממוצעת של פקדונות
31.6	5,635	5	2,884	2,746	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
45.2	5,596	5,596	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי
	26	-	11	15	• לפני יישום כללי FAS-91
	2	-	1	1	• יישום כללי FAS-91
	28	-	12	16	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
	2	-	1	1	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	30	-	13	17	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 39 מיליון ש"ח, לעומת 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 2.6%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בסך של 1 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015, נרשם במגזר זה רווח בסך של 15 מיליון ש"ח, לעומת 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 150%. הגידול שנרשם ברווח הנקי, הנובע מהעליה בהכנסות כאמור, ומירידה בסך של 10 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות האמריקאיים בנושא: "זכויות עובדים" - ביאור 1ה(2) בתמצית הדוחות הכספיים.

(5) מגזר הבנקאות הפרטית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום "יחסי בנק לקוח", והשלכותיהם האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ה' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות הבנקאיות, והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ג' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות הפרטית" בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015, וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015			
מגזר "בנקאות פרטית"			
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
	(11)	-	(11)
	16	-	16
2.3	5	-	5
2.3	1	1	-
2.3	6	1	5
9.0	7	3	4
3.8	13	4	9
-	-	-	-
8.1	16	6	10
-	(3)	(2)	(1)
-	(1)	(1)	-
-	(2)	(1)	(1)
	*	*	*
0.4	124	11	113
0.5	90	-	90
32.6	7,588	-	7,588
1.0	195	34	161
41.2	5,092	5,092	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	5	-	5
	5	-	5

הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
• בין מגזרי

הכנסות מימון שאינן מריבית
סך כל הכנסות המימון
הכנסות מעמלות
סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות

הפסד לפני מיסים
הפרשה למיסים

הפסד לאחר מיסים

תשואה להון (אחוזים)

יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של אשראי
יתרה ממוצעת של פקדונות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של ניירות ערך

מרכיבי הכנסות הריבית:
מרווח ריבית מפעילות באשראי
• לפני יישום "כללי FAS-91"
• יישום כללי "FAS-91"

סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
מרווח מפעילות בפקדונות

סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(5) מגזר הבנקאות הפרטית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014				
מגזר "בנקאות פרטית"				
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
	(20)	-	(20)	הכנסות ריבית נטו • מחיצוניים
	30	-	30	• בין מגזרי
5.2	10	-	10	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
4.9	10	-	10	סך כל הכנסות המימון
11.5	9	4	5	הכנסות מעמלות
6.8	19	4	15	סך ההכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
*8.3	18	6	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
*1.3	1	(2)	3	רווח (הפסד) לפני מיסים
*3.2	1	(1)	2	הפרשה למיסים
-	-	(1)	1	רווח נקי (הפסד)
	**	**	**	תשואה להון (אחוזים)
0.4	116	12	104	יתרה ממוצעת של נכסים
0.5	81	-	81	יתרה ממוצעת של אשראי
34.3	8,033	-	8,033	יתרה ממוצעת של פקדונות
1.2	215	38	177	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
37.6	4,648	4,648	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
				מרווח ריבית מפעילות באשראי
	1	-	1	• לפני יישום "כללי FAS-91"
	-	-	-	• יישום כללי "FAS-91"
	1	-	1	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
	9	-	9	מרווח מפעילות בפקדונות
	10	-	10	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית" הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך של 13 מיליון ש"ח, לעומת 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה ירידה בשיעור של 31.6%. הירידה בהכנסות נובעת הן מקיטון בסך של 5 מיליון ש"ח בהכנסות מריבית (הנובעת מקיטון בהכנסות מפעילות בתחום הפקדונות), והן מירידה בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015, נרשם במגזר זה הפסד בסך של 2 מיליון ש"ח לעומת רווח לא מהותי בתקופה המקבילה אשתקד.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות האמריקאיים בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 10(2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

(6) מגזר "ניהול פיננסי"

הרווח במגזר ניהול פיננסי הסתכם ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 31 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העליה ברווח הנקי נובעת, בעיקר, מגידול בסך של 17 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, ומגידול בסך 29 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית. הגידול בהכנסות מריבית נובע בעיקר מגידול בתרומת ההון הפעיל המיוחס למגזר זה.

הגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מהגורמים הבאים:

- עליה בסך של 25 מיליון ש"ח ברווחים שמומשו ושטרם מומשו מניירות ערך.
- ירידה בסך של 4 מיליון ש"ח בהפסדים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים.

ג. פעילות במוצרים

המידע הכלול בפרק זה מפרט את תוצאות הפעילות של הבנק בדרך מוצרים מסוימים ומהווה מידע משלים - לתוצאות הפעילות בדרך מגזרי פעילות. המידע המפורט להלן מתייחס לפעילות ב"שוק ההון" וב"משכנתאות".

(1) פעילות בשוק ההון

לפרטים נוספים באשר לפעילות הבנק ב"שוק ההון" - ראה פרק 7 לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2015						
"שוק ההון"						
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	סך הכל	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	• בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	1	1	סך הכל הכנסות מימון
1	3	-	-	3	7	הכנסות מעמלות
1	3	-	-	4	8	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4	2	-	-	6	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	1	-	-	(2)	(4)	(הפסד) לפני מיסים
(1)	1	-	-	(1)	(1)	הפרשה למיסים
(2)	-	-	-	(1)	(3)	הפסד לאחר מיסים
*	*	*	*	*	*	תשואה להון (אחוזים)
9	3	1	2	11	26	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של אשראי
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
19	14	2	4	34	73	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,005	526	260	5,466	5,092	12,349	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
-	-	-	-	-	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
-	-	-	-	-	-	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(1) פעילות בשוק ההון (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014

"שוק ההון"						
סך הכל	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	• בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
7	4	1	-	1	1	הכנסות מעמלות
7	4	1	-	1	1	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
13	6	1	-	2	4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(6)	(2)	-	-	(1)	(3)	הפסד לפני מיסים
(2)	(1)	-	-	-	(1)	הפרשה למיסים
(4)	(1)	-	-	(1)	(2)	הפסד לאחר מיסים
*	*	*	*	*	*	תשואה להון (אחוזים)
28	12	2	1	4	9	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
76	38	5	3	10	20	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
12,367	4,648	5,596	630	507	986	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
						מרכיבי הכנסות הריבית:
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
-	-	-	-	-	-	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי.

(2) פעילות במשכנתאות

פעילות הבנק כוללת מתן "הלוואות לדיור" (ללקוחות הפרטיים) ו"משכנתאות מסחריות" (ללקוחות העסקיים הקטנים וללקוחות המסחריים).

פעילות הבנק בתחום: "הלוואות לדיור"

להלן מידע לגבי פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור, לרבות פרטים לגבי מאפייני תיק זה:

- התפלגות תיק ההלוואות לדיור (לרבות הלוואות "בבטחון דירת מגורים") של הבנק בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות בחתך בסיסי הצמדה:

מגזר הצמדה	31.12.2014		31.3.2015	
	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים
לא צמוד	1,468	47.7	1,552	49.6
צמוד למדד	1,333	43.3	1,297	41.5
מט"ח וצמוד מט"ח	277	9.0	278	8.9
סך הכל	3,078	100.0	3,127	100.0

- התפלגות בחתך מדרגות אשראי:

מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	31.12.2014		31.3.2015		מ	עד
	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים		
	1,459	47.4	1,480	47.3	-	600
	965	31.3	986	31.5	600	1,200
	572	18.6	574	18.3	1,200	4,000
	82	2.7	87	2.9	4,000	-
סך הכל	3,078	100.0	3,127	100.0		

- התפלגות בחתך מאפייני איכות תיק האשראי:

שיעור השינוי	31.12.2014		31.3.2015		
	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	
	3,078	1.6	3,127	1.6	יתרת חוב רשומה
	22	21.4	28	21.4	סכום בפיגור
	13	7.1	14	7.1	הפרשה להפסדי אשראי
	49	9.2	54	9.2	יתרת חובות בעייתיים
	1.6	5.9	1.7	5.9	שיעור החוב הבעייתי (%)

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

פעילות הבנק בתחום: "הלוואות לדיור" (המשך)

- התפלגות ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות ב"כטחון דירת מגורים" בלבד) שניתנו ברבע הראשון של 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד - בחתך מאפיינים עיקריים:

• התפלגות הביצועים בחתך מדרגות אשראי

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2014		2015		מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מ	עד
14.6	14	13.9	22	800	-
24.0	23	20.2	32	1,200	800
44.8	43	44.9	71	3,000	1,200
16.6	16	21.0	33	-	3,000
100.0	96	100.0	158	סך הכל	

• התפלגות הביצועים בחתך שיעור המימון (LTV)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2014		2015		שיעור המימון (LTV) (%)	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מ	עד
33.3	32	32.9	52	45	-
48.9	47	45.6	72	60	45
17.8	17	21.5	34	-	60
100.0	96	100.0	158	סך הכל	

• התפלגות הביצועים בחתך כושר החזר הלווה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2014		2015		שיעור ההחזר מההכנסה (%)	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מ	עד
76.0	73	67.1	106	30	-
10.5	10	20.2	32	40	30
1.0	1	1.0	1	60	40
1.0	1	1.0	1	-	60
11.5	11	10.7	18	הלוואות נדחות ("בולט")	
100.0	96	100.0	158	סך הכל	

• התפלגות הביצועים בחתך תקופות לפירעון

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2014		2015		תקופת הפרעון (שנים)	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מ	עד
62.5	60	55.0	87	20	-
37.5	36	44.3	70	25	20
-	-	0.7	1	-	25
100.0	96	100.0	158	סך הכל	

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות בתחום ה"משכנתאות" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015, בחתך מגזרי פעילות, וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015				
"משכנתאות"				
סך הכל	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
23	1	3	19	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים
(12)	-	(1)	(11)	• בין מגזרי
11	1	2	8	
-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
11	1	2	8	סך הכל הכנסות מימון
1	-	-	1	הכנסות מעמלות
12	1	2	9	סך ההכנסות
-	-	-	-	הכנסות בגין הפסדי אשראי
12	1	1	10	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	-	1	(1)	רווח (הפסד) לפני מיסים
-	-	-	-	הפרשה למיסים
-	-	1	(1)	רווח נקי (הפסד)
-	-	5.9	*	תשואה להון (אחוזים)
3,669	149	409	3,111	יתרה ממוצעת של נכסים
3,648	148	406	3,094	יתרה ממוצעת של אשראי
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
2,082	155	345	1,582	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
				מרווח ריבית מפעילות באשראי
11	1	2	8	• לפני יישום "כללי FAS-91"
-	-	-	-	• יישום "כללי FAS-91"
11	1	2	8	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
11	1	2	8	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי.

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014

"משכנתאות"				
סך הכל מיליוני ש"ח	בנקאות		משקי בית מיליוני ש"ח	
	מסחרית מיליוני ש"ח	עסקים קטנים מיליוני ש"ח		
27	1	4	22	הכנסות ריבית, נטו • מחיצוניים • בין מגזרי
(17)	-	(2)	(15)	
10	1	2	7	הכנסות מימון שלא מריבית סך הכל הכנסות מימון
-	-	-	-	
10	1	2	7	הכנסות מעמלות
-	-	-	-	סך ההכנסות
(1)	-	(1)	-	הכנסות בגין הפסדי אשראי
11	1	1	9	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	-	2	(2)	רווח (הפסד) לפני מיסים
-	-	1	(1)	הפרשה למיסים
-	-	1	(1)	רווח נקי (הפסד)
-	-	10.0*	**	תשואה להון (אחוזים)
3,415	150	429	2,836	יתרה ממוצעת של נכסים
3,394	149	427	2,818	יתרה ממוצעת של אשראי
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
2,035	156	375	1,504	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
				מרווח ריבית מפעילות באשראי
10	1	2	7	• לפני יישום "כללי FAS-91"
-	-	-	-	• יישום "כללי FAS-91"
10	1	2	7	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
10	1	2	7	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות מהפעילות בתחום המשכנתאות הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2015 בסך של 12 מיליון ש"ח, לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בסיכום הרבע הראשון של שנת 2015, רשם הבנק רווח זניח מהפעילות בתחום זה בדומה לאשתקד.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה' (2) בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

9. חברות מוחזקות

תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ

הבנק מחזיק ב-31% מאמצעי ההון של חברת תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "תפנית"), מכח הסכם למיזוג סטטוטורי שנערך בין תפנית לבין חברה בת לשעבר של הבנק.

לאור האמור לעיל, פעילות הבנק בתחום ניהול תיקי השקעות מבוצעת, החל ממועד חתימת ההסכם, באמצעות "תפנית".

סך כל המאזן של תפנית ליום 31.3.2015 מסתכם בסך של כ-24 מיליון ש"ח והונה העצמי מסתכם בסך של 18 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 45 מיליון ש"ח, ו-36 מיליון ש"ח, בהתאמה).

חלק הבנק ברווחי חברת "תפנית" ברבע הראשון של שנת 2015 הסתכם בסכום לא מהותי, לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות

השפעתן של יתר החברות המוחזקות של הבנק: ב.מ.ד. חיתומים ויזום השקעות בע"מ, מרכיט סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, מרכנתיל נכסים בע"מ וגולדן גייט ברידג' פאנד - אינה מהותית ביחס לפעילות הבנקאית בקבוצה.

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

10. החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

א. כללי

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים - כרוכה בנטילת וניהול סיכונים שהעיקריים שבהם הם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות וסיכונים תפעוליים. תהליך ניהול הסיכונים כולל: הגדרת הסיכונים, קביעת האסטרטגיה, המדיניות, והמסגרת לניהול סיכונים, לרבות קביעת מגבלות לחשיפה לסוגי הסיכונים השונים.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיית הסיכון, המדיניות לניהול סיכונים, הממשל התאגידי, הכלים המערכות והשיטות לניהול סיכונים - ראה פרק 12 א' בדוח לשנת 2014.

ב. סיכוני אשראי

סיכון האשראי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהאפשרות שהצד הנגדי לעסקה לא יעמוד בהתחייבויותיו (באופן חלקי או מלא). ככלל, הבנק רואה את עצמו כ"בנק אוניברסלי" המשרת את כל מגזרי הפעילות בתחום מתן האשראי - לרבות: עסקי, מסחרי וקמעונאי. עם זאת, לאור הנסיון וההתמחות שצבר הבנק במהלך השנים, ניתן דגש בשנים האחרונות לפעילות בנקאית בקרב פלחי לקוחות המשתייכים למגזר הקמעונאי (משקי בית, שכירים, עסקים קטנים), ולמגזר המסחרי.

מדיניות הטיפול בסיכוני האשראי בבנק נועדה להביא, בין היתר, לשיפור באיכות תיק האשראי וגידור הסיכונים הגלומים בו. מדיניות האשראי כוללת קווים מנחים ומגבלות לגבי היבטים שונים של תהליכי חיתום וניהול תיק האשראי.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיה המדינית, התהליכים, המבנה האירגוני, המתודולוגיה, השיטות ומערכות הדיווח והמדידה הכרוכים בניהול סיכון האשראי ובדיווח על חובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי - ראה פרק 12 ב' בדוח לשנת 2014.

בפרק זה נכלל מידע כמותי לגבי היבטים שונים הגלומים בניהול סיכון האשראי, כדלקמן:

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי -

(א) להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי ברוטו לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

**31.12.2014		**31.3.2014		**31.3.2015		חשיפת אשראי
יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף השנה מיליוני ש"ח	יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף התקופה מיליוני ש"ח	יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף התקופה מיליוני ש"ח	
22,376	23,849	21,680	21,830	23,515	23,180	הלוואות ¹
4,783	3,810	5,711	5,303	3,542	3,275	אגרות חוב
58	57	55	58	56	54	נגזרים O.T.C. ⁽²⁾
5,325	5,293	5,237	5,281	5,223	5,153	סיכון אשראי אחר ⁽³⁾
1,106	1,133	1,088	1,075	1,151	1,170	אחרים ⁽⁴⁾
33,648	34,142	33,771	33,547	33,487	33,487	סך הכל סיכון אשראי

1. הממוצע חושב על פי היתרות בסופי רבעון.
2. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
3. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
4. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
5. לרבות פקדונות בבנקים.
6. יתרות סיכון אשראי והיתרות הממוצעות לאותו תאריך מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות" של האשראי כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא "חובות בעייתיים".

(ב) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי לציבור בחתך אזור גיאוגרפי:

פרטים נוספים לגבי התפלגות האשראי בחתך איזור גיאוגרפי, נכללים בתוספת ד' בסקירת ההנהלה.

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי:

31.3.2014						סוג הישות
סך הכל מיליוני ש"ח	אחרים ⁽³⁾ מיליוני ש"ח	סיכון אשראי אחר ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	נגזרים ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	אגרות חוב מיליוני ש"ח	הלוואות ¹ מיליוני ש"ח	
5,272	-	1	-	2,498	2,773	ריבוניות
560	-	28	10	289	233	סקטור ציבורי
943	-	23	26	341	553	תאגידים בנקאיים
10,965	-	3,179	13	147	7,626	תאגידים
958	-	-	-	-	958	בבטחון נדל"ן מסחרי
4,282	-	873	1	-	3,408	קמעונאיות ליחידים
5,804	-	874	1	-	4,929	עסקים קטנים
2,878	-	175	3	-	2,700	הלוואות לדיור
1,170	1,170	-	-	-	-	נכסים אחרים
32,832	1,170	5,153	54	3,275	23,180	סך הכל סיכון האשראי

1. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
2. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
3. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
4. יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי (המשך)

31.3.2014

סוג הישות	סיכון אשראי					סך הכל
	הלוואות ¹	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	2,667	4,291	-	1	-	6,959
סקטור ציבורי	180	281	10	26	-	497
תאגידים בנקאיים	829	597	17	23	-	1,466
תאגידים	7,338	134	23	3,436	-	10,931
בבטחון נדל"ן מסחרי	954	-	-	-	-	954
קמעונאיות ליחידים	2,782	-	1	817	-	3,600
עסקים קטנים	4,362	-	-	777	-	5,139
הלוואות לדיור	2,718	-	7	201	-	2,926
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,075	1,075
סך הכל סיכון האשראי	21,830	5,303	58	5,281	1,075	33,547

31.12.2014

סוג הישות	סיכון אשראי					סך הכל
	הלוואות ¹	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	3,716	2,821	-	1	-	6,538
סקטור ציבורי	238	292	12	36	-	578
תאגידים בנקאיים	902	532	25	24	-	1,483
תאגידים	7,236	165	16	3,300	-	10,717
בבטחון נדל"ן מסחרי	939	-	-	-	-	939
קמעונאיות ליחידים	3,336	-	1	823	-	4,160
עסקים קטנים	4,869	-	-	861	-	5,730
הלוואות לדיור	2,613	-	3	248	-	2,864
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,133	1,133
סך הכל	23,849	3,810	57	5,293	1,133	34,142

1. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת "ADD ON").

2. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

3. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.

* יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾

31.3.2015

סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
25,345	225	3,878	7,384	13,858	הלוואות ⁽⁸⁾⁽⁷⁾
3,428	-	983	1,654	791	אגרות חוב
54	10	9	12	23	נגזרים ⁽³⁾
5,152	900	12	995	3,245	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,170	717	-	-	453	אחרים ⁽⁵⁾
35,149	1,852	4,882	10,045	18,370	סך כל חשיפת האשראי

31.3.2014

סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
24,247	244	3,748	6,483	13,772	הלוואות ⁽⁸⁾⁽⁷⁾
5,603	-	⁽⁶⁾ 1,267	⁽⁶⁾ 2,734	⁽⁶⁾ 1,602	אגרות חוב
58	9	19	11	19	נגזרים ⁽³⁾
5,281	1,135	114	589	3,443	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,124	⁽⁶⁾ 729	-	-	395	אחרים ⁽⁵⁾
36,313	2,117	5,148	9,817	19,231	סך כל חשיפת האשראי

1. בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.
2. כולל נכסים בסך 76 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.3.2014 - 86 מיליון ש"ח).
3. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
4. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
5. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
6. הוצג מחדש.
7. לרבות פקדונות בבנקים.
8. היתרות מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל, בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾

31.12.2014					
סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
26,222	274	3,977	7,249	14,722	הלוואות ^{(8),(7)}
4,052	-	1,330	1,852	870	אגרות חוב
57	12	9	7	29	נגזרים ⁽³⁾
5,293	919	13	881	3,480	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,193	719 ⁽⁶⁾	-	-	474	אחרים ⁽⁵⁾
36,817	1,924	5,329	9,989	19,575	סך כל חשיפת האשראי

1. בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.
2. כולל נכסים בסך 83 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.
3. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
4. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
5. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
6. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1/ה'2 בתמצית הדוחות הכספיים.
7. לרבות פקדונות בבנקים.
8. היתרות מוצגות על בסיס: "תרות החוב הרשומות".

(ה) מידע לגבי חשיפות אשראי שסווגו כ"חובות בעייתיים":

נתונים ופירוטים לגבי חובות בעייתיים, ויתרת ההפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

(ו) מידע לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי:

נתונים לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי נכללו בתוספת ד' לסקירת ההנהלה.

(ז) מידע לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי:

נתונים לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון:

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי⁽¹⁾⁽²⁾

⁽³⁾ 31.3.2015

סך הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סוג הישות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,272	-	-	-	-	-	-	304	4,968	ריבוניות
558	-	-	3	-	555	-	-	-	סקטור ציבורי
943	-	-	25	-	476	-	442	-	תאגידים בנקאיים
10,930	-	126	10,804	-	-	-	-	-	תאגידים
953	-	17	936	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
4,252	-	30	6	4,216	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
5,767	-	75	12	5,680	-	-	-	-	עסקים קטנים
2,876	-	2	202	411	535	1,726	-	-	הלוואות לדיור
1,170	209	3	542	-	-	-	-	416	נכסים אחרים
32,721	209	253	12,530	10,307	1,566	1,726	746	5,384	סך הכל

⁽³⁾ 31.3.2014

סך הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סוג הישות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,959	-	-	1	-	-	-	122	6,836	ריבוניות
496	-	-	12	-	484	-	-	-	סקטור ציבורי
1,466	-	-	52	-	797	-	617	-	תאגידים בנקאיים
10,850	-	113	10,737	-	-	-	-	-	תאגידים
948	-	7	941	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
3,565	-	28	10	3,527	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
5,101	-	70	17	5,014	-	-	-	-	עסקים קטנים
2,924	-	-	100	260	216	2,348	-	-	הלוואות לדיור
1,075	202	3	515	-	-	-	-	355	נכסים אחרים
33,384	202	221	12,385	8,801	1,497	2,348	739	7,191	סך הכל

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה במקדם תוספת ADD).
ON.
3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון (המשך)

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי (המשך)⁽²⁾⁽¹⁾

31.12.2014⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,393	144	-	-	-	1	-	-	6,538
סקטור ציבורי	-	-	-	564	-	13	-	-	577
תאגידים בנקאיים	-	685	-	709	-	89	-	-	1,483
תאגידים	-	-	-	-	-	10,566	104	-	10,670
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	922	12	-	934
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	4,092	5	32	-	4,129
עסקים קטנים	-	-	-	-	5,608	10	77	-	5,695
הלוואות לדיוור	-	-	1,667	481	520	192	1	-	2,861
נכסים אחרים	395	-	-	-	-	523	3	212	1,133
סך הכל	6,788	829	1,667	1,754	10,220	12,321	229	212	34,020

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי⁽²⁾⁽¹⁾

31.3.2015⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	5,160	304	-	-	-	1	-	-	5,465
סקטור ציבורי	-	-	-	363	-	2	-	-	365
תאגידים בנקאיים	-	462	-	498	-	13	-	-	973
תאגידים	-	-	-	-	-	9,988	123	-	10,111
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	920	17	-	937
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	3,445	3	28	-	3,476
עסקים קטנים	-	-	-	-	4,058	11	69	-	4,138
הלוואות לדיוור	-	-	1,726	535	411	202	2	-	2,876
נכסים אחרים	416	-	-	-	-	542	3	209	1,170
סך הכל	5,576	766	1,726	1,396	7,914	11,682	242	209	29,511

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" - ADD ON).
3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "תרות החוב נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון (המשך)

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי (המשך)⁽¹⁾⁽²⁾

31.3.2014

סך הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	7,024	122	-	-	-	1	-	-	7,147
סקטור ציבורי	-	-	-	296	-	12	-	-	308
תאגידים בנקאיים	-	638	-	832	-	41	-	-	1,511
תאגידים	-	-	-	-	-	9,857	113	-	9,970
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	899	7	-	906
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,813	6	25	-	2,844
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,432	17	67	-	3,516
הלוואות לדיור	-	-	2,342	216	260	99	-	-	2,917
נכסים אחרים	355	-	-	-	-	515	3	202	1,075
סך הכל	7,379	760	2,342	1,344	6,505	11,447	215	202	30,194

*31.12.2014

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	6,586	144	-	-	-	1	-	-	6,731
סקטור ציבורי	-	-	-	371	-	13	-	-	384
תאגידים בנקאיים	-	709	-	742	-	79	-	-	1,530
תאגידים	-	-	-	-	-	9,759	103	-	9,862
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	908	12	-	920
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	3,329	2	30	-	3,361
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,949	10	66	-	4,025
הלוואות לדיור	-	-	1,667	481	520	192	1	-	2,861
נכסים אחרים	395	-	-	-	-	523	3	212	1,133
סך הכל	6,981	853	1,667	1,594	7,798	11,487	215	212	30,807

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" - ADD ON).
3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

3. הפחתת סיכון האשראי

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערביות.

31.3.2015

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						
סוג היישות	סיכון אשראי		בטחון		חשיפה, נטו	
	"רשום" ⁽⁴⁾	"נטו" ⁽⁵⁾	כשיר ⁽²⁾	ערביות ⁽³⁾		
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	5,272	5,272	-	193	5,465	193
סקטור ציבורי	560	558	-	(193)	365	(193)
תאגידים בנקאיים	943	943	(11)	41	973	30
תאגידים	10,965	10,930	(778)	(41)	10,111	(819)
בבטחון נדל"ן מסחרי	958	953	(16)	-	937	(16)
קמעונאיות ליחידים	4,282	4,252	(776)	-	3,476	(776)
עסקים קטנים	5,804	5,767	(1,629)	-	4,138	(1,629)
הלוואות לדיור	2,878	2,876	-	-	2,876	-
נכסים אחרים	1,170	1,170	-	-	1,170	-
סך הכל	32,832	32,721	(3,210)	-	29,511	(3,210)

31.3.2014

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						
סוג היישות	סיכון אשראי		בטחון		חשיפה, נטו	
	"רשום" ⁽⁴⁾	"נטו" ⁽⁵⁾	כשיר ⁽²⁾	ערביות ⁽³⁾		
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	6,959	6,959	-	188	7,147	188
סקטור ציבורי	497	496	-	(188)	308	(188)
תאגידים בנקאיים	1,466	1,466	(10)	55	1,511	45
תאגידים	10,931	10,850	(827)	(53)	9,970	(880)
בבטחון נדל"ן מסחרי	954	948	(42)	-	906	(42)
קמעונאיות ליחידים	3,600	3,565	(721)	-	2,844	(721)
עסקים קטנים	5,139	5,101	(1,583)	(2)	3,516	(1,585)
הלוואות לדיור	2,926	2,924	(7)	-	2,917	(7)
נכסים אחרים	1,075	1,075	-	-	1,075	-
סך הכל	33,547	33,384	(3,190)	-	30,194	(3,190)

1. לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).
2. בטחונות שקוזזו מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).
3. החשיפה בגין הערבות - סווגה לקבוצת השייך של נותן הערבות.
4. היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
5. היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

3. הפחתת סיכון האשראי (המשך)

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערכויות (המשך)

31.12.2014

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי ⁽¹⁾ באמצעות						סוג היישות
סיכון אשראי "רשום" ⁽⁴⁾	סיכון אשראי "נטו" ⁽⁵⁾	בטחון כשיר ⁽²⁾	ערבויות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה נטו	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,538	6,538	-	193	193	6,731	ריבונויות
578	577	-	(193)	(193)	384	סקטור ציבורי
1,483	1,483	(12)	59	47	1,530	תאגידים בנקאיים
10,717	10,670	(751)	(57)	(808)	9,862	תאגידים
939	934	(14)	-	(14)	920	בבטחון נדל"ן מסחרי
4,160	4,129	(768)	-	(768)	3,361	קמעונאיות ליחידים
5,730	5,695	(1,668)	(2)	(1,670)	4,025	עסקים קטנים
2,864	2,861	-	-	-	2,861	הלוואות לדיור
1,133	1,133	-	-	-	1,133	נכסים אחרים
34,142	34,020	(3,213)	-	(3,213)	30,807	סך הכל

1. לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).
2. בטחונות שקוזזו מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).
3. החשיפה בגין הערבות - סוגה לקבוצת השייך של נתן הערבות.
4. היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
5. היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

4. המשבר הפיננסי והיראלי בעולם - והשלכותיו על המשק והבנקאות בישראל

(א) המשבר בעולם

מזה כשבע שנים מתמודד המשק העולמי עם משבר פיננסי וכלכלי מתמשך, ששורשיו נעוצים במדיניות אשראי כושלת שנהגה בארה"ב בעשור הקודם בשוק המשכנתאות, שגרמה לפגיעה קשה בגופים שעסקו בתחום זה. המשבר שפרץ בשוק זה, התרחב בהמשך לתחומים נוספים בענף הפיננסיים ואף לכלכלה היראלית (שנפגעו מירידות חדות בביקושים ומקריסת השקעות במוצרי אשראי ובמוצרים בשוק ההון שהתבססו על שוק המשכנתאות). התפתחויות אלו אילצו את הממשל האמריקאי להזרים כספי ציבור במטרה לתמוך בגופים שנקלעו לקשיים ואת הבנק המרכזי להפחית את הריבית בשיעורים חדים במטרה להביא לבלימת ההתפתחויות השליליות במשק.

לאחר מספר שנים קשות שעברו על הכלכלה בארה"ב מפרוץ המשבר (והתבטאו, בין היתר, בגירעונות תקציביים כבדים, נתוני אבטלה גבוהים ושיעורי צמיחה נמוכים), החל המשק האמריקאי לגלות בשנים האחרונות סימני התאוששות ראשוניים, המלווים בעליה הדרגתית בשיעורי הצמיחה וירידה בנתוני האבטלה. לאור זאת, מתגברים הסימנים שהבנק המרכזי עתיד להעלות את שיעור הריבית בארה"ב, לראשונה מזה שמונה שנים.

ההתפתחויות השליליות בכלכלה האמריקאית גלשו גם לחלק מהמדינות ב"גוש הירו" ובמזרח אירופה. בעקבות התפתחות המשבר באירופה שלווה גם הוא בהזרמת כספים מסיבית על ידי המערכת הציבורית במטרה למנוע קריסת בנקים וגופים עסקיים אחרים, נקלעו מדינות מסוימות בגוש האירו (כגון: יוון, אירלנד, פורטוגל וקפריסין) לקשיים כלכליים חמורים שלוו בגירעונות תקציביים כבדים ושיעורי אבטלה גבוהים.

בעקבות קשיים אלו השיק הבנק האירופאי המרכזי קרן חילוץ, המסייעת למדינות הנמצאות בקשיים כלכליים ל"מחזור" את חובותיהן, והנהיג מדיניות מוניטרית מרחיבה במסגרתה הופחתה הריבית המוניטרית לשיעור של 0.15% בלבד (במקביל הופחתה הריבית המשולמת על פקדונות לשיעור שלילי של 0.1%-).

למרות צעדים אלו לא מסתמן עדיין מפנה בכלכלה האירופאית, בשל התפתחויות שליליות בשווקים וגורמי מקרו אחרים, לרבות:

- חולשה מתמשכת באינדיקטורים הכלכליים של חלק ממדינות גוש האירו.
 - אי ודאות לגבי המחויבות של מדינות מסוימות לעמוד בתוכניות לצמצום גרעונותיהן התקציביות.
 - ירידת מחירי הנפט שפגעה בכלכלותיהן של חלק ממדינות מזרח אירופה.
- חשיפת האשראי של הבנק למדינות שנקלעו לקשיים כלכליים כאמור מסתכמת ליום 31.3.2015 בסך של 5 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 6 מיליון ש"ח).

(ב) המשבר בישראל

המשבר הכלכלי העולמי פגע בתוכניותיהן העסקיות של חברות הפועלות במדינות שכלכלותיהן נפגעו במשק העולמי (בעיקר בתחום הנדל"ן). במקביל, צעדים שנקטו על ידי הרגולטורים המקומיים במטרה להסדיר את פעילותן של חברות הפועלות בשווקים צרכניים מסוימים (כגון: "שוק התקשורת" ו"שוק ההון") פגעו בהכנסותיהן של שורת חברות נוספות הפועלות בענפים אלו. בעקבות הפגיעה במבנה ההכנסות והתכניות העסקיות של חברות אלו, דיווחו חברות רבות על הרעה במצבן העסקי ועל קושי לעמוד בהתחייבויותיהן.

לאור ההידרדרות שנרשמה במצבן הכספי של חברות אלו נמנעה מהן האפשרות למחזר את חובותיהן בשוק ההון. לפיכך, נאלצו חלק מהחברות לגבש הסדרים חלופיים עם נושיהן, שכללו: מחיקת חובות משמעותית, פריסת יתרת החוב לתקופות ארוכות, ואף העברת הבעלות בחלק מהחברות שנכנסו לקשיים, לידי נושיהן. על רקע התפתחויות אלו והקשיים הכלכליים שנרשמו במדינות רבות במשק העולמי (והחשש שהתמשכות המשבר במשק העולמי תגרום להאטה עמוקה במשק המקומי), הפחית בנק ישראל בהדרגה את הריבית במשך במהלך השנים 2015 - 2012 לרמת שפל של 0.10% ביום 31.3.2015.

הסדרי החוב שגובשו בשנים האחרונות גרמו להפסדי אשראי גם במערכת הבנקאית (לרוב בגין אשראים שניתנו למימון אמצעי שליטה או לחברות החזקה). לאור המשך המגמות השליליות שתוארו לעיל, קיים חשש שחברות נוספות ייקלעו לקשיי נזילות ומימון ויאלצו לגבש הסדרי חוב שיגדילו את הפסדי האשראי במערכת הבנקאית.

(ג) השלכות המשבר על הבנק

לאור ההתפתחויות הכלכליות בעולם (לרבות משבר החובות במדינות "גוש הירוק" והורדת דירוג האשראי של מספר מדינות) והשלכותיהן על המשק בישראל ועל חברות מקומיות שפעילותן חשופה לשווקים ולמדינות כאמור, ולאור ההתפתחויות השליליות שנרשמו במספר ענפי משק מקומיים, כמפורט לעיל - בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפות האשראי של הבנק ללקוחות בעלי רמת מינוף גבוהה וללקוחות הפועלים בענפי משק ובמדינות שחלה עליה ברמת הסיכון שלהם.

(ד) חשיפה למוסדות פיננסיים זרים

לאור השלכות המשבר הכלכלי על המוסדות הפיננסיים ברחבי העולם והחששות ליציבות של מוסדות פיננסיים מסוימים, בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפת הבנק לבנקים ומוסדות פיננסיים כח"ל, ומקיימת דיונים לגבי היקף החשיפה והתאמתה להתפתחויות בבנקאות העולמית. התאמת החשיפה נשקלת תוך בחינת הפרמטרים הבאים:

- היקף החשיפה של הבנק למוסד הפיננסי, בכלל - וביחס להונו העצמי, בפרט.
- דירוג האשראי של המוסד הפיננסי (ככלל, הבנק מבצע עסקאות הכרוכות בחשיפת אשראי, רק עם מוסדות פיננסיים זרים המדורגים בדירוג "השקעה" ומעלה).

- דירוג האשראי של המדינה בה פועל המוסד הפיננסי.
- ניסיון העבר שנצבר בבנק לגבי המוסד הפיננסי.

היקף חשיפת האשראי המכסימלי לכל מוסד פיננסי זר, נקבע על ידי דירקטוריון הבנק. חריגות ממגבלה זו נבחנות על ידי הנהלת הבנק, עבור כל מוסד פיננסי, בתדירות יומית. בעקבות המשבר הכלכלי העולמי, פרסם בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע כמותי ואיכותי לגבי חשיפת האשראי של התאגידים הבנקאיים הפועלים בישראל, למוסדות פיננסיים זרים (כהגדרתם בהוראה).

לתאריך 31.3.2015 מסתכמת חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹ בסך של 461 מיליוני ש"ח (31.3.2014 - 657 מיליוני ש"ח; 31.12.2014 - 533 מיליוני ש"ח), כמפורט להלן:

31 במרס 2015			
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	דירוג אשראי חיצוני
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
84	-	84	AA- עד AAA
318	3	321	A- עד A+
9	23	32	BB- עד BBB+
8	16	24	ללא דירוג
419	42	461	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

31 במרס 2014			
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	דירוג אשראי חיצוני
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
226	-	226	AA- עד AAA
235	8	243	A- עד A+
137	1	138	BB- עד BBB+
15	35	50	ללא דירוג
613	44	657	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

31 בדצמבר 2014			
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	דירוג אשראי חיצוני
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
209	-	209	AA- עד AAA
274	5	279	A- עד A+
4	-	4	BB- עד BBB+
1	40	41	ללא דירוג
488	45	533	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

1. כולל חשיפה בגין בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים, דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הנ"ל.
 2. פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב ונכסים בגין מכשירים נגזרים.
 3. בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי לרבות ערבויות להבטחת חובות של צד ג'.
 4. יתרת הפקדונות שהופקדו במוסדות פיננסיים זרים הרשומים במדינות מסוימות הכלולות בתכנית החרום הכלכלית שגובשה עבורן באיחוד האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית, הסתכמה ליום 31.3.2015 בסך של 1 מיליון ש"ח (31.3.2014 - 2 מיליון ש"ח; 31.12.2014 - 1 מיליון ש"ח).

הערות:

1. המדינות העיקריות בהן רשומים המוסדות הפיננסיים הזרים הינן: קנדה, ארה"ב, בלגיה ובריטניה. החשיפה המכסימלית של הבנק ליום 31 במרס 2015, ביחס לקבוצת מוסדות זרים הפועלים באותה מדינה, אינה עולה על 15% מ"בסיס ההון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל).
2. דירוג האשראי של המוסדות הפיננסיים הזרים המפורטים מעלה נערך על ידי חברת הדירוג הבינלאומית: "Standard & poor's". דירוגי האשראי מעודכנים על ידי חברת הדירוג, בדרך כלל, בתדירות שנתית. לפיכך, ולאור ההתפתחויות האחרונות במגזר הבנקאות, ייתכנו פערים בין הדירוג האחרון שנערך על ידי חברת הדירוג - לבין הערכת הבנק.
3. כל חשיפות האשראי המאזני למוסדות פיננסיים זרים, כמפורט לעיל - כלולות בדוחות הכספיים בסעיף "פקדונות בבנקים", "השקעות בניירות ערך" ו"נכסים בגין מכשירים נגזרים". חשיפות האשראי המפורטות מעלה, נכללו בדיווח על "סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק", שבסקירת ההנהלה.

5. סיכוני אשראי בהלוואות לדיור

כאמור בפרק 3 יז' בדוח לשנת 2014 - התאפיין שוק הדיור בשנים האחרונות בגידול בביקושים ובהיקף הביצועים של הלוואות לדיור, שגרמו לעליות מחירים שנגזרו ממחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים אלו. העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות של משקי הבית. לאור האמור לעיל, קיים חשש שתהליכים אלו עלולים לפגוע באיכות תיק האשראי לדיור ולהגדיל את חשיפת המערכת הבנקאית לסיכוני אשראי.

לפיכך, הגביר הבנק את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שננקטו על ידי הבנק, כוללים:

- הגבלת היקף ההלוואות שניתנות ב"בטחון דירת מגורים" (אך לא למטרת מגורים), באופן ששיעורן לא יעלה על 15% מיתרת האשראי לדיור.
- הגבלת היקפי ההלוואות העלולות להטיל מעמסה על הלווה, כמתחייב מהוראה מנהלית שפורסמה על ידי בנק ישראל, לפיה נאסר על התאגידים הבנקאיים לאשר הלוואות שמרכיב ההחזר הגלום בהן עולה על 50% מ"כושר החזר" של הלווה (יצוין בהקשר זה, כי הבנק אינו נוהג לאשר בדרך כלל הלוואות לדיור, שמרכיב החזר החודשי הצפוי בגינן עולה על 35% מהכנסות הלווה).
- הגבלת היקפי ההלוואות המממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המשועבד, כמתחייב מהנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה.
- הגבלת סיכון הריבית בהלוואה לדיור, כמתחייב מההגבלות המנהליות שהוטלו על ידי בנק ישראל בנושא זה, לפיהן הוגבל מרכיב ההלוואות ב"ריבית משתנה" (כהגדרתה בהוראה המנהלית שפרסם בנק ישראל), לשיעור שלא יעלה על שני שליש מההיקף הכולל של מסגרות ההלוואות שאושרו החל מיום 1.9.2013 (או לשיעור שלא יעלה על 33% בהלוואות הנושאות "ריבית משתנה" - המתעדכנת בתדירות גבוהה מחמש שנים).
- שימוש ב"מקדמי בטחון" (מבחיני עמידות) בתהליך אישור מסגרת ההלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת ההלוואה, בוחן הבנק את ההשלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים במשתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר החזר של הלווה.
- שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכוני אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים..
- קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של ההלוואות, וכו'.
- עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי ההלוואות המקוריים.

בעקבות ההתפתחויות בשוק הדיור, כאמור, פורסמה על ידי בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם השנתיים והרבעוניים גילוי לגבי סיכון האשראי בגין ההלוואות לדיור, והפעולות שננקטו על ידי התאגיד הבנקאי במסגרת ניהול סיכון זה.

בנוסף, יכלול הגילוי נתונים כמותיים לגבי חשיפת האשראי לדיור ומאפיינים שונים המצביעים על איכות תיק האשראי לדיור של התאגיד הבנקאי.

היקף תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2015 מסתכם ב-3,127 מיליון ש"ח (31.12.2014 - 3,078 מיליון ש"ח). היקף ההלוואות לדיור שבוצעו על ידי הבנק ברבע הראשון של השנה מסתכם ב-213 מיליון ש"ח, מזה כ-28 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד כ-114 מיליון ש"ח וכ-8 מיליון ש"ח, בהתאמה).

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הבנק:

31.12.2014	31.3.2015	
%	%	
4.1	3.6	שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס ⁽¹⁾
		שיעור ההלוואות לדיור, שהחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסת הלווה
10.9	10.8	
78.1	76.3	שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור ⁽²⁾

1. בחישוב היחס לא נכללו התחייבויות למתן הלוואות שטרם נוצלו.
2. בחישוב היחס נכללו הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

לאור התהליכים שתוארו לעיל, בשוק הדיור בכלל, ובהלוואות לדיור בפרט, פרסם בנק ישראל הנחיה, במסגרתה נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון תקופתית את תיק ההלוואות לדיור שלהם, להעריך אם חלו שינויים באיכות תיק זה ולתת ביטוי להערכה זו במסגרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל ממועד כניסתן לתוקף, לרבות הערכה שוטפת של ההפסדים הגלומים בתיק ההלוואות לדיור, בשל פגיעה אפשרית באיכות תיק זה, הנובעת מהתהליכים שתוארו לעיל.

אומדן ההפסדים מתבסס על תרחישים עתידיים אפשריים הכוללים: ירידה בהכנסה הפנויה של הלווים, גידול בסכומי החזר השוטפים של הלווים הנגזר מעליה צפויה בשיעור ה"ריבית המשתנה", וירידה בשווי הנכסים המשועבדים. להערכת הבנק ההפסד האפשרי הגלום בתיק האשראי של הבנק, הנגזר מתרחישים אלו, מסתכם ליום 31.3.2015 בסך של כ-4 מיליון ש"ח. הבנק ערך הפרשה בגין הפסד אפשרי זה וכלל אותה במסגרת הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ליום 31.3.2015.

בהמשך לצעדים אלו, ולאור ההתפתחויות שארעו בשוק הדיור, כמפורט לעיל, שהגדילו, להערכת בנק ישראל, את הסיכון הגלום בתיק האשראי לדיור במערכת הבנקאית, נדרשו התאגידים הבנקאיים על ידי בנק ישראל לשמר הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין הלוואות אלו בשיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת תיק ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות לדיור שבגינן נערכה הפרשה להפסדי אשראי "לפי עומק הפיגור").

יישום ההנחיה הגדיל את ההוצאה בגין הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי ברבע הראשון של שנת 2015 בסכום זניח (בתקופה המקבילה אשתקד - זהה).

6. מידע לגבי: "חובות בעייתיים"

(א) התפלגות החובות הבעייתיים:

1. סיכון אשראי בעייתי - בחתך סיווג החוב

31 במרס 2015			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
364	7	357	חובות פגומים
38	1	37	סיכון אשראי נחות
230	58	172	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
632	66	566	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
101	4	97	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
531	62	469	סיכון אשראי בעייתי, נטו
20	-	20	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

31 במרס 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
356	1	355	חובות פגומים
54	2	52	סיכון אשראי נחות
309	48	261	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
719	51	668	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
162	2	160	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
557	49	508	סיכון אשראי בעייתי, נטו
16	-	16	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

31 בדצמבר 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
352	2	350	חובות פגומים
42	-	42	סיכון אשראי נחות
234	57	177	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
628	59	569	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
108	3	105	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
520	56	464	סיכון אשראי בעייתי, נטו
(1)20	-	(1)20	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

1. הוצג מחדש.

6. מידע לגבי: "חובות הבעייתיים" (המשך)

(א) התפלגות החובות הבעייתיים (המשך)

2. נכסים שאינם מבצעים

31 במרס 2015			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
287	7	294	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
287	7	294	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
31 במרס 2014			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
307	1	308	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
307	1	308	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
31 בדצמבר 2014			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
279 ⁽⁵⁾	2	281	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
279	2	281	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

(ב) מדדי איכות תיק האשראי:

להלן נתונים לגבי יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי של הבנק, הנגזרים מנתוני החובות הבעייתיים שנמדדו על פי הכללים שבהוראות החדשות:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
%	%	%	
1.8 ⁽⁵⁾	1.9	1.7	• שיעור יתרת האשראי הפגום, מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
0.1	0.1	0.1	• שיעור יתרת האשראי ⁽³⁾ בפיגור של 90 יום ומעלה (שאינו פגום), מתוך סך האשראי לציבור
1.7	1.9	1.6	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ , מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
2.6	3.1	2.6	• שיעור סיכון האשראי הבעייתית ⁽³⁾ , מתוך סך סיכון האשראי לציבור
22.8	29.7	21.4	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ , מתוך האשראי הפגום
0.1	(0.3)	-	• שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הממוצעת של האשראי ⁽³⁾
0.3	-	0.1	• שיעור המחיקות נטו, מיתרת האשראי הממוצעת ⁽³⁾
19.4	1.1	7.7	• שיעור המחיקות נטו מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾
21.6	28.4	20.2	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ מתוך האשראי הפגום בתוספת האשראי בפיגור ⁽⁴⁾

1. אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית.
2. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
3. הנתונים מתייחסים לאשראי לציבור בלבד.
4. אשראי שאינו פגום, בפיגור של 90 יום ומעלה.
5. הוצג מחדש

7. ריכוזיות אשראי

בפרק 12 ב'7(ד) בדוחות ליום 31.12.2014 נכלל מידע בדבר חשיפת הבנק לסיכונים הנובעים מריכוזיות אשראי.

להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק לסיכוני "ריכוזיות אשראי" ליום 31.3.2015:

- חבות הלווה הגדול ביותר, מהווה כ-5.0% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2014 - 4.9%). שיעור זה נמוך בכ-66.7% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 15%).
- חבות קבוצת הלווים הגדולה ביותר מהווה כ-10.3% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2014 - 13.6%). שיעור זה נמוך בכ-58.8% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 25%).
- "סך חבויות האשראי הגדולות", מהווה כ-10.3% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2014 - 23.6%). שיעור זה נמוך בכ-91.4% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 120%).

לאור המגמות השליליות שנרשמו בשווקים הפיננסיים בעולם, והחשש מההשלכות האפשריות שעלולות להיות להתרחשויות אלו ולאירועים שליליים צפויים אחרים על המשק הישראלי, הופצה על ידי בנק ישראל הנחיה - על פיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הרבעוניים והשנתיים החל מיום 30.9.2011 ועד ליום 30.9.2016 נתונים כספיים בגין חבויות של קבוצות לוויים, שהיקף כל אחת מהן עולה על 15% מאמצעי ההון של הבנק (כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).

ליום 31.3.2015 לא הייתה בבנק אף קבוצות לוויים, שהיקף חשיפת האשראי של הבנק בגינה עולה על 15% מאמצעי ההון שלו (ליום 31.12.2014 - זהה).

8. סיכון אשראי בגין מימון ממונף (LEVERAGED FINANCE)

סיכון אשראי ממונף מוגדר על ידי הבנק כחשיפה הנובעת ממתן "אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה" (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323), שפרעונו מבוסס בעיקרו על התאגיד הנרכש, וכן מתן אשראי ללוויים המאופיינים בשיעורי מינוף גבוהים העולים משמעותית על השיעורים המקובלים בענף פעילותם, להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק למימון ממונף, בחתך ענפי משק:

	31.12.2014	31.3.2015	
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
מסחר	118	112	
נדל"ן	27	26	
תחבורה	56	-	
סך הכל	201	138	

9. ריכוזיות ענפית

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 (להלן "ההוראה"), קובעת, בין היתר, מגבלות לגבי "ריכוזיות חבות ענפית לציבור" של התאגידים הבנקאיים.

ההוראה קובעת כי חבות לציבור (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל) בענף כלשהו (למעט ענף "אנשים פרטיים"), העולה בלמעלה מ-20% על סך החבויות לציבור של התאגיד הבנקאי - תחשב כ"חבות חריגה", ותחייב לפיכך, עריכת הפרשה נוספת להפסדי אשראי, בגין מרכיב זה בדוחות הכספיים.

עם זאת, הותר לתאגידים הבנקאיים המקיימים "עודף יחס הון מזערי" (כהגדרתו בהוראה), לנכות מ"החבות החריגה" בענף הבניה, לצורך חישוב ההפרשה הנוספת להפסדי אשראי, כאמור - כפל מ"עודף יחס הון המזערי".

ליום 31.3.2015 מסתכם שיעור החבות הענפי של ענף הבניה בבנק, ביחס לסך חבויות הציבור (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) בשיעור של 18.7%, נמוך בשיעור של 1.3 נקודות האחוז מהמגבלה שנקבעה בהוראה (31.12.2014 - 18.3%).

ג. סיכוני שוק

1. כללי

סיכון שוק מוגדר כסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההון של הנכסים וההתחייבויות (מאזני וחוזי מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי ריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון וכו'.

מדיניות ניהול סיכוני השוק נועדה להקטין את רמת הסיכון הפיננסי הנוצר בפעילות השוטפת של הבנק מחד גיסא, ולהגדלת רווחי הבנק כתוצאה מביצוע חשיפות יזומות ומבוקרות, מאידך.

לפרטים נוספים לגבי: האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והבקרה, המדיניות לניהול סיכוני השוק וגידור החשיפות הנוצרות בשל סיכוני השוק - ראה פרק 12 ג' בדוחות לשנת 2014.

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק בהתאם ל"גישה הסטנדרטית", המפורטת בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.

במסגרת הדיון שנערך בפרק זה נעשה שימוש במקומות שונים במושג: "הון". יובהר כי בכל המקרים (אלא אם צוין במפורש אחרת) - הכוונה הינה להגדרה ה"חשבונאית" של המושג (כפי שנכללה בדוחות הכספיים של הבנק).

הערך בסיכון (VAR)

בהתאם להוראות בנק ישראל, נדרש הבנק לנהל את החשיפה לסיכוני שוק באמצעות מערכת מידע המבוססת על מודל פנימי. המערכת מודדת את חשיפת הבנק לסיכוני שוק באמצעות אומדן VAR (VALUE AT RISK). ה-VAR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש.

הבנק מפעיל מערכת מיחשוב מתקדמת לניהול ומדידת סיכוני שוק המבצעת אומדן VAR בשיטה הפרמטרית, בתדירות שבועית. ערך ה-VAR בבנק ליום 31 במרס 2015, בשיטה הפרמטרית ברמת מובהקות של 99% לתקופה עתידית של 10 ימים, מסתכם בכ-22 מיליון ש"ח (31.3.2014 - 14 מיליון ש"ח; 31.12.2014 - 15 מיליון ש"ח). הבנק קבע מגבלות לערך המכסימלי של ההפסד העתידי (על פי אומדן ה-VAR) - ביחס להון העצמי, בשיעור של 3.5% מההון. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

בנוסף, עורך הבנק אומדנים לגבי השפעה אפשרית של שינויים קיצוניים במשתני השוק (STRESS TESTS) - על השווי ההון של ה"הון הכלכלי של הבנק". המגבלות שנקבעו לערך המכסימלי של ההפסד הכלכלי האפשרי בגין תרחישים אלו - מסתכמות בשיעור של 12.5% מההון העצמי של הבנק. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

2. סיכון בסיס

סיכון הבסיס מוגדר כחשיפת הבנק להפסד שעלול להיגרם עקב שינויים באינפלציה ובשערי החליפין. הסיכון נמדד ביחס להפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (ה"הון הפעיל") בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק לגבי סיכוני הבסיס הכרוכים בניהול תיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, קובעת כי: (-20%) עד 120% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, (-10%) עד 25% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

ההחלטות לגבי השקעת ההון הפעיל במגזרים השונים מתקבלות, במסגרת המגבלות שנקבעו, בהתבסס על ניתוח, בקרה ותחזיות לגבי התפתחויות כלכליות במשק, שיעורי הריבית במגזרים השונים ושינויים צפויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של השקל. הבנק נעזר, לצורך ניהול סיכוני הבסיס, במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

להלן ריכוז נתוני החשיפה לסיכון בסיס (בבנק בלבד) בהתאם למגזרי ההצמדה השונים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014		31 במרס 2014		31 במרס 2015		
חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	
"חשבונאית" ⁽⁶⁾	"כלכלית" ^{**}	"חשבונאית" ⁽⁶⁾	"כלכלית" ^{**}	"חשבונאית"	"כלכלית" ^{**}	
1,498	1,849	1,064	1,360	1,384	1,859	שקל לא צמוד
115	118	428	426	63	60	שקל צמוד מדד
(13)	(6)	(5)	7	90	96	מט"ח וצמוד מט"ח
						סה"כ החשיפה
1,600	1,961	1,487	1,793	1,537	2,015	לסיכון בסיס

^{*} ניהול החשיפה לסיכונים בסיס מבוצע על פי נתוני ה"חשיפה הכלכלית". המרכיבים העיקריים של ההפרש שבין החשיפה ה"כלכלית", לבין ה"חשיפה החשבונאית" (המוגדרת: כפער שבין יתרות הנכסים וההתחייבויות הכספיים, על פי כללי מדידה חשבונאית מקובלים) - הינם כדלקמן:

1. הפרשות מסוימות, כגון: הפרשות בגין זכויות עובדים, נטו - לא נכללו ב"חשיפה הכלכלית".
 2. הלוואות צמודות למדד שסווגו כ"חובות פגומים", סווגו למגזר הלא צמוד (במקום לבסיס הנגזר מחוזה ההלוואה).
 3. מכשירים פיננסיים המכילים אופציה גלומה, סווגו למגזרי ההצמדה השונים על פי מודלים לתמחור אופציות.
 4. פקדונות שבסיס ההצמדה שלהם אינו קבוע לאורך כל תקופת הפקדון, מסווגים למגזר ההצמדה ששימש לתמחור הפקדון.
 5. ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (בגין "חובות תקינים") נטו, לא נכללה ב"חשיפה הכלכלית".
 6. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1 ה'2).
- בתמצית הדוחות הכספיים.

ניתוח רגישות לשינויים בשער החליפין:

ניתוח הרגישות נערך לגבי תרחישים תיאורטיים של שינויים בשערי החליפין של המטבעות העיקריים, בטווח שבין +10%, ל-10%. הניתוח בוחן את השפעת התרחישים הנ"ל על הון הבנק ליום 31.3.2015, בהתבסס על היתרות הכספיות של הנכסים וההתחייבויות באותם מטבעות (לרבות פעילות במכשירים חוץ מאזניים) ליום 31.3.2015, בתוספת התאמות מסוימות (בעיקר בגין "חובות פגומים").

להלן ריכוז התוצאות של ניתוח הרגישות (במיליוני ש"ח):

-10%	-5%	5%	10%	
(6)	(3)	3	6	דולר
1	*	*	(1)	יורו
*	*	*	*	לירה שטרלינג
*	*	*	*	פרנק שוויצרי
*	*	*	*	יין יפני
(5)	(3)	3	5	
-	-	*	*	השפעת אופציות**
(5)	(3)	3	5	השפעה כוללת

^{*} סכום נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
^{**} לא כולל אופציות גלומות.

3. סיכון ריבית

כללי

סיכון הריבית מוגדר כסיכון לפגיעה ברווחי הבנק או בהונן, בגין תזוזות בשערי הריבית.

בנוסף, שינויים בשיעורי הריבית, כאמור, עלולים להשפיע גם על השווי הכלכלי של התאגיד הבנקאי, נכסיו, התחייבויותיו, וערכם של המכשירים החוץ מאזניים. חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית, נערך בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי "התיק הסחיר" של הבנק.

התיק הסחיר של הבנק כולל את תיק אגרות החוב למסחר של הבנק וכן עסקאות עתידיות המבוצעות למטרת מסחר (עסקאות IRS, עסקאות אקדמה במט"ח ואופציות מטבע שנרכשו). חישוב הקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית נערך בהתאם לשיטת "התקופות לפרעון". סקירה מפורטת לגבי האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והמדידה ומדיניות הגידור של ניהול סיכוני הריבית, נכללה בפרק 12 ג' (3) בדין וחשבון של הבנק לשנת 2014.

מידע כמותי

להלן ריכוז נתונים על פערי המח"מ במגזרי ההצמדה השונים והשפעתם על חשיפת הריבית של הבנק:

31 בדצמבר 2014			31 במרס 2015			
מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
0.47	2.73	0.51	0.67	2.48	0.47	מח"מ הנכסים (שנים)
(0.39)	(3.54)	(0.38)	(0.43)	(3.50)	(0.44)	מח"מ ההתחייבויות (שנים)
0.08	(0.81)	0.13	0.24	(1.02)	0.03	פער המח"מ (שנים)
						ההפסד המכסימלי, ביחס
0.3	2.1	0.2	0.7	2.4	0.9	להון (ב-%)

* בגין תזוזה בשיעור של 1 נקודת האחוז בעקום הריבית.
 ** לרבות צמוד מט"ח.

באמצעות המח"מ (משך חיים ממוצע) ניתן למדוד את הרגישות של הנכסים וההתחייבויות לשינויים בריבית.

חישובי מח"מ הנכסים וההתחייבויות של מכשירים פיננסיים בעלי מספר תקופות פרעון אופציונליות, מבוססים על הנחות לגבי מועדי הפרעון של אותם מכשירים. להלן פרטים על סוגי המכשירים הנ"ל, ההנחות לגביהם, והשפעתם על המח"מ של אותם מכשירים:

1. האשראי לציבור כולל הלוואות לדיור שניתנו לתקופות ארוכות יחסית. עם זאת, על פי נסיון העבר, חלק מהלווים מסלק את הלוואותיו לפני תקופת הפרעון החוזי.

הצגת תזרימי המזומנים בגין אשראי זה, בהתבסס על מודל המערך את תקופת הפרעון הצפויה של אשראים אלה, בהתבסס על ניסיון העבר ולא על פי מועדי הפרעון החוזיים, הקטינה את מח"מ הנכסים של הלוואות אלו, כדלקמן:

- במגזר הצמוד למדד: בכ-6 חודשים.

- במגזר הלא צמוד ובמגזר המט"ח: בתקופה לא מהותית.

2. פקדונות הציבור כוללים "תוכניות חסכון", שהופקדו לתקופת זמן ארוכה יחסית. עם זאת, על פי ניסיון העבר, חלק מהמפקידים מושך את פקדונותיו לפני המועד החוזי שנקבע לפרעון "תוכניות החסכון". הצגת תזרימי המזומנים בגין תוכניות חסכון אלה בהתבסס על נתונים סטטיסטיים הכוללים תחזית למשיכה מוקדמת של אותן תוכניות ולא על בסיס מועדי הפרעון החוזיים, הקטינה את מח"מ ההתחייבויות בכ-חודשיים.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

כללי

בהתאם להוראות שפורסמו על ידי בנק ישראל, נדרשו הבנקים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע לגבי היקף הנכסים וההתחייבויות החשופים לשינויים בשיעור הריבית, על בסיס שוויים ההוגן - ולכלול ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית, על שוויים ההוגן של מכשירים פיננסיים אלה.

עקרונות המודל

מאחר ולרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים - מחושב השווי ההוגן באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון: ערך נוכחי של תזרימי המזומן העתידיים, המהוונים בריבית ניכיון בשיעור המשקף את שיעורי הריבית העדכניים בשוק למכשירים הפיננסיים ואת רמת הסיכון הגלומה בהם, לפי הערכת ההנהלה.

השיטות וההנחות העיקריות שישמשו בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:

1. מכשירים פיננסיים סחירים: ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי ההוגן נקבע לפי שווי שוק.
2. מכשירים פיננסיים שאינם סחירים: אמדן השווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרים מזומן עתידי, לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח.

החישובים נערכו בהתאם למפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור חושב לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (קרן וריבית) לכל הלוואה בנפרד בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי.

קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחן את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים. בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים, נקבעו על פי שיעורי הריבית שלפיהם נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים עבור האשראי לציבור, חושבו לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות להפסדי אשראי שנוכו מיתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור. תזרימי המזומנים בגין הלוואות לדיור הניתנות לפרעון מוקדם, הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם של אשראים אלה, המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים של אותם אשראים, הקטין את השווי ההוגן של אותם אשראים בכ-26 מיליון ש"ח.

בחישוב השווי ההוגן של אשראי לציבור הצמוד למדד (עם ריצפת מדד), הופרדה האופציה הגלומה ממכשיר זה. להפרדת האופציה הייתה השפעה זניחה על השווי ההוגן של המכשיר.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי ההוגן של פקדונות וכתבי התחייבות נדחים חושב בשיטת היוון תזרימי המזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון. בחישוב השווי ההוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה - נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי ההוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות.

פקדונות הציבור כוללים "מכשירים מורכבים", כדלקמן:

- "תוכניות חסכון", המהוות פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית: על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקידים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי, בניכוי "קנס פרעון מוקדם".

תזרימי המזומנים הצפויים בגין תוכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים, הכוללים תחזית לפרעונות מוקדמים של אותן תוכניות.

היוון תזרימי המזומנים, על פי התחזית לפרעונות מוקדמים של תוכניות החיסכון, הקטין את השווי ההוגן של אותן תוכניות חיסכון בכ-50 מיליון ש"ח.

- פקדונות הציבור כוללים פקדונות עם אפשרות בחירה בין קבלת ריבית קבועה, לריבית משתנה: בחישוב השווי ההוגן הופרדה ה"אופציה הגלומה" במכשיר זה. להפרדת האופציה הגלומה, כאמור, הייתה השפעה זניחה על השווי ההוגן של המכשיר.

- "תוכניות חסכון" עם אופציה לשינוי בסיס ההצמדה של התכנית ואופציה להבטחת קרן ההפקדה: בחישוב השווי ההוגן הופרדו ה"אופציות הגלומות" מהתוכנית. להפרדת האופציות, כאמור, הייתה השפעה זניחה על השווי ההוגן של המכשיר.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - השווי ההוגן של יתרות בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים המייצגות סיכון אשראי ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח, תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן", כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי השוק. מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת, הלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

הערה:

תהליך הערכת השווי ההוגן באמצעות היוון תזרים המזומנים העתידי, מבוסס על שיעורי ריבית ניכיון הנקבעים באופן סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה מהווה בהכרח אינדיקציה לשווי מימושו של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
26,972	393	1,490	3,663	21,426	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
4,208	788	2,632	532	256	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
(25,127)	(700)	(2,616)	(4,097)	(17,714)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(4,303)	(458)	(1,442)	(189)	(2,214)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
1,750	23	64	(91)	1,754	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
27,471	546	1,336	4,805	20,784	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
3,199	735	1,844	235	385	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
(25,754)	(673)	(2,007)	(4,404)	(18,670)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(3,322)	(624)	(1,161)	(344)	(1,193)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
1,594	(16)	12	292	1,306	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,257	502	1,242	3,804	22,709	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
5,233	822	3,264	531	606	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
(26,373)	(729)	(2,612)	(4,178)	(18,854)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(5,315)	(586)	(1,917)	(181)	(2,631)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים ⁽³⁾
1,792	9	(23)	(24)	1,830	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוזי מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. הסכומים לקבל (ולשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים חוזי מאזניים, כשהם מהוונים בשיעורי הריבית ששימשו לחישוב השווי ההוגן.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל (המשך)

(2) השפעת שינויים הפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾						השינוי בשיעור הריבית
		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי			
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	לא צמוד	צמוד		
1.6	28	1,778	-	(13)	86	(47)	1,752	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.2	4	1,754	-	(11)	97	(86)	1,754	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(2.3)	(40)	1,710	-	(10)	108	(140)	1,752	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 במרס 2014

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾						השינוי בשיעור הריבית
		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי			
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	לא צמוד	צמוד		
0.8	13	1,607	-	(18)	11	324	1,290	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.1	2	1,596	-	(16)	12	295	1,305	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.8)	(12)	1,582	-	(15)	13	256	1,328	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2014

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾						השינוי בשיעור הריבית
		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי			
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	לא צמוד	צמוד		
1.1	19	1,811	-	7	(27)	19	1,812	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.2	4	1,796	-	9	(23)	(19)	1,829	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(1.6)	(28)	1,764	-	10	(19)	(71)	1,844	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

1. השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית כמגזר ההצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן, נטו, של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית

ניהול חשיפת הריבית בבנק מבוסס על מודל, במסגרתו מהוונים תזרימי המזומנים העתידיים בשיעורי ריבית שאינם זהים לאלו ששימשו את הבנק לצורך הדיווח על חשיפת הבנק לשינויים בשיעור הריבית (בעיקר בכל הנוגע למרווחי הריבית בגין סיכוני אשראי).

להלן נתונים כמותיים לגבי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים - המבוססים על המודל המשמש את הבנק בניהול חשיפת הריבית:

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,054	409	1,547	3,714	22,384	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
4,299	763	2,783	526	227	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
(25,094)	(701)	(2,614)	(4,112)	(17,667)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(4,375)	(470)	(1,517)	(197)	(2,191)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
2,884	1	199	(69)	2,753	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,295	560	1,396	4,817	21,522	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
2,351	568	1,217	228	338	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
(25,659)	(673)	(2,015)	(4,380)	(18,591)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(2,464)	(443)	(507)	(322)	(1,192)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
2,523	12	91	343	2,077	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
29,136	518	1,306	3,847	23,465	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
5,066	759	3,204	529	574	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
(26,228)	(730)	(2,613)	(4,141)	(18,744)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(5,140)	(523)	(1,815)	(192)	(2,610)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוץ מאזניים
2,834	24	82	43	2,685	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית (המשך)

(2) השפעת שינויים הפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾		שינוי בשווי ההוגן		מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾		השינוי בשיעור הריבית
לא צמוד	צמוד	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצזות	דולר	אחר	מיליוני ש"ח	
צמוד	מדד	אחוזים ⁽⁴⁾						
2,775	(26)	187	(1)	-	2,935	51	1.8	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
2,755	(65)	198	-	-	2,888	4	0.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
2,734	(117)	211	2	-	2,830	(54)	(1.9)	קטון מידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾

31 במרס 2014

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾		שינוי בשווי ההוגן		מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾		השינוי בשיעור הריבית
לא צמוד	צמוד	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצזות	דולר	אחר	מיליוני ש"ח	
צמוד	מדד	אחוזים ⁽⁴⁾						
2,091	376	89	11	-	2,567	44	1.7	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
2,078	347	91	12	-	2,528	5	0.2	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
2,061	306	94	14	-	2,475	(48)	(1.9)	קטון מידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾

31 בדצמבר 2014

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾		שינוי בשווי ההוגן		מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾		השינוי בשיעור הריבית
לא צמוד	צמוד	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצזות	דולר	אחר	מיליוני ש"ח	
צמוד	מדד	אחוזים ⁽⁴⁾						
2,691	82	77	23	-	2,873	39	1.4	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
2,686	47	82	24	-	2,839	5	0.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
2,681	1	88	25	-	2,795	(39)	(1.4)	קטון מידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾

הערות:

1. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
2. השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בשיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצויין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
3. בנוסף, הבנק נעזר במודל למדידת השינויים הצפויים ברווח החשבונאי, בשנה הקרובה - בגין שינויים בעקום הריבית. המודל מתבסס על הנחות שונות בנוגע להתפתחויות הצפויות בסעיפי המאזן ובמשתני שוק שונים.
4. טווח השינויים בשווי ההוגן, בגין השינויים בשיעורי הריבית שנתרשם בתקופת הדו"ח, הינו כדלקמן: עבור גידול מקביל של 1%: 2.5% - 1.4% (שנת 2014 -2.4% -1.1%); עבור גידול מקביל של 0.1%: 0.3% - 0.1% (שנת 2014: 0.2% - 0.1%); עבור קטון מקביל של 1%: (-2.4%) - (-1.4%) (שנת 2014: (-2.4%) - (-1.2%)).

4. סיכוני מניות

סיכון מניות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד, עקב ירידה במחירי השוק של המניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון המניות, נערכו בהתאם להנחיות שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי התיק הסחיר של הבנק. ליום 31.3.2014 לא נכללו מניות בתיק הסחיר של הבנק (31.12.2013 ו-31.3.2013 - ז'הה).

5. סיכון אופציות

סיכון אופציות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד עקב שינוי בשווי ההוגן של אופציות הכלולות בתיק הבנקאי או בתיק למסחר של הבנק (כתוצאה משינוי בנתוני השוק המשמשים בחישוב השווי ההוגן).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לביצוע עסקאות בתחום זה, כדלקמן:

- עסקאות בתיק הבנקאי יבוצעו בתנאי "BACK TO BACK" בלבד.
- לביצוע עסקאות בתיק למסחר נקבעה מגבלת היקף פרמיות (נטו) שנתית.

חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון אופציות, נערכו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, בשיטת "הדלתא פלוס" - הקצאת ההון בגין "הדלתא", "הגמא" ו"הווגא" של האופציות.

6. גילוי כמותי להקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים שוק

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכונים שוק על פי השיטה ה"סטנדרטית". על פי שיטה זו מחושבים "סיכון הריבית" ו"סיכון המניות" על ה"תיק למסחר" בלבד - הכולל יתרות בגין מכשירים פיננסיים המוחזקים למטרת מסחר, לרבות תיקי אגרות חוב למסחר ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים למטרת הפקת רווח. הגדרת התיק למסחר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק. סיכון הריבית מחושב על פי שיטת ה"תקופה לפרעון".

סיכון "שער חליפין" ו"סיכון האופציות" מחושבים על כלל יתרות המכשירים הפיננסיים בבנק. החשיפה ל"סיכון אופציות" מחושבת בשיטת "דלתא פלוס" (דרישות ההון מחושבות על סיכון ה"דלתא", "הגמא" ו"הווגא").

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון של הבנק בגין החשיפה לסיכונים שוק (במיליוני ש"ח):

	31.12.2014		31.3.2014		31.3.2015	
	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾
סיכון ריבית	1	-	3	-	2	-
סיכון שער חליפין	13	1	9	16	124	16
סיכון אופציות	1	-	30	-	1	-
סה"כ נכסי סיכון	15	1	42	16	127	16

1. דרישת ההון מהווה 12.5% מנכסי הסיכון (31.3.2014 ו-31.12.2014 - 9%).

ד. סיכון נזילות

סיכון הנזילות נובע מאי הוודאות לגבי היצע המקורות והרכבם ומן הביקוש לשימושים והרכבם. סיכון זה הינו פונקציה של התנהגות הלקוחות והתממשותו עלולה לכוא לידי ביטוי בזמינות ובמחיר המקורות.

להלן נתונים על הנכסים הנזילים של הבנק:

- כ-13.2% מנכסי הבנק הינם מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חדשים - מהם כ-87.8% פקדונות בבנק ישראל (31.12.2014: 17.1% ו-83.4%, בהתאמה).

- כ-11.5% מנכסי הבנק הינם ניירות ערך סחירים בבורסה (31.12.2014 - 13.0%).

דהיינו, כ-24.7% מסך נכסי הבנק ניתנים למימוש בזמן קצר (31.12.2014 - 30.1%). שיעורם הגבוה של הנכסים הנזילים, נובע מיישום מדיניות המכוונת לשפר את יחסי הנזילות בבנק - על רקע אי הוודאות וחוסר היציבות השוררים במשק העולמי, כפועל יוצא מהמשבר הפיננסי והכלכלי הכלל עולמי.

על פי הוראת בנק ישראל בנושא: "ניהול סיכון הנזילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס נזילות מזערי" (המהווה את היחס שבין "כרית הנזילות", לבין התשלומים החזויים, נטו, בחודש הקרוב), שלא יפחת מ-1, בכל עת.

כמו כן הונחו התאגידים הבנקאיים לקיים מעקב אחרי "יחס המימון היציב", המהווה את היחס שבין מקורות המימון היציבים שלהם, הצפויים בטווח של שנה ומעלה - לבין השימושים ארוכי הטווח הצפויים להתממש בטווח זה - ולקבוע יעד ליחס זה. לאור הנחיות בנק ישראל נקבע בבנק יעד ל"יחס המימון היציב", שלא יפחת מ-1. היעד אושר על ידי דירקטוריון הבנק בחודש אוקטובר 2013.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות באמצעות כלים ניהוליים ומיחשוביים שפותחו בנושא זה, הכוללים אמצעים לפיקוח, מעקב ובקרה על נתוני הנזילות לטווח קצר. במסגרת זו פותח בבנק מודל עדכני ל"ניהול סיכון הנזילות". המודל משמש את הבנק בניהול סיכון הנזילות, ובודק את "פער הנזילות" (המהווה את הפער שבין הנכסים הנזילים להתחייבויות לפרעון של הבנק) ו"יחס הנזילות", לטווחים ותרשישים שונים, וכן את "אופק ההישרדות" של הבנק (המוגדר כתקופה העתידית שבה הבנק צפוי לפעול ללא "גרעונות נזילות"), בתרשישים שונים. בנוסף, הבנק מנהל את סיכון הנזילות ובוחן את השינויים שחלו בסיכון זה באמצעות כלים ומדדים נוספים, לרבות:

- שימוש ב"תרשישי לחץ הפוכים", במטרה לנטר תרשישים שעלולים לגרום לירידה ביחס הנזילות המזערי, מתחת לרף המינימלי הנדרש.

- בחינת התמהיל ומידת הריכוזיות של מקורות המימון.

- מעקב וניתוח באשר למצבת הנכסים הלא משועבדים.

- שימוש באינדיקטורים לצורך זיהוי מוקדם של סממנים המצביעים על הרעה אפשרית במצב הנזילות של הבנק.

למידע נוסף באשר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221, בנושא: "יחס כיסוי הנזילות" שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 28 בספטמבר 2014, והשלכותיה על ניהול סיכון הנזילות בבנק, החל מיום כניסתה לתוקף (ביום 1 באפריל 2015) - ראה פרק 11' ד' להלן.

ה. הסיכון התפעולי

הסיכון התפעולי מוגדר כ"חשיפת הבנק להפסד העלול להיגרם כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים". הגדרה זו נוסחה על ידי "ועדת באזל" (שעניינה קביעת סטנדרטים בנושאי הגדרה וניהול חשיפות בבנקים המרכזיים, במדינות מפותחות) - ואינה כוללת חשיפה לסיכונים אסטרטגיים ותדמיתיים.

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכון התפעולי על פי "הגישה הסטנדרטית". הקצאת ההון הנדרש בגישה זו, מבוססת על חלוקת פעילות הבנק לקוי עסקים שהוגדרו בהוראה - וחישוב ההון הנדרש בגין כל אחד מקוי העסקים על פי משקלות שנקבעו בהוראה. לצורך החישוב עושה הבנק שימוש במערכת מידע ייעודית, המפלחת את הכנסות הבנק כחתך קוי עסקים.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיה ולמדיניות ניהול הסיכון התפעולי, המכנה הארגוני, המתודולוגיה והשיטות לניהול סיכון זה, וכן מערכות הדיווח והאמצעים שננקטו על ידי הבנק לגידור החשיפה לסיכון זה ולהפחתתו - ראה פרק 12 ה' בד"ן וחשבון לשנת 2014.

ו. הסיכון המשפטי

הסיכון המשפטי מוגדר כחשיפת הבנק לפגיעה בפעולותיו העסקיות או במצבו הפיננסי, העלולים להגרם עקב העדר אפשרות לאכוף חוזים, או עקב התממשות תביעות משפטיות, או כתוצאה מהפעלת שיקול דעת מוטעה. הסיכון המשפטי כולל, בין היתר, חשיפה להטלת קנסות או צעדי עונשין בגין פעילות פיקוחית או בגין הסדרים פרטניים. מידע נוסף בכל הנוגע לניהול הסיכון המשפטי בבנק נכלל בד"ן וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2014.

ז. הסיכון הסביבתי

בד"ן וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2014, נכלל מידע לגבי הנחיות וטיוות הוראות גילוי שפורסמו על ידי המפקח על הבנקים בנושא: "סיכונים סביבתיים", דרכי הפעולה אותן נדרשו התאגידים הבנקאיים ליישם במסגרת ניהול "הסיכון הסביבתי", והגילוי המוצע בדוחות הכספיים לגבי חשיפת התאגידים הבנקאיים לסיכון הסביבתי (למועד פרסום הדוח טרם אושרו התיקונים המוצעים להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על החשיפה לסיכונים סביבתיים, שהופצו על ידי בנק ישראל ביום 12.4.2011).

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל, בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי". במסגרת זו הוכן על ידי הבנק מסמך מדיניות בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי", נקבעו נהלי עבודה המרכזים את השיטות לאיתור, הערכה ודרכי הטיפול בתחום הסיכונים הסביבתיים, הוכנו מאגרי נתונים של גורמים החשופים לסיכון הסביבתי, וניתנו הדרכות לגורמי האשראי בנושא: "ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי". יצוין בהקשר זה, כי היבטי החשיפה ל"סיכון סביבתי" של לקוחות הבנק נידונים באופן שוטף בפורומים הדנים באישור מסגרות אשראי ללקוחות הבנק.

ח. חשיפה לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות

בד"ן וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2014, נכלל מידע לגבי התשתיות הטכנולוגיות וסביבת העבודה הממוחשבות הנמצאות בשימוש הבנק, מידת חשיפתן לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות, אמצעי ההגנה והאבטחה בהם נוקט הבנק לצמצום חשיפתו לסיכונים אלו והסתברות המימוש של סיכונים אלו.

בתקופת הדוח המשיך הבנק להטמיע מערכות בקרה וכלי הגנה המיועדים לצמצום, ככל האפשר, את חשיפת הבנק לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות. לאור הסטנדרטים הגבוהים בהם פועלים הבנק והחברה האם שלו ואמצעי ההגנה שננקטו על ידם בתחום זה, כמפורט לעיל, לא נרשמו בתקופת הדוח אירועי אבטחת מידע משמעותיים או תקריות קיברנטיות, שגרמו לנזקים כספיים או אחרים.

לפיכך, ולאור האמור לעיל, מעריכה הנהלת הבנק שקיימת הסתברות נמוכה להתממשות סיכוני אבטחת מידע והתקפות קיברנטיות שעלולים לגרום לנזקים כספיים משמעותיים לבנק.

למידע נוסף, בקשר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361, בנושא "הגנת הסייבר". שעתידה להיכנס לתוקף ביום 1.9.2015, והשלכותיה האפשריות על ניהול הגנת סייבר בבנק - ראה פרק 3ח, לעיל.

ט. חשיפה לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב

בעקבות הנחיות שהוצאו על ידי הרשות לניירות ערך בנושא זה, פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 תיקון להוראות הדיווח לציבור, לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול במסגרת הדיווח השנתי לציבור גילוי לגבי סיכונים ומגבלות המוטלים עליהם, בשל קשריהם עם איראן או עם אויב אחר. נהלי הבנק אינם מתירים קשרים או פעילות בנקאית (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם גופים אחרים שהוגדרו על ידי רשויות שלטוניות כ"אויב". להערכת הנהלת הבנק, לא הייתה לבנק חריגה ממגבלות אלו. לפיכך, חשיפת הבנק לסיכוני ציות או כשל אחר הנובעים מקשרים (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם אויב אחר, אינה מהותית, אם בכלל. יצוין בהקשר זה, כי ביום 10 באפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות מסוימות המסדירות הוראות שנקבעו ב"חוק המאבק בתוכנית הגרעין של אירן, התשע"ב - 2012". עם זאת, עד כה טרם פורסמו רשימות הגורמים הזרים המסייעים לתוכנית הגרעין או מקיימים קשר עסקי מהותי עם אירן.

11. באזל 3

א. כללי

(1) כללי "באזל 2"

בשנת 2006 פרסמה "ועדת באזל לפיקוח בנקאי", הפועלת במסגרת "הבנק לקביעת סטנדרטים בינלאומיים" (ה-BIS), הנחיות מפורטות בנושא: ניהול סיכונים (להלן: כללי באזל 2).

הנחיות "ועדת באזל" מושתות על שלושה רבדים, כדלקמן:

- **הנדבך הראשון** - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים, להקצות הון כנגד סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, באחת מהגישות הבאות:
- "הגישה הסטנדרטית" - לפיה, תתבצע הקצאת ההון בהתאם למשקולות שיקבע הפיקוח על הבנקים ובהתבסס על דירוגים של סוכנויות דירוג חיצוניות מאושרות.
- "גישת דירוגים פנימית בסיסית" - FIRB, לפיה נדרשים הבנקים לאמוד את סיכון האשראי על בסיס מודל פנימי הכולל הסתברות לכשל אשראי (PD).
- "גישת דירוגים פנימית מתקדמת" - AIRB, המבוססת גם היא על מודל פנימי, הכולל בנוסף להסתברות לכשל (PD) - גם אומדן של ההפסד הצפוי בהתרחש הכשל (LGD), והיקף חשיפת האשראי בעת ארוע הכשל (EAD).
- **הנדבך השני** - כולל התייחסות לסיכונים שאינם מפורטים בנדבך הראשון ומפרט כללים לבדיקת נאותות ההון שהוקצה לסיכונים השונים בהתאם לתהליך הערכת סיכונים פנימי שיערך על ידי הבנק: INTERNAL CAPITAL ADEQUACY ASSESSMENT PROCESS (ICAAP).
- **הנדבך השלישי** - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים להרחיב את הדיווח לציבור בדבר הסיכונים הכרוכים בפעילות הבנק, באופן שיאפשר לציבור להבין טוב יותר את מכלול הסיכונים להם חשוף הבנק והאופן בו מנוהלים סיכונים אלו ("משמעת שוק").

בעקבות המשבר הפיננסי והכלכלי שהתחולל בשנת 2007 ולאחריה - במהלכו נחשפה המערכת הבנקאית העולמית להפסדי מסחר ואשראי מערכתיים שלא היה ביכולתה לספוג (שאילצו את המערכת הציבורית להתערב באמצעות הזרמה חסרת תקדים של נזילות, הון וערכויות - במטרה למנוע מחנק אשראי ונזילות, שעלולים היו לערער את הכלכלה הריאלית) - החליטה "ועדת באזל" לערוך רפורמה מקיפה בכללים הקיימים לניהול סיכונים, שתחזק את כללי ההון והנזילות הגלובליים ותשפר את יכולת המגזר הבנקאי לספוג זעזועים הנגרמים ממצבים של לחצים פיננסיים או כלכליים מכל מקור שהוא ולהקטין בכך את הסיכון לזליגת משברים עתידיים מהמגזר הפיננסי למגזר הריאלי.

בחודש דצמבר 2010 פרסמה "ועדת באזל" את המלצותיה לחבילת הרפורמות במסמך ל"מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק המערכת הבנקאית" (להלן: כללי "באזל 3").

המסמך כולל הנחיות שנועדו לשפר את ניהול הסיכונים והממשל התאגידי ולחזק את הגילוי והשקיפות של התאגידים הבנקאיים, ובכללן:

- **שיפור האיכות של בסיס ההון** - באמצעות צמצום המרכיבים הנכללים ברובד הראשון של ההון, שיתבסס בעיקר על הון מניות ועודפים.
 - **חיזוק "כיסוי הסיכון"** - באמצעות אימוץ כללים חדשים למדידת השפעת סיכונים צד נגדי בחישוב יחס הלימות ההון, לרבות: חיזוק דרישת ההון בגין סיכונים אשראי של צד נגדי, שימוש במבחני קיצון בחישוב דרישת ההון בגין סיכונים אשראי של צד נגדי, הקצאת הון בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר בגין הידרדרות איכות האשראי של הצד הנגדי, ומתן תמריץ לתאגידים הבנקאיים להגדיל את היקף העסקאות במכשירים נגזרים המבוצעות עם "צדדים נגדיים מרכזיים".
 - **קביעת מגבלות ל"יחס מינוף"** - במטרה לצמצם את המינוף במערכת הבנקאית ולקבוע מדידה פשוטה ובלתי תלויה של מרכיב זה שתשלים את המדידה מבוססת הסיכון.
 - **הקטנת "פרו - מחזוריות" וקביעת כריות "אנטי מחזוריות"** - באמצעות הקצאת "כריות בטחון" ונקיטת צעדים רגולטוריים שיפחיתו את הצורך בכיצוע מהלכים סימולטניים זהים בעת משבר, על ידי משתפי השוק, הפוגעים ביציבות בצורה משמעותית.
 - **הפחתת "סיכון מערכת"** - באמצעות קביעת סטנדרטים גבוהים יותר לספיגת הפסדים לקבוצות בנקאיות מסוימות שסווגו כ"בנקים חשובים מערכתית".
 - **קביעת "תקן נזילות גלובלי"** - באמצעות תקנים בינלאומיים לניהול סיכון הנזילות, שיתייחסו הן לניהול הנזילות לטווח קצר, והן לטווח הבינוני והארוך.
- בהמשך לפרסום המלצות "ועדת באזל", כאמור, פרסם בנק ישראל ביום 30.5.2013 תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 205 - 201, 208 ו-211, הכוללים הנחיות חדשות שנועדו להטמיע את העקרונות שנכללו במסמך "ועדת באזל", ומהוות מסגרת עבודה חדשה למדידה וניהול סיכונים (להלן: "כללי באזל 3"). כללי "באזל 3" כוללים מספר שינויים ביחס לכללים הקודמים (כללי "באזל 2"), ובכללם:
- בוטלה האבחנה הקיימת ב"כללי באזל 2", בין שני סוגי ההון ב"רובד השני" ("רובד שני" ו-"רובד שני עליון"). לפיכך, יכלול ההון ברובד השני רובד אחד בלבד. בנוסף, הוחמרו הקריטריונים להכרה במכשירי חוב הוניים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, כ"מרכיבי הון ברובד השני", כדלקמן:
 - המכשירים יונפקו לתקופה של חמש שנים לפחות והיו ניתנים לפדיון מוקדם רק לאחר שחלפו חמש שנים ממועד הנפקתם (בכפוף לקבלת אישור מוקדם מבנק ישראל).
 - המכשיר יכלול מנגנונים ל"ספיגת הפסדים", שיאפשרו המרה אוטומטית למניות בכל עת ש"חס ההון העצמי ברובד הראשון" ייפול מתחת לשיעור של 5%, או לאחר שהתקבלה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה המרת מכשיר החוב למניות הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי המנפיק (אירוע "אי קיימות").

מאידך, הותר לתאגידים הבנקאיים לכלול במסגרת מרכיבי ההון ב"רובד השני" גם את יתרת ה"הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס קבוצתי" (ובתנאי שהסכום שייכלל בהון, כאמור, לא יעלה על 1.25% מנכסי הסיכון המשוקללים בגין סיכוני אשראי, כהגדרתם בהוראות).

- הוחמרו ההתאמות הפיקוחיות בגין אמצעי ההון, ונוספו מרכיבים נוספים שינוכו מההון ב"רובד הראשון", לרבות:

- התאמות חשבונאיות בגין סיכון האשראי של הבנק (DVA), שנכללו בשווי ההוגן של ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.

- מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על הרווחיות העתידית של התאגיד הבנקאי.

- "עודף מיסים נדחים" המהווה את יתרת המיסים הנדחים לקבל, שנוצרו מהפרשי עיתוי, העולה על 10% מההון ב"רובד הראשון" (בכפוף להוראות המעבר - ראה הרחבה להלן).

בנוסף, נכללו בכללי "באזל 3" מגבלות סף, והוראות מעבר שיאפשרו יישום הדרגתי של כללי "באזל 3" כדלקמן:

- התאגידים הבנקאיים יידרשו לקיים יחסי הון מינימליים (בכפוף להוראות מעבר, שיפורטו להלן), כדלקמן:

- יחס ההון העצמי ברובד הראשון - לא יפחת משיעור של 9% (לפרטים נוספים באשר להרחבת מגבלה זו במסגרת התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 ביום 28 בספטמבר 2014 - ראה סעיף ב' להלן).

- יחס הלימות ההון הכולל - לא יפחת משיעור של 12.5%.

- ההנחיות כוללות הוראות מעבר המאפשרות אימוץ הדרגתי של חלק מההנחיות החדשות שנכללו בהוראה - בכל הנוגע להחמרת הקריטריונים להכרה בהון, ולניכוי מההון, כדלקמן:

- הדרישות לניכוי "עודף מיסים נדחים", יופעלו בהדרגה בשנים 2017 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר") ויאומצו במלואן החל מיום 1.1.2018. האימוץ ההדרגתי יכלול ניכוי חלק מסוים בלבד מ"עודף המיסים הנדחים" (כהגדרתו בהוראה), והכרה בחלקו האחר כ"נכס סיכון".

- מאחר שכתבי ההתחייבות שהונפקו על ידי התאגידים הבנקאיים עד ליום 31.12.2013, אינם עומדים בקריטריונים להכרה כמרכיב הון ב"רובד השני" (מכיוון שאינם כוללים מנגנון לספיגת הפסדים), נכלל בהוראת המעבר, מנגנון לאימוץ הדרגתי של הקריטריונים להכרה בהון פיקוחי לגבי כתבי התחייבות אלה, שיופעל בשנים 2021 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר"), לפיו - כתבי ההתחייבות יוכרו בחלקם כ"הון ברובד השני" בתקופת המעבר, בשיעורים הולכים ופוחתים, עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר.

- הפחתת ההון העצמי של התאגידים הבנקאיים בגין אימוצם של כללי המדידה החדשים בנושא: "זכויות עובדים" החל מיום 1 בינואר 2015, (ראה ביאור 1ה'2) בתמצית הדוחות הכספיים), תידחה ותיפרס בחלקים שווים לאורך התקופה שמיום 1 בינואר 2014, ועד ליום 1 בינואר 2018.

ב. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא: "דרישת הון נוספת"

בשנים האחרונות נרשמו עליות משמעותיות במחירי הדיור בישראל, שלוו בגידול מואץ בהיקף ההלוואות לדיור ובמשקלן בתיק האשראי של התאגידים הבנקאיים.

להערכת בנק ישראל, התפתחויות אלו (שהתרחשו בין היתר, על רקע סביבת הריבית הנמוכה השוררת בשנים האחרונות במשק הישראלי), הגדילו את הסיכונים הגלומים בתיקי האשראי של התאגידים הבנקאיים.

במטרה לתת מענה להתפתחויות אלו (ובהמשך למגבלות אחרות שהוטלו בעבר על שוק ההלוואות לדיור), פרסם בנק ישראל ביום 28 בספטמבר 2014 תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נקבעה לכל אחד מהתאגידים הבנקאיים דרישת הון עצמי מינימלית נוספת (מעבר למגבלה הקיימת בשיעור של 9%, כאמור), בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיור של כל אחד מהתאגידים הבנקאיים. דרישת ההון העצמי הנוספת נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015 ותיושם בהדרגה במשך שמונה רבעונים רצופים החל מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

מתחשיב שנערך על ידי הבנק, המבוסס על נתוני תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2015, עולה שההנחיות החדשות צפויות להגדיל את דרישת ההון העצמי המינימלית של הבנק ליום 1.1.2017 בכ-0.16% (כ-0.02% לרבעון, החל מיום 1.4.2015).

ג. קביעת "יחס מינוף"

בחודש דצמבר 2010 פורסמו המלצות "ועדת באזל" לחבילת רפורמות בתחום ניהול הסיכונים, הכוללת הנחיות שנועדו לשפר את ניהול הסיכונים והמשל התאגידי ולחזק את הגילוי והשקיפות של התאגידים הבנקאיים.

להערכת ועדת באזל, התפתחות המשבר הפיננסי העולמי שפרץ בשנת 2008, נגרמה בין היתר, בשל עודפי מינוף מאזניים וחוזי מאזניים שנצברו בתאגידים הבנקאיים לפני המשבר. בעיצומו של המשבר, נאלצו הבנקים לצמצם את עודפי המינוף באמצעות מימוש נכסים, תוך ירידת מחירים. פעולות אלו גרמו להגדלת הפסדי התאגידים הבנקאיים, ופגיעה בהונם העצמי וביכולתם לספק אשראי. לפיכך, במסגרת המלצות "ועדת באזל" שפורסמו בחודש דצמבר 2010, נכללה המלצה לקביעת מגבלה ל"יחס המינוף".

ביום 14 בינואר 2014 פרסמה ועדת באזל הנחיות באשר לקביעת "יחס המינוף", לרבות התייחסות לתהליך עתידי לניטור התוצאות המתקבלות בגין יחס זה, עד לקביעת מגבלות מחייבות.

"יחס המינוף" הוגדר על ידי "ועדת באזל" כיחס שבין "מדידת ההון" ל"מדידת החשיפה", כמפורט להלן:

- "מדידת ההון" הוגדרה כ"הון העצמי ברובד הראשון", לרבות השפעת הוראות המעבר שנקבעו.
- "מדידת החשיפה" הוגדרה כסכום החשיפות הבאות:
- **חשיפה מאזנית:** הוגדרה כסך הנכסים הכלולים בדוחות הכספיים, לרבות בטחונות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך, למעט נכסים מאזניים בגין נגזרים ובגין מימון עסקאות בניירות ערך.
- **חשיפה לנגזרים:** הוגדרה כ"עלות השיחלוף" של חוזה הנגזר, בצירוף הסכום בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית של הנגזר במשך התקופה שנותרה עד לסיום החוזה (ADD ON).
- **חשיפה לעסקאות מימון ניירות ערך:** לרבות הסכמי רכש חוזר, הסכמי מכר חוזר, עסקאות שאילה והשאלת ניירות ערך ועסקאות הלוואות מרווח.
- **פריטים חוץ מאזניים:** חשיפה זו תמדד בגישת המרה ל"שווה ערך אשראי", באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי (CCF), כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203.

לדעת ועדת באזל, "יחס המינוף" הינו יחס שקוף שאינו מבוסס סיכון וניתן לחישוב מהיר ופשוט. יחס זה נועד להוות מדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ויסייע להגבלת הצטברות מינוף עודף במערכת הבנקאית באמצעות הוספת מדידה פשוטה ואובייקטיבית.

בעקבות פרסום הנחיות ועדת באזל כאמור, פירסם בנק ישראל ביום 28 באפריל 2015 הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה (מס' 218) בנושא: "יחס המינוף".

על פי הכללים שנקבעו בהוראה, יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס מינוף" שלא יפחת מ-5%.

ההנחיות החדשות צפויות להיכנס לתוקף (לכשיאושרו), ביום 1 בינואר 2018.

בנוסף, נכללו בהוראות כללי מעבר, כדלקמן:

- תאגידים בנקאיים שיחס המינוף שלהם ביום פרסום ההוראה אינו עומד עדיין בדרישת הסף שנקבעה, יידרשו לגבש מתווה רבעוני להעלאה עקבית ביחס המינוף, עד להשגת היעד הנדרש במועד שנקבע.
- תאגידים בנקאיים שיחס המינוף שלהם ביום פרסום ההוראה עולה על דרישת הסף, יידרשו לשמר יחס מינוף שלא יפחת מדרישת המינימום - גם בתקופת המעבר, החל מיום פרסום ההוראה ועד למועד כניסתה לתוקף.

הבנק לומד את ההנחיות החדשות שנכללו הוראה ונערך ליישומן במועד שנקבע לכניסתן לתוקף. במסגרת הערכות זו ערך הבנק סקר השפעה כמותי ליום 30 בספטמבר 2014. על פי תוצאות סקר זה, הסתכם יחס המינוף בבנק בשיעור של כ-6.8%.

במקביל, פירסם בנק ישראל ביום 28 באפריל 2015, תיקון להוראות הדיווח הציבור בנושא: "גילוי על יחס המינוף".

בהתאם להנחיות שנכללו בתיקון להוראות, יידרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את המידע הנכלל בביאור "הלימות ההון" (שייקרא: "הלימות הון, נזילות ומינוף"), ולכלול בו מידע על יחס המינוף ועל היקף החשיפות ששימשו את התאגיד הבנקאי בחישוב יחס זה.

ההנחיות שנכללו בתיקון להוראות, כאמור, נכנסו לתוקף החל מיום 1 באפריל 2015 (דהיינו - החל מהדיווח הכספי ליום 30.6.2015 ואילך).

הבנק לומד את דרישות הגילוי החדשות שנכללו בתיקון להוראות ונערך ליישומן במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

ד. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא: "יחס כיסוי הנזילות"

בעקבות המשבר הפיננסי והכלכלי שהתחולל בשנת 2007 במהלכו נחשפה המערכת הבנקאית העולמית לקשיי נזילות חריפים שלא היה ביכולתה לספוג (ובעקבותיהם נאלצו הבנקים המרכזיים להתערב באמצעות הזרמה חסרת תקדים של נזילות, הון וערבויות), ובהמשך לחבילת הרפורמות בתחום ניהול הסיכונים שפורסמה על ידי "ועדת באזל" בחודש דצמבר 2010 במסגרת מסמך: "מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק המערכת הבנקאית" (כללי "באזל 3"), הכולל בין היתר הנחיות לקביעת "תקן נזילות גלובלי" - פרסמה "ועדת באזל" בחודש ינואר 2013 מסמך בנושא: "יחס כיסוי הנזילות וכלי ניטור לסיכון הנזילות".

המסמך נועד לשפר את פרופיל הנזילות לטווח קצר של התאגידים הבנקאיים ולאפשר להם לספוג זעזועים הנגרמים ממשברים פיננסיים או כלכליים, בתקופה של חודש קלנדרי, באמצעות החזקת מלאי הולם של "נכסים נזילים איכותיים".

בהמשך למסמך זה, פרסם בנק ישראל ביום 28.9.2014 הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה (מס' 221), בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", המיישמת את העקרונות שנקבעו במסמך "ועדת באזל".

בבסיס ההוראה עומדת קביעה לפיה יידרשו התאגידים הבנקאיים לשמר "יחס כיסוי נזילות" (המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום) - שלא יפחת מ-100%.

ההוראה קובעת כללים הן באשר ל"מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", והן באשר ל"תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית שלא תפחת מ-30 יום", כדלקמן:

- **מלאי נכסים נזילים איכותיים** - הוגדר כ"נכסים פיננסיים לא משועבדים הניתנים להמרה למזומן בקלות ובמהירות בשווקים הפרטיים". בהוראה נקבעו כללים לשקלול הנכסים הפיננסיים המוחזקים על ידי התאגידים הבנקאיים, לצורך הגדרתם כ"נכסים נזילים איכותיים", כדלקמן:

- נכסים נזילים ברמה 1 - כגון: מזומנים בקופות, פקדונות בבנק ישראל וניירות ערך של ממשלת ישראל - ישוקללו במשקל של: 100%.

- נכסים נזילים ברמה 2 - כגון: השקעה באגרות חוב של ממשלות שנקבע להם משקל סיכון בשיעור של 20%, (לצורך חישוב "נכסי הסיכון") - ישוקללו במשקל של 85%, ואגרות חוב קונצרניות סחירות (בדירוג: "A+" - "A") שישוקללו במשקל של 50%.

- **תזרים מזומנים יוצא, נטו בתקופה של 30 יום** - הוגדר כתזרים המזומנים היוצא הצפוי, בניכוי סך תזרים המזומנים הנכנס הצפוי, בתרחיש קיצון מוגדר, בתקופה עתידית של 30 יום.

חישוב התזרימים היוצאים הצפויים, הנובעים מפרעון פקדונות - מבוסס על התזרימים החוזיים בגין פקדונות אלו, בניכוי "הנחות מיחזור" שנקבעו בהוראה, כדלקמן:

- תזרימים יוצאים הנובעים מפרעון פקדונות של מפקידים פיננסיים - ישוקללו ללא "הנחת מיחזור".

- תזרימים יוצאים הנובעים מפרעון פקדונות של תאגידים לא פיננסיים - ישוקללו בשיעור של 40% ("הנחת מיחזור" בשיעור של 60%).

- תזרימים מפרעון פקדונות של אנשים פרטיים ועסקים קטנים (כהגדרתם ב"ועדת באזל") - ישוקללו בשיעורים של 20% - 3% ("הנחת מיחזור" בשיעור של 97% - 80%).

בנוסף, כוללת ההוראה הנחיות לשקלול תזרימי מזומנים יוצאים בשל התחייבויות לא מחייבות למתן אשראי לציבור (בשיעורים שבין 10% - 5%), ומאיך הנחיות לשקלול תזרימי מזומנים נכנסים בשל פרעון אשראי הנפרע כסדרו (בשיעור של 50%).

ההנחיות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2015.

יצוין כי הנחיות אלו מהוות מודל המבוסס על עקרונות מחמירים יותר (בדרך כלל), ביחס למודלים ששימשו את התאגידים הבנקאיים למדידת "יחס הנזילות המזערי" עד ליום 31.12.2013. לפיכך, נכללו בהוראה מנגנוני מעבר שיאפשרו לתאגידים הבנקאיים לאמץ בהדרגה את המגבלות שנקבעו בטיטת ההוראה כדלקמן:

- במועד יישום ההוראה (1.4.2015) יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות", שלא יפחת מ-60%.

- שיעור ההקלה יפחת מדי שנה, עד לביטולה המלא של ההקלה ביום 1.1.2017.

במסגרת ההיערכות ליישום ההוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים על ידי בנק ישראל לערוך סקר השפעה כמותית (Q.I.S), המיישם את ההנחיות שנכללו בהוראה על נתוני הבנק ליום 31.12.2013.

הבנק מיישם את ההנחיות שנכללו בהוראה החל מהמועד שנקבע לכניסתן לתוקף (1.4.2015). ממדידות ראשוניות שנערכו על ידי הבנק במסגרת יישום ההוראה, עולה שהבנק עומד ביעדים שנקבעו על ידי בנק ישראל, כאמור.

ה. הנדבך הראשון

הבנק מודד את הסיכונים שנכללו בנדבך הראשון (סיכוני אשראי, שוק, וסיכונים תפעוליים), בהתאם להנחיות שנכללו בהוראות הניהול הבנקאי התקין שפורסמו על ידי בנק ישראל (המיישמות את ה"גישה הסטנדרטית", שנכללה בהמלצות "זעדת באזל").

במסגרת יישום ההנחיות הנוגעות ליעדי הלימות ההון שנכללו בהוראות בנק ישראל, כאמור, קבע דירקטוריון במהלך שנת 2014 מגבלות באשר ליחסי ההון המינמליים שיהיה על הבנק לקיים, כדלקמן:

- ביום 17.11.2014 קבע הדירקטוריון מגבלה, לפיה - יחס ההון העצמי של הבנק ברובד הראשון - לא יפחת משיעור של 9.2%.
- ביום 28.12.2014 קבע הדירקטוריון מגבלה, לפיה-יחס הלימות ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 12.5%.

מגבלות אלו תואמות את היעדים שנקבעו על ידי בנק ישראל לתאגידי הבנקאיים (לרבות דרישת ההון הנוספת בגין ההלוואות לדירור).

יחסי הלימות ההון של הבנק (המחושבים לפי כללי "באזל 3") הסתכמו ליום 31.3.2015, כדלקמן:

- יחס ההון העצמי ברובד הראשון - 10.5% (31.12.2014 - 10.7%⁽¹⁾).
- יחס הלימות ההון הכולל - 14.0% (31.12.2014 - 14.6%⁽¹⁾).

ו. הנדבך השני

הנדבך השני מהווה תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון (ICAAP). התהליך נועד להבטיח החזקת הון הולם על ידי התאגידים הבנקאיים, שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם וקיום תהליכים נאותים לניהול סיכונים. התהליך יכלול, בין היתר: קביעת יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

תהליך זה ייסקר ויוערך על ידי הפיקוח על הבנקים (תהליך SREP), במטרה לקבוע אם ההון ויעדי ההון שהגדיר התאגיד הבנקאי - נאותים, ולדרוש צעדי תיקון (במידת הצורך), לרבות - חיזוק הממשל התאגידי וניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים (לרבות דרישה לתוספת הון). הבנק מבצע באופן שוטף תהליך הערכה עצמית להלימות ההון הנדרשת (ICAAP), במסגרתו נבחנת הלימות ההון הנדרשת לבנק בכדי לתמוך במכלול הסיכונים הגלומים בפעילותו.

במסגרת התהליך נבחן מכלול הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק ונערך "מסמך ICAAP" (בתדירות שנתית), המפרט את המתודולוגיה להקצאת ההון הנדרשת בגין חשיפה לסיכונים שלא נלקחו בחשבון במסגרת חישוב יחס הלימות ההון, על פי הכללים שנקבעו בנדבך הראשון, כמפורט להלן:

- היבטים נוספים של חשיפה לסיכונים שנכללו כבר בנדבך הראשון, כגון: סיכון אשראי של צד נגדי וכו'.
- גורמי סיכון שלא נכללו במסגרת הנדבך הראשון, כגון: סיכונים ריכוזיות לווים, סיכונים נזילות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים סליקה וכו'.
- גורמי סיכון "איכותיים", כגון: סיכונים צינות, סיכונים מוניטין, וסיכונים אסטרטגיים.
- גורמי סיכון הנגזרים מחשיפה אפשרית לתרחישי קיצון.

כחלק בלתי נפרד מביצוע התהליך, נדרשו התאגידים הבנקאיים לערוך סקירה בלתי תלויה של תהליך הערכת הלימות ההון. התהליך נסקר בתדירות שנתית על ידי הביקורת הפנימית של הבנק, במקביל להתקדמות תהליך ההערכה העצמית של הלימות ההון.

הדירקטוריון אישר את העקרונות לביצוע תהליך ההערכה העצמית להלימות ההון הנדרשת, שגובשו על ידי הבנק ונכללו ב"מסמך ICAAP" כאמור, לרבות השיטות למיפוי הסיכונים והמתודולוגיה לחישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין סיכונים אלו.

1. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה בנושא: "יחס הלימות ההון" ליום 31.12.2014 וליום 31.3.2015, מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

ז. מידע נוסף לגבי ניהול הסיכונים בבנק ("הנדבך השלישי")

הוראות "באזל 2" כוללות דרישות גילוי איכותיות וכמותיות מפורטות לגבי ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי (ה"נדבך השלישי" בהוראות "באזל 2"). במקביל לפרסום הוראות ניהול בבנקאי תקין מס' 211 - 201 המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום שני הנדבכים הראשונים בהנחיות "באזל 2" - פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 13 באוקטובר 2009, הוראת שעה בנושא: "יישום דרישות הגילוי הנכללות בנדבך 3 של "באזל 2" - בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים.

בפרק זה נכלל חלק מהמידע והנתונים שגילויים נדרש בהוראת השעה, כאמור (יתר המידע שנדרש על פי הוראת השעה נכלל בחלקים אחרים של הדוח). לפיכך, ובמטרה לרכז, את מלוא המידע הנדרש על פי הוראת השעה, במקשה אחת - נכללה בסעיף 5 לפרק זה, טבלה, הקושרת בין דרישות הגילוי של ההוראה, לבין הפרקים או הביאורים בדוח זה שבהם נכלל המידע הנדרש.

(1) הון⁽²⁾

להלן פרטים על רכיבי ההון בבנק⁽⁴⁾:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			1. הון ברובד הראשון
			• ההון העצמי
1,926 ⁽¹⁾	1,868 ⁽¹⁾	1,983	• הבדלים בין הון עצמי להון ברובד הראשון
100 ⁽³⁾	80 ⁽³⁾	75	סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות
2,026 ⁽³⁾	1,948 ⁽³⁾	2,058	• התאמות פיקוחיות:
			- מיסים נדחים לקבל
(4)	(4)	(32)	- השקעה בהון תאגידי פיננסיים שלא אוחדו
(2)	(2)	(2)	- התאמות פיקוחיות אחרות
(1)	(6)	(2)	סה"כ התאמות פיקוחיות
(7)	(12)	(36)	סה"כ הון ברובד הראשון
2,019 ⁽³⁾	1,936 ⁽³⁾	2,022	
			2. הון ברובד השני
			• מכשירים פיקוחיים
517	517	453	• הפרשות וקרנות הון
213	203	216	סה"כ הון ברובד השני
730	720	669	הון כולל כשיר
2,749 ⁽³⁾	2,656 ⁽³⁾	2,691	

3. להלן פרטים באשר להשפעת הוראות המעבר על יחס ההון ברובד הראשון:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
%	%	%	
10.6 ⁽³⁾	10.7 ⁽³⁾	9.9	• יחס ההון ברובד הראשון - לפני השפעת הוראות המעבר
0.1	-	0.6 ⁽²⁾	• השפעת הוראות המעבר
10.7 ⁽³⁾	10.7 ⁽³⁾	10.5	יחס ההון ברובד הראשון - לאחר השפעת הוראות המעבר

- הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2) בתמצית הדוחות הכספיים.
- כולל השלכות הנובעות מיישום כללי החשבונאות החדשים בנושא: "זכויות עובדים שיושמו על ידי הבנק ביום 1.1.2015.
- בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה, בנושא: "יחס הלימות ההון", ליום 31.12.2014 וליום 31.3.2014, מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".
- מידע מפורט באשר למרכיבים שנכללו בהון הפיקוחי ומאפייניהם נכלל באתר האינטרנט של הבנק WWW.Mercantile.co.il.

(2) הלימות הון

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון בגין סיכוני אשראי (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) ודרישת ההון בגינם, בחתך ישויות (במיליוני ש"ח):

31.12.2013		31.3.2014		31.3.2015		סוג הישות
דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
3	29	2	25	8	61	ריבנויות
16	183	14	149	22	174	סקטור ציבורי
53	588	52	582	44	352	תאגידים בנקאיים
734	8,154	740	8,222	1,058	8,468	תאגידים
83	926	82	909	118	945	בבטחון נדל"ן מסחרי
188	2,088	154	1,709	268	2,142	קמעונאיות ליחידים
244	2,709	213	2,367	348	2,780	עסקים קטנים
116	1,290	105	1,165	164	1,310	הלוואות לדיור
95	1,057 ⁽²⁾	92	1,024 ⁽²⁾	133	1,068	נכסים אחרים
1,532	17,024	1,454	16,152	2,163	17,300	סך הכל
1	12	1	19	1	12	סיכון CVA
1,533	17,036	1,455	16,171	2,164	17,312	סך הכל סיכון אשראי

- סך כל נכסי הסיכון בגין סיכוני השוק ליום 31.3.2015 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב-127 מיליון ש"ח ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 16 מיליון ש"ח (31.3.2014: 42 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח, בהתאמה; 31.12.2014 - 15 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- סך כל נכסי הסיכון בגין הסיכון התפעולי, ליום 31.3.2015 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב-1,836 מיליון ש"ח, ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 230 מיליון ש"ח (31.3.2014: 1,812 מיליון ש"ח, ו-163 מיליון ש"ח, בהתאמה; 31.12.2014 - 1,837 מיליון ש"ח, ו-165 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- להלן נתונים לגבי החשיפה הכוללת של הבנק (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל):

31.12.2014		31.3.2014		31.3.2015		הרכב החשיפה הכוללת
דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,533	17,036 ⁽²⁾	1,455	16,171 ⁽²⁾	2,164	17,312	חשיפה לסיכון אשראי
1	15	4	42	16	127	חשיפה לסיכון שוק
165	1,837	163	1,812	230	1,836	חשיפה לסיכון תפעולי
1,699	18,888	1,622	18,025	2,410	19,275	סך נכסי הסיכון

1. דרישת ההון חושבה מהווה 12.5% מנכסי הסיכון (31.3.2014 ו-31.12.2014: 9%).
 2. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה, בנושא: "יחס הלימות ההון", ליום 31.12.2014 ו-31.3.2014, מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

- להלן נתונים לגבי התפלגות יחס הלימות ההון בבנק ובחברות המאוחדות שלו:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
%	%	%	
(1) 10.7	(1) 10.7	10.5	יחס הון "ברובד הראשון"
(1) 10.7	(1) 10.7	10.5	יחס הון "ליבה"
(1) 14.6	(1) 14.7	14.0	יחס הון כולל

1. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה בנושא: "יחס הלימות ההון", ליום 31.12.2014 ו-31.3.2014, מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

(3) מניות - גילוי לגבי פוזיציות בתיק הבנקאי

כעקרון, הבנק נמנע - בדרך כלל, מהשקעה במניות בתיק הבנקאי. ליום 31.3.2015 כולל התיק הבנקאי ארבעה סוגי מניות:

- החזקה בשיעור של 31% מאמצעי ההון של החברה הכלולה: "תפנית דיסקונט" - ניהול תיקי השקעות בע"מ, העוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות קבוצת "דיסקונט".
- השקעה בקרנות הון סיכון - המתמחות בהשקעה בהון ובמתן אשראי ל"חברות הזנק" בתחום ה"היי-טק".
- החזקות ריאליות בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ (בשיעור של 14.8%).
- החזקות ריאליות בחברת "צ.י.ם. - שירותי ספנות משולבים בע"מ" (בשיעור של 0.65%).

גילוי כמותי

- להלן נתונים לגבי עלות המניות בתיק הבנקאי והשווי ההוגן שלהן:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
21	20	14	עלות ⁽¹⁾
(2) 2	-	2	התאמה לשווי הוגן
23	20	16	שווי הוגן ⁽²⁾

1. בגין מניות אלו נערכה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני המסתכמת ליום 31.3.2015 בסך של כ-10 מיליון ש"ח (31.3.2014 ו-31.12.2014 - זדה).
2. נתוני השווי ההוגן ליום 31.3.2015 אינם כוללים יתרות המבוססות על מחיר מצוטט בבורסה (31.12.2014 ו-31.3.2014 - זדה).
3. סווג מחדש.

- להלן נתונים לגבי התפלגות ההשקעות במניות, בחתך סחירות:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
23	20	16	השקעות לא סחירות
-	-	-	השקעות סחירות
23	20	16	סך הכל

דרישת ההון בגין פוזיציות בתיק הבנקאי

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			(א) מניות שסווגו כ"נכסי סיכון"
			מניות שסווגו לתיק הזמין למכירה:
-	-	-	• קרנות הון סיכון
1	1	1	• חברה ריאלית
2	2	1	• תאגיד פיננסי*
3	3	2	סה"כ דרישת הון

* מהווה השקעה בחברה כלולה.

(4) חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

כללי

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים מהווה חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. פעילות הבנק בתחום זה מבוצעת עם לקוחות הבנק ועם תאגידים בנקאיים.

הפעלת מכשירים פיננסיים נגזרים חדשים ושינוי במדיניות החשיפה של הבנק לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים, מתבצעת לאחר אישור ועדת ניהול הסיכונים ודירקטוריון הבנק.

חשיפה לסיכונים

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובכללם סיכונים אשראי של צד נגדי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות.

סקירה מפורטת של מגוון הסיכונים, מדיניות גידור הסיכונים, ההגנה על הבטחונות והשיטות להקצאת הון - הכרוכים בניהול הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים נכללה בדין וחשבון של הבנק לשנת 2013.

היבטים חשבונאיים

רוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכונים שוק כאמור, כוסתה על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים.

ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים, שהוגדרו כ"עסקאות ALM", מחושבות לפי השווי ההוגן (המהווה את שווי השוק - במכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל, או שווי המחושב על פי מודל - במכשירים נגזרים אחרים).

לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות אחרות".

הפרשים אלו (המהווים "הפרשי עיתוי"), הקטינו את הכנסות המימון שאינן מריבית של הבנק בשלושת החודשים הראשונים של השנה בסך של כ-1 מיליון ש"ח, לעומת כ-5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים כמותיים

להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של חוזים בגין מכשירים פיננסיים נגזרים:

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1	1	1	נגזרי ריבית
24	20	24	נגזרי מט"ח
12	9	10	נגזרי מניות
-	-	-	נגזרי סחורות
37	30	35	סה"כ שווי הוגן ברוטו חיובי
45	39	35	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית ⁽²⁾
(25)	(11)	(16)	הטבות קיזוז
57	58	54	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז ⁽³⁾

1. היתרה כוללת שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים כהגדרתם בהוראות בנק ישראל, בניכוי שווי הוגן של מכשירים נגזרים סחירים הנסלקים במסלוקת מעו"ף, או על ידי צד נגדי מרכזי, ובתוספת חשיפה הנובעת מסיכון אשראי של צד נגדי בגין פעילות לקוחות בבורסה המחושבת על פי כללי הבורסה.

2. חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים, מחושבת כמכפלה של סכום הקרן הרעיונית של תיק הצד הנגדי כולו, במקדם התוספת (ADD ON).

3. חשיפת אשראי נוכחית הינה השווי ההוגן החיובי של חוזים, לאחר שנלקחו בחשבון הטבות מהסכמי קיזוז בני אכיפה, מבלי להביא בחשבון מקדמי בטחון בשל תנודתיות במחיר, נזילות וכו'. הבנק אינו נוהג להקצות בטחונות ספציפיים בשל עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

(5) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה

במטרה לרכז את המידע שנדרש בהוראת השעה במקשה אחת, נדרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם בדוח טבלה הקושרת בין דרישות הגילוי שבהוראה, לבין הפרקים או הבאורים שבהם נכלל המידע הנדרש בדוח זה.

בטבלה המצורפת להלן, ניתנים הפרטים שגילויים נדרש בדוחות ביניים רבעוניים:

דרישות הגילוי בהוראת השעה		פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)	
מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש	בדוח זה	בדוח לשנת 2014
		מיקום	מיקום
1	תחולת היישום (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 162-163
2א.	מבנה ההון (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 163
2ב' - ה'	מבנה ההון (כמותי)	דוח דירקטוריון	דוח דירקטוריון 84
3א'	הלימות ההון (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 165
3ב' - ז'	הלימות ההון (כמותי)	דוח דירקטוריון	דוח דירקטוריון 85

פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)				דרישות הגילוי בהוראת השעה	
בדוח לשנת 2014		בדוח זה		פרטי המידע הנדרש	מס' טבלה
עמוד	מיקום	עמוד	מיקום		
102-103	דוח דירקטוריון	-	דוח דירקטוריון	סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות (איכותי)	א'4
110	דוח דירקטוריון	49	דוח דירקטוריון	חשיפת אשראי - בחתך סוגי אשראי (כמותי)	ב'4
234	סקירת הנהלה	109	סקירת הנהלה	התפלגות חשיפת אשראי - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)	ג'4
110	דוח דירקטוריון	49	דוח דירקטוריון	התפלגות חשיפות אשראי - בחתך צד נגדי (כמותי)	ד'4
111	דוח דירקטוריון	51	דוח דירקטוריון	התפלגות חשיפות אשראי - לפי תקופה לפרעון (כמותי)	ה'4
232	סקירת הנהלה	106	סקירת הנהלה	התפלגות חשיפות אשראי - לפי ענף עיקרי (כמותי)	ו'4
234	סקירת הנהלה	109	סקירת הנהלה	חובות בעייתיים - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)	ז'4
272	ביאור א'4 (1)	135	ביאור 3 א'1 (1)	תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (כמותי)	ח'4
113	דוח דירקטוריון	-	-	סיכון אשראי - תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (איכותי)	א'5
113	דוח דירקטוריון	53	דוח דירקטוריון	סיכון אשראי תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (כמותי)	ב'5
115-117	דוח דירקטוריון	-	-	הפחתת סיכון האשראי (איכותי)	א'7
118	דוח דירקטוריון	56	דוח דירקטוריון	הפחתת סיכון האשראי (כמותי)	ב'7- ג'
170-174	דוח דירקטוריון	-	-	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (איכותי)	א'8
174	דוח דירקטוריון	88	דוח דירקטוריון	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (כמותי)	ב'8

(5) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה (המשך)

דרישות הגילוי בהוראת השעה		פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)		מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש
בדוח זה		בדוח לשנת 2014			
מיקום	עמוד	מיקום	עמוד		
לא רלבנטי	-	לא רלבנטי	-	9	איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית
-	-	דוח דירקטוריון	128	10א'	סיכון שוק - גילוי לגבי הגישה הסטנדרטית (איכותי)
-	-	דוח דירקטוריון	140	10ב'	דרישות הון בגין סיכוני השוק
-	-	דוח דירקטוריון	142-144	12	סיכון תפעולי (איכותי)
-	-	דוח דירקטוריון	167-169	13א'	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (איכותי)
דוח דירקטוריון	169	דוח דירקטוריון	86	13ב'-1'	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (כמותי)
דוח דירקטוריון	132-134	דוח דירקטוריון	67	14א'	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (איכותי)
דוח דירקטוריון	137	דוח דירקטוריון	71	14ב'	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (כמותי)
דוח דירקטוריון	175-181	-	-	15א'-1'	גילוי לגבי תגמול (איכותי)
דוח דירקטוריון	181-182	-	-	15ז'-1א'	גילוי לגבי תגמול (כמותי)

חלק ה' - גילוי ובקרה

12. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

א. כללי

הדוחות הכספיים של הבנק לתקופת הדוח ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 ובביאור 1 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים לתקופת הדוח - תוך התאמות לכללי דיווח מקובלים לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים.

יישומם של כללי חשבונאות אלו על ידי הנהלת הבנק בעת עריכת הדוחות הכספיים, דורש לעיתים שימוש בהנחות, הערכות ואומדנים שונים, שחלקם כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנתם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

סקירה תמציתית של ההערכות והאומדנים בנושאים חשבונאיים קריטיים, נכללה בדין וחשבון של הבנק לשנת 2014. כללי החשבונאות שישומו בעריכת תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הדוח, אינם כוללים אומדנים והערכות ב"נושאים קריטיים" מעבר לנושאים שפורטו בדוחות הבנק לשנת 2014 (בכפוף לאמור להלן).

לפרטים נוספים באשר להוראת דיווח חדשה בנושא: "אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים", שנכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015, לרבות כללי המדידה והאומדנים החדשים הנגזרים מהוראה זו, והשלכותיהם על נכסי הבנק ותוצאותיו הכספיות - ראה ביאור 1ה'2) בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים"

על פי תיקון להוראות הדיווח לציבור שפרסם בנק ישראל ביום 9 באפריל 2014, נדרשו התאגידים הבנקאיים לאמץ את התקינה החשבונאית האמריקאית בנושא: "זכויות עובדים", החל מיום 1 בינואר 2015.

ההנחיות שנכללו בתיקון להוראות, שינו את כללי המדידה המתייחסים לזכויות עובדים, ביחס לכללים שהיו נהוגים עד ליום 31 בדצמבר 2014, במספר היבטים משמעותיים ובכללם:

- ההתייבויות העתידיות של הבנק לתשלום זכויות עובדים מסוימות (בעיקר: התייבויות לתשלום "פיצויי פרישה", התייבויות לתשלום "מענקי יובל", והתייבויות לתשלום זכויות מסוימות לאחר סיום העסקה), מנוכות לערך הנוכחי בשיעור ריבית המבוסס על תשואות אגרות החוב של ממשלת ישראל, בתוספת מרווח הנגזר מהפער שבין תשואת אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה הנסחרות בארה"ב, לבין תשואת אגרות החוב של ממשלת ארה"ב (עד ליום 31.12.2014 נוכח התייבויות אלו לערך הנוכחי בשיעור ריבית קבוע - 4%).

- ההכנסות השוטפות הנובעות מהיעודות לתשלום פיצויי פרישה, נזקפות לדוח הרווח והפסד בהתבסס על אומדנים כאשר לתשואה הצפויה שיניכו נכסי היעודה לפיצויים.

בהתאם להנחיות שהופצו על ידי בנק ישראל בנושא זה, האומדנים לגבי התשואה הצפויה יתבססו על שיעורי תשואה היסטוריים לתקופת זמן ארוכה, שנמדדו עבור כל אחד מהמרכיבים הנכללים ביעודה לפיצויים.

חישוב ההפרשות לזכויות עובדים על פי כללי החשבונאות החדשים כרוך בשימוש בפרמטרים ואומדנים המבוססים בחלקם על נסיון העבר (כגון: "מחיר הכסף הרלוונטי לבנק") ובחלקם על תחזיות עתידיות (כגון: שיעורי תשואה צפויים בשוקי ההון השונים).

לפיכך, ההפרשות לזכויות עובדים הנגזרות מכללי המדידה החדשים רגישות לשינויים בפרמטרים ובתחזיות המבססים אותן, באופן שסטיה אפשרית בגורמים אלו עלולה להטות את סכומי התייבויות בגין זכויות עובדים שנכללו בדוחות הכספיים של הבנק - במידה מהותית.

הבנק מיישם את כללי המדידה החדשים הנגזרים מהוראות בנק ישראל החל מיום 1 בינואר 2015. השינוי בכללי המדידה הגדיל את הפרשות הבנק בגין זכויות עובדים במועד היישום לראשונה בסך של 98 מיליון ש"ח.

ג. הצגת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן

כאמור בדוחות הבנק לשנת 2014, נמדדים המכשירים הנגזרים וההשקעות בניירות ערך על פי שוויים ההוגן. הנתונים שנכללו בפרק זה לגבי יתרות המכשירים הפיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים), הכלולים בדוחות הכספיים לפי שוויים ההוגן סווגו תוך אבחנה בין יתרות המבוססות על "נתונים נצפים", ליתרות המבוססות על "נתונים לא נצפים" - וההכנסות (הוצאות) שנזקפו לדוח הרווח והפסד בגינם.

להלן נתונים לגבי יתרות המכשירים הפיננסיים המוצגים לפי השווי ההוגן ליום 31.3.2015 והתוצאות שנזקפו בגינם, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

נתונים תוצאתיים		נתונים מאזניים		
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		יתרות שווי הוגן ליום		
2014	2015	31.12.2014	31.3.2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1. ניירות ערך זמינים למכירה -				
"נתונים נצפים"				
25	35	3,206	2504	- נסחרים בשוק פעיל (רמה 1)
2	2	290	462	- אחרים (רמה 2)
-	-	14	13	"נתונים לא נצפים" - (רמה 3)
27	37	3,510	2979	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
2. מכשירים נגזרים -				
"נתונים נצפים"				
-	-	-	-	- נסחרים בשוק פעיל (רמה 1)
(4)	18	(25)	(16)	- אחרים (רמה 2)
(8)	(15)	(51)	(62)	"נתונים לא נצפים" - (רמה 3)
(12)	3	(76)	(78)	סך הכל מכשירים נגזרים

השינויים בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המשתייכים לקבוצת האיכות הנמוכה ("רמה 3") בתקופת הדוח, נובעים מהגורמים הבאים:

- השפעת שיעור עליית מדד המחירים לצרכן, והשינוי בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים, הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 13 מיליון ש"ח.
 - השפעת השינויים בשיעורי ריבית השוק במגזרים השונים (שקל לא צמוד, שקל צמוד למדד, ומטבע חוץ), הקטינו את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 1 מיליון ש"ח.
 - צבירת הריבית השוטפת, הקטינה את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ-2 מיליון ש"ח.
 - השינוי ב"מרכיב סיכון האשראי" הגדיל את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ-1 מיליון ש"ח.
- קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים), המשתייכים לדרגות איכות 2 ו-3, מבוססת על הערכות והנחות הנשענות, בין היתר, על שיקול דעת סובייקטיבי.
- לפיכך, סטייה אפשרית בגורמים אלו עלולה להטות את שוויים ההוגן של מכשירים אלו במידה מהותית.

13. גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים

על פי הוראות בנק ישראל הוטל על התאגידים הבנקאים לכלול בדוחות הדירקטוריון הרבעוניים והשנתיים, מידע בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים, כמפורט להלן:

א. דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בהתאם להוראות בנק ישראל נקבעה "ועדת הביקורת" של הדירקטוריון, כאורגן המופקד על הפיקוח, הבקרה וההכוונה של תהליך אישור הדוחות הכספיים בבנק, ובאחריותה להגיש לדירקטוריון בסיום עבודתה את המלצותיה בנוגע לאישור הדוחות הכספיים. "ועדת הביקורת" כוללת שישה דירקטורים, ששלושה מהם הינם דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (כמוגדר בהוראות בנק ישראל), כדלקמן:

לאה בנאי - יו"ר ועדת הביקורת.

אבי אקשטיין

יוסי ברסי

אייל הירדני

חנן זלינגר

שמואל זיו - זוסמן

* דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.

ב. תהליך אישור הדוחות הכספיים הרבעוניים כולל את השלבים והאורגנים הבאים:

ועדת גילוי

כחלק מיישום הוראות בנק ישראל בנושא הגילוי בדוחות הכספיים, המתבססת על סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley (ראה פרק 15 להלן) - הוקמה בבנק ועדת גילוי, בראשות מנכ"ל הבנק, בה חברים כל חברי ההנהלה של הבנק, המבקר הפנימי ומנהלים בכירים נוספים.

הועדה מתכנסת אחת לרבעון (קודם לתחילת הדיונים בדוחות הכספיים), בהשתתפות רואי החשבון המבקרים, ודנה בהתפתחויות שחלו בנושאים שונים במהלך פעילותו העסקית של הבנק ברבעון האחרון, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי בדוחות הכספיים, לרבות: שינויי חקיקה והוראות חדשות, שינויים במדיניות החשבונאית, התפתחות בתביעות משפטיות, שינויים בבקרה הפנימית (ככל שהתרחשו), תרמיות ומעילות (במידה ואירעו). המלצות ועדת הגילוי מיושמות בדוחות הכספיים של הבנק.

ועדת ביקורת

כאמור, האורגן המופקד מטעם הדירקטוריון על בקרת תהליך אישור הדוחות הכספיים הינו ועדת הביקורת. לקראת הדיון בפורום "ועדת ביקורת", נמסרת לעיונם של חברי "ועדת הביקורת" טיוטת הדוחות הכספיים בצרוף מסמכים נוספים שייצעו להם בהבנת וניתוח הדוחות הכספיים, לרבות: ניתוח השינויים בתוצאות הכספיות על "בסיס אחיד", התפתחות רב שנתית ורב רבעונית של נתונים מאזניים ותוצאתיים (לרבות נתונים כחתך מגזרי פעילות), ופרטים נרחבים בנושא "חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי".

לאחר קבלת מסמכים אלו - מקיימת ועדת הביקורת דיון מפורט בדוחות, בו נוטלים חלק, מלבד חברי ועדת הביקורת, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל, החשבונאי הראשי ומנהל הסיכונים הראשי), ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

במסגרת הדיון סוקרים המנכ"ל והחשבונאי הראשי בהרחבה את הדוחות הכספיים, תוך מתן הסברים מפורטים לגבי הגורמים לשינויים ולהתפתחויות בנכסים, בהתחייבויות, בתוצאות הכספיות, ונושאים אחרים, כגון: שינויים במדיניות החשבונאית, שינויים בחוקים ובהוראות בנק ישראל, שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים והתפתחויות בהתחייבויות התלויות והשפעתן על הדוחות הכספיים. בנוסף, מתקיים דיון נרחב בהתפתחויות שחלו בחובות הבעייתיים בבנק ובהפרשות להפסדי אשראי.

כמו כן, מתקבל דיווח (לאחר דיון שהתקיים בועדת ניהול הסיכונים), לגבי חשיפת הבנק לסיכונים השונים והשלכותיה האפשריות על הדוחות הכספיים).

ראוי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאים שעלו במהלך סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם יש להביאם לידיעת חברי ועדת הביקורת.

בתום הדיון מגישה ועדת הביקורת את המלצותיה לדירקטוריון בנוגע לאישור הדוחות הכספיים, לקראת הדיון שעורך הדירקטוריון בעניין זה.

דירקטוריון הבנק

לאחר הדיון בועדת הביקורת, מתקיים דיון נוסף במליאת הדירקטוריון, לצורך אישור הדוחות הכספיים. לקראת הדיון נמסרת לחברי הדירקטוריון הטייטה המתוקנת של הדוחות הכספיים (לאחר ששולבו בה ההמלצות וההחלטות שהתקבלו בועדת הביקורת), בצרוף כל המסמכים שהונחו בפני חברי ועדת הביקורת, ומסמכים נוספים, במידת הצורך, על פי החלטת ועדת הביקורת.

בדיון במליאת הדירקטוריון נוכחים - מלבד חברי הדירקטוריון, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי), וראוי החשבון המבקרים של הבנק.

הדיון כולל: סקירת הדוחות הכספיים על ידי המנכ"ל והחשבונאי הראשי (לרבות הנושאים שנכללו בסקירה בפני ועדת הביקורת), דיווח על הדיון שקיימה וועדת הביקורת בדוחות הכספיים ועל המלצותיה, עמידת הבנק במגבלות החשיפה לסיכונים הקבועות בהוראות, או כאלו שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ודיווח על עסקאות חריגות או מהותיות לעסקי הבנק.

ראוי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאי סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם ראוי להביאם לידיעת חברי הדירקטוריון.

במהלך הדיון מפנים חברי הדירקטוריון להנהלה ולגורמים אחרים הקשורים לדיווח הכספי שאלות ובקשות לקבלת הבהרות לגבי נושאים שונים שנכללו (או שאמורים היו להכלל) בדוחות הכספיים. בתום הדיון, בכפוף לקבלת תשובות מספקות מצד הנהלת הבנק, מאשר הדירקטוריון את הדוחות הכספיים.

14. המבקר הפנימי

פרטים לגבי המבקר הפנימי, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם היא פועלת, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה - נכללו בדוח השנתי לשנת 2014. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בפרטים אלו.

ברבעון הראשון של שנת 2015 הוגשו על ידי המבקר הפנימי 24 דוחות ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון והמנהל הכללי. כמו כן נידונו בתקופה זו 8 דוחות, בישיבות ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

15. בקורות ונהלים לגבי דיווח כספי

א. בקורות לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 (העוסקת הן בבקורות ונהלים לגבי הגילוי (סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley - להלן: "SOX") והן בבקרה הפנימית על דוח כספי (סעיף 404 SOX - ראה סעיף ב' להלן) - קובעת בכל הנוגע לבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים התקופתיים, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקורות ונהלים לגבי הגילוי על דיווח כספי.
- הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך, בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי, את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים, לסוף כל רבעון.
- בנוסף, חויבו המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של כל תאגיד בנקאי, להצהיר אישית, במסגרת הדוחות הכספיים - הצהרות (הכלולות בדוחות אלו) לגבי הגילוי הנכלל בדוחות, בהסתמך על סקירת הדוחות הכספיים והערכת יעילות הבקורות ונהלים לגבי המידע שנכלל בדוחות.
- קיומן של בקורות אלו ותקפותן נבחנות ביחידות השונות של הבנק מידי רבעון. בנוסף, הוקמה בכנק "ועדת גילוי" בראשות המנהל הכללי הכוללת את כל חברי הנהלת הבנק. הועדה מתכנסת אחת לרבעון ודנה בנושאים שונים שהתעוררו במהלך פעילותו העסקית של הבנק, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 מפורטות גם חובות הנהלת התאגיד הבנקאי, לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי (סעיף 404 SOX).

ההוראה קובעת, בכל הנוגע לבקרה הפנימית על דיווח כספי, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקרה פנימית על דיווח כספי.
- הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך מדי רבעון - כל שינוי בבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי שיש לו השפעה מהותית, או שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי.

בתקופת הדוח עודכן התיעוד הקיים בגין מספר תהליכים עסקיים המשליכים על דיווח כספי, נסקרו הבקורות הקיימות בגין תהליכים אלו, לרבות בקורות חדשות שנוספו בתקופת הדוח, ונערכו בדיקות שוטפות על הבקורות הקיימות.

ג. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתבסס על בחינת הבקורות הקיימות בתהליכי הפקת והעברת המידע הקשורים לדיווח הכספי, ועל תוצאות הדיונים שנערכו ב"ועדת הגילוי", העריכה הנהלת הבנק בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק את אפקטיביות הבקורות ונהלים בתקופה המכוסה בדוח זה - לגבי הגילוי של הבנק.

על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, הסיקו - כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק - הינן אפקטיביות כדי: לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ד. שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31.3.2015, לא ארעו שינויים בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או שסביר שצפויים להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חלק ו' - מידע נוסף

16. עניינים אחרים

א. תביעות תלויות

באשר למידע והתפתחויות שחלו בתקופת הדוח בתביעות התלויות שהוגשו כנגד הבנק - ראה ביאור 27(5) בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. הסכמי שכר

על פי הסכמי השכר הקיימים צמודים תנאי העבודה של עובדים הבנק, לתנאים שנקבעו בבנק לאומי. יצוין בהקשר זה כי ביום 29 בינואר 2015 נחתם הסכם שכר בין בנק לאומי לעובדיו (להלן: "הסכם לאומי"), שיהיה בתוקף במשך ארבע שנים, החל משנת 2015. ההסכם כולל מספר שינויים לעומת הסכם השכר הקודם, ובכללם:

- שיעור "קידום השכר" הממוצע יופחת בהדרגה, מ-5%, ל-4% בשנים 2016 - 2015, ול-3.5% בשנים 2017 - 2018.
- תקרת "תוספת הותק" הועלתה מ-37 שנים, ל-38 שנים.
- שיעור הפרשות המעביד לתגמולים לעובדים הכלולים בהסדר "פנסיה צוברת" יועלה מ-5%, ל-7.5%.
- מענקי הוותק ("יובל") הופחתו בכל רמות הוותק, כדלקמן:
 - המרכיב הכספי במענק הופחת מ-7.5 - 5 חודשי שכר, ל-4-3 חודשי שכר.
 - מרכיב החופשה הופחת מ-1.5 - 1 חודשי שכר, ל-0.75 - 0.5 חודשי שכר.
- שיעורי המענק המופחתים יחולו על כל המענקים שישולמו החל מיום 1.2.2016, ואילך.
- תינתן לעובדים אפשרות להמיר את ימי המחלה שנצברו לזכותם עד ליום 29.1.2015 (וטרם נוצלו), לימי חופשה, לפי יחס המרה של עד שני ימי חופשה לכל 30 ימי מחלה, במגבלות הבאות:
 - יחס ההמרה ייקבע בהתאם לשיעור הניצול של ימי המחלה בעבר.
 - המרת "ימי המחלה", ל"ימי חופשה", כאמור - תתאפשר רק בשנת העבודה האחרונה של העובד, ובתנאי שתאריך פרישתו יחול במועד שנקבע בחוק.
- ישולם לעובדים הקבועים מענק חד פעמי בגובה משכורת אחת.

בעקבות חתימת ההסכם בבנק לאומי, כאמור, ומכיוון שבהסכמי השכר הקיימים בבנק, נקבעה הצמדת תנאי העבודה של עובדי הבנק, לאלו של עובדי בנק לאומי, נחתם ביום 28 באפריל 2015 הסכם שכר בין הבנק לבין נציגות העובדים, המהווה עדכון להסכם השכר הקודם, שיהיה בתוקף למשך ארבע שנים החל מיום 1 בינואר 2015.

הסכם השכר המעודכן מאמץ הסכמות רלוונטיות לבנק שנקבעו בהסכם השכר של בנק לאומי, והתאמת מרכיבים אחרים לחוקת העבודה הנהוגה בבנק.

בדוחות הכספיים ליום 31.3.2015 נכללו הפרשות מתאימות הנגזרות מעדכון הסכם השכר, כאמור.

בעקבות רישום הפרשות אלו, רשם הבנק ברבע הראשון של שנת 2015 קיטון חד פעמי בהוצאות השכר (בשל הירידה הצפויה בהתחייבות לתשלום מענקי יובל מחד, ורישום הפרשות בגין "מי מחלה שלא נוצלו", ותשלום מענק חד פעמי, מאידך), נטו - בסך של כ-30 מיליון ש"ח.

עם זאת, יישום כלל המרכיבים שנכללו בהסכם השכר החדש, צפוי להגדיל את הוצאות השכר השוטפות של הבנק בעתיד, בסך של כ-5 מיליון ש"ח לשנה.

ג. ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות ("Cross - border") של לקוחות

בשנים האחרונות החלו מדינות רבות לנקוט בצעדים שנועדו לאתר כספים של אזרחיהן המוחזקים מחוץ לגבולותיהן (בין היתר מתוך כוונה לחמוק מתשלומי המס המוטלים עליהם במדינות אלה), ובכללם:

- צעדי חקיקת מיסים שיזמה ממשלת ארה"ב ("FATCA" - ראה פרק 3 לעיל), במסגרתם חויבו מוסדות פיננסיים ברחבי העולם לדווח על חשבונות של אזרחים אמריקאיים מחוץ לגבולות ארה"ב.
- ארגון ה-OECD פרסם בחודש יולי 2014 סטנדרט לחילופי מידע אוטומטיים לצורכי מס בין מדינות, בדגש על פעילות צולבת של תושבי חוץ.

ביום 27.10.2014 הודיעה מדינה ישראל על החלטתה לאמץ סטנדרט זה עד לתום שנת 2018.

להערכת בנק ישראל, הצעדים הננקטים על ידי הקהילה הבינלאומית במסגרת המאבק בהעלמות המס עלולים להגדיל את חשיפת התאגידים הבנקאיים לסיכוני ציות שמקורם בפעילות חוצת גבולות (Cross-border) ולסיכוני מוניטין ומחייבת אותם להיערכות נאותה, הן בפעילות מול הלקוחות הקיימים, והן בקבלת לקוחות חדשים.

לפיכך, פרסם בנק ישראל ביום 16 במרס 2015 מסמך, הכולל הנחיות שנועדו לגדר את חשיפת התאגידים הבנקאיים לסיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות, ובכללם:

- סיווג לקוחות המתאפיינים בפוטנציאל משמעותי לסיכון גבוה בגין פעילות חוצת גבולות.
- סיווג מדינות שהעברת כספים אליהן או מהן נחשבת לבעלת פוטנציאל גבוה להתממשות סיכונים חוצי גבולות (כגון: מדינות המזוהות כ"מקלטי מס").
- סיווג לקוחות ששונו פרטי זהוים, באופן שיכול להשפיע על חבות המס שלהם.
- לקוחות התאגידים הבנקאיים יידרשו למסור הצהרה, המעידה על מדינת התושבות שלהם ועל דיווחי המס הנמסרים על ידם, בהתאם לדין החל במדינת התושבות שלהם.
- בנוסף, יידרשו הלקוחות למסור לתאגידים הבנקאיים בהם מתנהלים חשבונותיהם, כתבי ויתור על סודיות כלפי הרשויות בחו"ל, שיאפשרו לתאגידים הבנקאיים למסור מידע רלוונטי לרשויות בחו"ל, אם יידרשו לעשות כן.
- התאגידים הבנקאיים יידרשו לקבוע נהלים ומדרג סמכויות לפתיחת חשבונות בנק ולביצוע עסקאות שהוגדרו כבעלות פוטנציאל להתממשות סיכון חוצה גבולות.

- תאגידי בנקאיים יורשו לסרב להעניק שירותים בנקאיים, לרבות: פתיחת חשבון ללקוח חדש והמשך מתן שירותים בנקאיים ללקוח קיים שיסרב לשתף פעולה בנושא זה עם הבנק בו מתנהל חשבון, באופן שעלול לחשוף את התאגיד הבנקאי להתממשות סיכון חוצה גבולות.

מרבית ההנחיות שנכללו במסמך נכנסו לתוקף ביום פרסומו (16.3.2015). עם זאת, נכללו במסמך הוראות מעבר, המאפשרות אימוץ הדרגתי של חלק מההנחיות, כדלקמן:

- הדרישה לסיווג לקוחות בסיכון גבוה תושלם עד ליום 31.12.2015.

- הדרישה לסיווג לקוחות אחרים תושלם עד ליום 31.12.2016.

הבנק מיישם את ההנחיות שנכנסו לתוקף החל מהמועד שנקבע ליישומן, ונערך ליישום יתר ההנחיות במועדים שנקבעו לכניסתן לתוקף.

בתקופה האחרונה התפרסמו באמצעי התקשורת ידיעות בדבר חקירות שמנהלות רשויות זרות כנגד חלק מהתאגידי הבנקאיים, בנושאים הקשורים לניהול חשבונות הבנק של לקוחות זרים. בעקבות פרסומים אלו ובמסגרת צעדים אחרים שננקטים על ידי בנק ישראל בנושא זה, פנה בנק ישראל ביום 20 באפריל 2014 לבנק בבקשה לערוך ביקורת מיוחדת, שתעריך את חשיפת הבנק לסיכונים הנובעים מהפעילות הבנקאית של תושבי חוץ ולהגיש את ממצאיה לבנק ישראל בתוך ארבעה חודשים. במסגרת ביקורת זו:

- תיבחן הערכות הבנק ליישום דרישות הדיווח של שלטונות המס האמריקאיים (FATCA).

- יאותרו לקוחות נתיני ארה"ב שהעבירו את פעילותם לבנק משנת 2011 ואילך.

- ייבחנו נאותות תהליכי פתיחת חשבונות בנק ללקוחות זרים, בדגש על לקוחות תושבי ארה"ב.

הבנק נערך ליישום דרישות בנק ישראל במועדים שנקבעו.

17. שינויים בהנהלת הבנק

ביום 11 במאי 2015, הודיע המנהל הכללי, מר אורי ברוך, על החלטתו לסיים את תפקידו. הפרישה צפויה להיכנס לתוקף ביום 12 בנובמבר 2015. בישיבת מועצת המנהלים שהתקיימה ביום 17 במאי 2015, הוחלט למנות "ועדת אד-הוק" לאיתור מחליף למנכ"ל.

אורי ברוך
המנהל הכללי

לילך אשר טופילסקי
יו"ר הדירקטוריון

17 במאי, 2015

נתונים כספיים עיקריים

שיעור השינוי באחוזים	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		
	31.3.2014	31.3.2015	
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
13.6	191	217	רווח ורווחיות
(85.7)	(14)	(2)	הכנסות ריבית, נטו
34.4	90	121	הכנסות בגין הפסדי אשראי
(8.8)	⁽¹⁾ 217	198	הכנסות שאינן מריבית
82.1	⁽¹⁾ 78	142	הוצאות תפעוליות ואחרות
83.3	⁽¹⁾ 48	88	רווח לפני מסים
			רווח נקי

שיעור השינוי לעומת					
31.12.2014	31.3.2014	31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
באחוזים	באחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(4.1)	(2.0)	⁽¹⁾ 28,580	⁽¹⁾ 27,951	27,395	מאזן - סעיפים עיקריים
3.4	8.7	18,915	17,987	19,547	סך כל המאזן
(14.0)	(38.2)	3,831	5,331	3,296	אשראי לציבור, נטו
(5.3)	(2.8)	24,060	23,424	22,779	ניירות ערך
3.0	6.2	⁽¹⁾ 1,926	⁽¹⁾ 1,868	1,983	פקדונות הציבור
					הון עצמי

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
באחוזים	באחוזים	באחוזים	
⁽¹⁾ 6.7	⁽¹⁾ 6.7	7.2	יחסים פיננסיים עיקריים
⁽²⁾ 14.6	⁽²⁾ 14.7	14.0	הון עצמי לסך מאזן
⁽¹⁾ 66.2	⁽¹⁾ 64.4	71.4	הון לרכיבי סיכון
⁽¹⁾ 84.2	⁽¹⁾ 83.8	83.2	אשראי לציבור לסך המאזן
⁽¹⁾ 78.0	⁽¹⁾ 77.2	58.6	פקדונות הציבור לסך המאזן
0.1	(0.3)	-	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.9	2.8	3.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי, מתוך האשראי לציבור
⁽¹⁾ 7.8	⁽¹⁾ 10.6	19.3	מרווח פיננסי כולל
			תשואת הרווח הנקי להון העצמי

1. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".
2. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה בנושא: "יחס הלימות ההון" ליום 31.12.2014 וליום 31.3.2014, מוצגים לפני ההתאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾

א. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2014			לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2015			
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
						נכסים נושאי ריבית**
4.86	⁽⁶⁾ 212	17,751	4.26	⁽⁶⁾ 199	18,945	אשראי לציבור ⁽³⁾
0.51	2	1,100	(0.71)	(1)	695	פקדונות בבנקים
0.90	4	1,874	0.21	2	3,294	פקדונות בבנקים מרכזיים
0.64	9	5,537	(0.88)	(8)	3,195	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
2.62	-	49	4.05	-	6	אגרות חוב למסחר
3.49	227	26,311	2.98	192	26,135	סך כל נכסים נושאי ריבית
-	-	333	-	-	353	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
-	-	¹ 1,176	-	-	1,165	נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית ⁽⁵⁾
3.49	227	27,820	2.98	192	27,653	סך כל הנכסים
						התחייבויות נושאות ריבית**
(0.24)	(1)	1,779	(0.07)	-	2,076	פקדונות הציבור - לפי דרישה
(0.64)	(30)	18,905	0.50	22	17,213	פקדונות הציבור - לזמן קצוב
(1.84)	(1)	167	(1.51)	(1)	149	פקדונות הממשלה
(1.45)	(2)	413	(0.48)	(1)	460	פקדונות מבנקים
(1.16)	(2)	805	2.59	5	679	כתבי התחייבות נדחים
(0.65)	(36)	22,069	0.48	25	20,577	סך כל התחייבויות נושאות ריבית
-	-	2,707	-	-	4,004	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	333	-	-	353	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	¹ 907	-	-	824	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
(0.65)	(36)	26,016	0.48	25	25,758	סך כל ההתחייבויות
-	-	¹ 1,804	-	-	1,895	אמצעים הוניים
(0.65)	(36)	27,820	0.48	25	27,653	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.84	-	-	3.46	-	-	פער הריבית
2.90	191	26,311	3.32	217	26,135	תשואה נטו על הנכסים נושאי הריבית⁽⁸⁾

* הוצג מחדש.
** הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק בישראל ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות הריבית, וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2014			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2015			
שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
4.61	223	19,721	4.18	214	20,834	מטבע ישראלי לא צמוד
(1.07)	(42)	15,584	(0.56)	(19)	13,924	סך נכסים נושאי ריבית
3.54			3.62			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
(0.48)	(5)	4,655	(3.54)	(31)	3,592	סך נכסים נושאי ריבית
0.79	9	4,119	4.63	46	3,879	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.31			1.09			פער הריבית
						מטבע חוץ*
1.86	9	1,935	2.35	9	1,709	סך נכסים נושאי ריבית
(0.40)	(3)	2,366	(0.24)	(2)	2,774	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.46			2.11			פער הריבית
						סך פעילות בישראל
3.49	227	26,311	2.98	192	26,135	סך נכסים נושאי ריבית
(0.65)	(36)	22,069	0.48	25	20,577	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.84			3.46			פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
** באחוזים.

ג. ניתוח השינויים בהכנסות הריבית ובהוצאות הריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2015			
לעומת התקופה המקבילה אשתקד			
שינוי, נטו	גידול (קטונן)		
	מחיר ⁽¹⁰⁾	כמות ⁽⁹⁾	
			נכסים נושאי ריבית
(13)	(26)	13	אשראי לציבור
(22)	(8)	(14)	נכסים נושאי ריבית אחרים
(35)	(34)	(1)	סך הכל הכנסות ריבית
			התחייבויות נושאות ריבית
53	55	(2)	פקדונות הציבור
8	8	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
61	63	(2)	סך הכל הוצאות ריבית

- הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- מהיתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: בסך 89 מיליון ש"ח (בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 - 116 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- הכנסות הריבית כוללות עמלות בסך 30 מיליון ש"ח (בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 - 22 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים הנושאי ריבית.
- השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי בשינוי בכמות.
- השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.
- סוג מחדש.

סקירת הנהלה

תוספת ב' - החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

31 במרס 2015						
עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד שנה 3 שנים	מל 3 ועד 5 שנים	מל 5 ועד 10 שנים	מל 10 ועד 20 שנה	מיליוני ש"ח	

סכומים מדווחים

מל 3 חודשים ועד שנה 3 שנים	מל 5 ועד 10 שנים	מל 10 ועד 20 שנה	מל 3 חודשים ועד שנה 3 שנים	מל 5 ועד 10 שנים	מל 10 ועד 20 שנה	עם דרישה ועד חודש 3 חודשים
110	340	692	755	620	1,353	17,474
-	-	5	3	48	48	123
-	-	1	9	10	8	1
-	-	-	-	-	-	-
110	340	698	767	678	1,409	17,598
172	170	385	855	1,973	703	13,456
-	-	-	-	841	412	941
-	-	-	3	4	4	1
-	-	-	1	5	2	-
172	170	385	859	2,823	1,121	14,398
(62)	170	313	(92)	(2,145)	288	3,200
1,672	1,734	1,564	1,251	1,343	3,488	3,200

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מל 3 חודשים ועד שנה 3 שנים	מל 5 ועד 10 שנים	מל 10 ועד 20 שנה	מל 3 חודשים ועד שנה 3 שנים	מל 5 ועד 10 שנים	מל 10 ועד 20 שנה	עם דרישה ועד חודש 3 חודשים
49	522	911	1,203	479	95	401
1	22	3	1	202	199	99
-	-	-	2	2	1	-
-	-	-	-	-	-	-
50	544	914	1,206	683	295	500
87	1,321	404	1,046	930	273	36
-	56	97	16	6	-	-
-	-	-	3	4	1	-
-	-	-	1	4	1	-
87	1,377	501	1,066	944	275	36
(37)	(833)	413	140	(261)	20	464
(94)	(57)	776	363	223	484	464

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן בגין המכשיר הפיננסי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שנגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול בשיעור של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2014			31 במרס 2014							
משך חיים	שיעור	סך	משך חיים	שיעור	סך	משך חיים	שיעור	סך	ללא	מעל
ממוצע	תשואה	הכל	ממוצע	תשואה	הכל	ממוצע	תשואה	הכל	תקופת	20
אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	פרעון	שנה
שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים			
0.52	3.38	22,709	0.46	4.01	20,784	0.47	3.45	21,426	76	6
0.07		574	0.13		322	0.27		227	-	-
-		32	-		63	-		29	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.51		23,315	**0.45		21,169	**0.47		21,682	76	6
0.41	0.30	18,854	0.38	0.58	18,670	0.45	0.19	17,714	-	-
0.13		2,610	0.21		1,178	0.32		2,194	-	-
-		13	-		7	-		12	-	-
0.64		8	0.66		8	0.66		8	-	-
**0.38		21,485	**0.37		19,863	**0.44		19,928	-	-
								1,754	76	6
		1,830			1,306				1,754	1,678
2.98	1.13	3,804	2.79	1.03	4,805	2.74	0.78	3,663	2	1
0.93		529	1.78		233	0.72		527	-	-
-		2	-		2	-		5	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**2.73		4,335	**2.74		5,040	**2.48		4,195	2	1
3.50	0.36	4,178	3.44	0.43	4,404	3.46	0.24	4,097	-	-
4.73		170	5.47		306	4.61		175	-	-
-		5	-		33	-		8	-	-
0.73		6	0.58		5	0.73		6	-	-
**3.54		4,359	**3.54		4,748	**3.50		4,286	-	-
								(91)	2	1
		(24)			292				(91)	(93)

הערות ספציפיות:

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

סקירת הנהלה

תוספת ב' - החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

2015 במרס 31							סכומים מדווחים
עם דרישה ועד חודש 10 מעל 10 ועד 20 שנה	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש 3 מעל 3 חודשים	
7	36	322	172	71	272	1,003	מטבע חוץ***
-	36	59	9	1,177	872	1,260	נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
-	-	-	-	2	4	1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
7	72	381	181	1,250	1,148	2,264	סה"כ שווי הוגן
8	16	7	12	483	339	2,451	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
1	75	79	245	167	653	658	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1	6	6	6	1	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	1	1	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
9	91	87	263	657	999	3,110	סה"כ שווי הוגן
(2)	(19)	294	(82)	593	149	(846)	מכשירים פיננסיים, נטו
87	89	108	(186)	(104)	(697)	(846)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
							החשיפה המצטברת במגזר
166	898	1,925	2,130	1,170	1,720	18,878	חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית
1	58	67	13	1,427	1,119	1,482	נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים****
-	-	1	11	14	13	2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)****
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
167	956	1,993	2,154	2,611	2,852	20,362	סה"כ שווי הוגן
267	1,507	796	1,913	3,386	1,315	15,943	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
1	131	176	261	1,014	1,065	1,599	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1	12	14	11	2	אופציות (במונחי נכס הבסיס)****
-	-	-	2	10	4	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים****
268	1,638	973	2,188	4,424	2,395	17,544	סה"כ שווי הוגן
(101)	(682)	1,020	(34)	(1,813)	457	2,818	מכשירים פיננסיים, נטו
1,665	1,766	2,448	1,428	1,462	3,275	2,818	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
							החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בגין המשכיר הפיננסי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן בגינו.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שנגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול בשיעור של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2014			31 במרס 2014							
משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 20 שנה
0.86	1.88	1,744	0.66	1.64	1,882	1.09	1.77	1,883	-	-
0.31		3,952	0.72		2,558	0.44		3,413	-	-
-		134	-		21	-		7	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.47		5,830	**0.69		4,461	**0.67		5,303	-	-
0.19	0.29	3,341	0.23	0.43	2,680	0.17	0.23	3,316	-	-
0.70		2,353	1.34		1,744	0.90		1,878	-	-
-		149	-		40	-		20	-	-
0.67		1	0.67		1	0.44		2	-	-
**0.39		5,844	**0.66		4,465	**0.43		5,216	-	-
		(14)			(4)			87	-	-
									87	87
0.87	2.98	28,271	0.88	3.32	27,483	0.82	2.97	26,985	91	7
0.35		5,055	0.74		3,113	0.47		4,167	-	-
-		168	-		86	-		41	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.79		33,494	**0.87		30,682	**0.77		31,193	91	7
0.87	0.31	26,373	0.89	0.54	25,754	0.90	0.20	25,127	-	-
0.54		5,133	1.32		3,228	0.75		4,247	-	-
-		167	-		80	-		40	-	-
0.68		29	0.63		28	0.66		30	14	-
**0.81		31,702	**0.93		29,090	**0.88		29,444	14	-
								1,749	77	7
		1,792			1,592				1,749	1,672

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- **** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל אופציות של מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל התחייבויות לא כספיות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	*מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל*	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	בעייתי	סך הכל	
9	-	1	5	6	339	376	6	367	376	פעילות בישראל: ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	102	112	-	112	112	חקלאות
31	(1)	(3)	41	67	1,892	2,159	67	2,094	2,183	כרייה וחציבה
48	1	(2)	36	139	1,612	3,223	139	3,055	3,224	תעשייה
8	-	-	29	33	1,835	1,932	33	1,909	1,947	בינוי ⁽⁷⁾
1	-	-	-	2	86	106	2	385	388	נדל"ן
91	1	(8)	99	123	3,921	4,354	123	4,225	4,384	אספקת חשמל ומים
2	-	-	11	13	249	282	13	267	287	מסחר
19	8	8	17	26	800	885	26	848	885	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
2	-	1	2	2	78	101	2	110	114	תחבורה ואחסנה
2	-	1	1	1	357	377	1	720	721	מידע ותקשורת
24	(1)	2	33	40	1,034	1,300	40	1,230	1,301	שירותים פיננסיים
4	-	(1)	5	8	749	902	8	890	907	שירותים עסקיים אחרים
241	8	(1)	279	460	13,054	16,109	460	16,212	16,829	שירותים ציבוריים וקהילתיים
14	-	1	-	54	3,021	3,196	54	3,129	3,196	סך הכל מסחרי
55	(2)	(1)	42	75	3,271	4,171	75	3,937	4,183	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
310	6	(1)	321	589	19,346	23,476	589	23,278	24,208	אנשים פרטיים - אחר
1	-	-	-	-	151	151	-	171	171	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	2,487	2,487	בנקים
311	6	(1)	321	589	19,497	23,627	589	25,936	26,866	ממשלה
2	-	(1)	-	-	234	259	-	259	291	סה"כ פעילות בישראל
-	-	-	-	-	106	212	-	212	217	פעילות בחו"ל
1	-	-	-	-	79	88	-	87	88	תעשייה
1	-	-	7	7	61	62	18	55	73	בינוי ונדל"ן
12	-	-	25	25	31	36	25	26	52	מסחר
16	-	(1)	32	32	511	657	43	639	721	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	402	425	-	442	442	אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	סה"כ ציבור בחו"ל
16	-	(1)	32	32	913	1,082	43	1,101	1,183	בנקים
327	6	(2)	353	621	20,410	24,709	632	27,037	28,049	ממשלות

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 20,410 מיליוני ש"ח, 3,283 מיליוני ש"ח, 58 מיליוני ש"ח ו-4,298 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי שדירוג האשראי שלו ליום 31.3.2015, עומד במדיניות הבנק לביצוע אשראי חדש.
6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.
7. כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיור שניתנו ל"קבוצות רכישה" בסך 106 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלה בסך 172 מיליון ש"ח.

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

		31 במרס 2014 ⁽⁷⁾		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾		סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
יתרת הפרשה	מחיקות הפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל*	בעייתי	סך הכל	
8	2	2	10	12	291	324	12	324	פעילות בישראל: ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	43	50	-	50	חקלאות
39	(1)	(4)	55	88	1,792	2,036	88	2,078	כרייה וחציבה
50	1	(4)	43	136	1,472	3,254	136	3,257	תעשייה
8	-	-	18	26	1,706	1,763	26	1,772	בינוי ⁽⁶⁾
1	-	-	-	1	91	111	1	381	נדל"ן
90	3	6	45	131	3,737	4,153	131	4,186	אספקת חשמל ומים
3	-	(1)	8	10	247	272	10	272	מסחר
9	(1)	(3)	17	27	765	790	27	790	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
4	-	-	4	4	73	95	4	95	תחבורה ואחסנה
2	-	(1)	2	2	303	319	3	937	מידע ותקשורת
27	-	5	32	49	856	1,137	49	1,139	שירותים פיננסיים
5	(1)	(1)	6	14	657	784	14	784	שירותים עסקיים אחרים
246	3	(1)	240	500	12,033	15,088	501	16,065	שירותים ציבוריים וקהילתיים
14	-	-	-	45	2,761	2,984	45	2,984	סך הכל מסחרי
58	(2)	(11)	44	78	2,892	3,686	78	3,703	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
318	1	(12)	284	623	17,686	21,758	624	22,752	אנשים פרטיים - אחר
1	-	-	-	-	235	235	-	244	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	4,306	בנקים
319	1	(12)	284	623	17,921	21,993	624	27,302	ממשלה
4	-	-	-	-	325	344	-	364	סה"כ פעילות בישראל
-	-	(1)	-	23	128	228	23	240	פעילות בחו"ל
1	-	-	-	-	67	70	-	70	תעשייה
32	-	(1)	45	45	102	102	45	102	בינוי ונדל"ן
11	-	-	26	27	31	35	27	49	מסחר
48	-	(2)	71	95	653	779	95	825	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	594	617	-	634	אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סה"כ ציבור בחו"ל
48	-	(2)	71	95	1,247	1,396	95	1,459	בנקים
367	1	(14)	355	718	19,168	23,389	719	28,761	ממשלות
									סך הכל פעילות בחו"ל
									סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 19,168 מיליוני ש"ח, 5,319 מיליוני ש"ח, 53 מיליוני ש"ח ו-4,221 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
5. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.
6. כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיור שניתנו "לקבוצות רכישה" בסך 89 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 100 מיליוני ש"ח.
7. הנתונים שנכללו בלוח זה סווגו מחדש בכדי להתאים את התפלגות סיכון האשראי בחתך "ענפי משק", לסיווג החדש של ענפי משק שנקבע על ידי בנק ישראל ביום 9.4.2014, ונכנס לתוקף ביום 1.1.2015.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014 ⁽⁸⁾										
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל*	דירוג ביצוע			
							בעייתי	אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	
פעילות בישראל: ציבור - מסחרי										
8	5	5	4	5	332	373	5	364	373	חקלאות
-	-	-	-	1	58	65	1	65	65	כרייה וחציבה
33	2	(8)	42	67	1,879	2,150	67	2,086	2,186	תעשייה
50	1	(5)	38	141	1,558	3,176	141	2,999	3,178	בינוי ⁽⁷⁾
8	-	-	31	35	1,752	1,840	35	1,819	1,855	נדל"ן
1	1	1	-	2	103	122	2	401	404	אספקת חשמל ומים
99	6	18	87	119	3,873	4,324	119	4,192	4,354	מסחר
2	-	-	10	13	236	268	13	250	272	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
19	3	11	25	34	756	836	34	793	836	תחבורה ואחסנה
2	3	1	2	2	63	84	2	97	101	מידע ותקשורת
2	-	-	1	1	288	307	1	851	853	שירותים פיננסיים
21	7	5	29	40	908	1,149	40	1,076	1,151	שירותים עסקיים אחרים
5	-	-	5	7	707	880	7	866	885	שירותים ציבוריים וקהילתיים
250	28	28	274	467	12,513	15,574	467	15,859	16,513	סך הכל מסחרי
13	-	(1)	-	49	2,984	3,238	49	3,189	3,238	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
54	5	(8)	38	72	3,181	4,026	72	3,793	4,041	אנשים פרטיים - אחר
317	33	19	312	588	18,678	22,838	588	22,841	23,792	סך הכל ציבור בישראל
1	-	-	-	-	434	434	-	447	447	בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	2,813	2,813	ממשלה
318	33	19	312	588	19,112	23,272	588	26,101	27,052	סה"כ פעילות בישראל
פעילות בחו"ל										
3	-	(1)	-	-	254	274	-	294	294	תעשייה
-	-	(1)	-	-	99	203	-	210	210	בינוי ונדל"ן
2	-	1	-	-	109	123	-	123	123	מסחר
-	29	(3)	7	7	63	63	15	56	71	תחבורה ואחסנה
12	-	-	25	25	31	37	25	27	52	אחר
17	29	(4)	32	32	556	700	40	710	750	סה"כ ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	468	492	-	519	519	בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	19	19	ממשלות
17	29	(4)	32	32	1,024	1,192	40	1,248	1,288	סך הכל פעילות בחו"ל
335	62	15	344	620	20,136	24,464	628	27,349	28,340	סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 20,136 מיליוני ש"ח, 3,817 מיליוני ש"ח, 59 מיליוני ש"ח ו-4,328 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי שדירוג האשראי שלו ליום 31.12.2014, עומד במדיניות הבנק לביצוע אשראי חדש.
6. סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.
7. כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיוור שניתנו ל"קבוצות רכישה" בסך 94 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלה בסך 129 מיליון ש"ח.
8. הנתונים שנכללו בלוח זה סווגו מחדש בכדי להתאים את התפלגות סיכון האשראי בחתך ענפי משק, לסינוג החדש של ענפי משק שנקבע על ידי בנק ישראל ביום 9.4.2014, ונכנס לתוקף ביום 1.1.2015.

סקירת הנהלה

תוספת ד' - חשיפות למדינות זרות - על בסיס מאוחד⁽¹⁾

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות

מועד הפרעון של החשיפה המאזנית		חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾							
מעל שנה	עד שנה	חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חובות פגומים	סיכון אשראי בעייתי		לאחרים	לבנקים	לממשלות
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח			
204	452	66	1	2	656	220	416	20	
21	2	29	-	-	23	20	3	-	
33	307	8	-	-	340	41	299	-	
110	338	54	-	-	448	134	314	-	
143	645	62	-	-	788	175	613	-	
12	2	25	-	-	14	13	1	-	
64	255	7	-	-	319	57	243	19	
128	267	59	1	2	395	154	241	-	
192	522	66	1	2	714	211	484	19	
14	4	26	-	-	18	14	4	-	

סך כל החשיפה למדינות זרות:

• ליום 31.3.2015:

סה"כ

מזה LDC

• ליום 31.3.2014:

ארה"ב⁽¹⁾

אחר

סך הכל

מזה LDC

• ליום 31.12.2014:

ארה"ב⁽¹⁾

אחר

סך הכל

מזה LDC

1. על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים. בלוח זה נכלל מידע מפורט לגבי מדינות שחשיפות האשראי של הבנק בגין עולה על 1% מסך נכסי הבנק.
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
3. סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן עולה על 0.75% מסך נכסי הבנק

ליום 31.3.2015 הייתה בבנק חשיפת אשראי בגין מדינה אחת - ארה"ב, ששיעורה עולה על 0.75% מכלל נכסי הבנק (אך נופל מ-1%). חשיפת האשראי של הבנק בגין מדינה זו הסתכמה ליום 31.3.2015 בסך של 208 מיליון ש"ח. בנוסף קיימת חשיפה חוץ מאזנית בגין מדינה זו שהסתכמה ב-4 מיליון ש"ח (ליום 31.3.2014 ו-31.12.2014 לא הייתה בבנק חשיפה למדינות זרות העומדות בקריטריונים אלו).

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

חשיפת הבנק בגין מדינות זרות עם בעיות נזילות מסתכמת ליום 31.3.2015 בסך של 7 מיליון ש"ח (31.3.2014 - 1 מיליון ש"ח; 31.12.2014 - 4 מיליון ש"ח).

* חשיפת הבנק למדינות: פורטוגל, ספרד, יוון, איטליה, אירלנד וקפריסין שנכללו בתכנית הסיוע שהושקה על ידי הבנק המרכזי האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית ליום 31.3.2015 - מסתכמת בסך 4 מיליון ש"ח (31.3.2014 ו-31.12.2014 - 4 מיליון ש"ח). בנוסף, קיימת חשיפה חוץ מאזנית למדינות הנ"ל שמסתכמת ליום 31.3.2015 בסך של 1 מיליון ש"ח (31.3.2014 ו-31.12.2014 - 2 מיליון ש"ח).

הצהרה (Certification)

אני, אורי ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2015 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אורי ברוך
מנכ"ל הבנק

17 במאי, 2015

הצהרה (Certification)

אני, אבי רישפן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2015 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אבי רישפן
חשבונאי ראשי

17 במאי, 2015

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מרכנתיל דיסקונט בערבון מוגבל והחברות הבנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2015 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ("Israeli Gaap") ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים כביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ("Israeli Gaap") ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 8(ב') ו- (5) בדבר בקשות לאשר תביעות מסויימות, כתובענות ייצוגיות.

זיו האפט

סומך חייקין

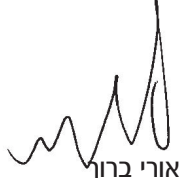

רואי חשבון

רואי חשבון

17 במאי, 2015

תמצית מאזנים מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014	31 במרס 2014	31 במרס 2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			נכסים
4,994	3,851	3,734	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,831	5,331	3,296	ניירות ערך ⁽²⁾⁽³⁾
19,234	18,339	19,857	אשראי לציבור
(319)	(352)	(310)	הפרשה להפסדי אשראי
18,915	17,987	19,547	אשראי לציבור, נטו
11	10	5	השקעה בחברות כלולות
413	416	420	בניינים וציוד
30	19	33	נכסים בגין מכשירים נגזרים
⁽¹⁾ 386	⁽¹⁾ 337	360	נכסים אחרים
28,580	27,951	27,395	סך הכל נכסים
			התחייבויות והון
24,060	23,424	22,779	פקדונות הציבור
492	467	461	פקדונות מבנקים
139	167	159	פקדונות הממשלה
681	787	670	כתבי התחייבות נדחים
109	135	114	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
⁽¹⁾ 1,173	⁽¹⁾ 1,103	1,229	התחייבויות אחרות ⁽⁴⁾
26,654	26,083	25,412	סך הכל התחייבויות
⁽¹⁾ 1,926	⁽¹⁾ 1,868	1,983	הון עצמי
28,580	27,951	27,395	סך הכל התחייבויות והון
			
אבי רישפן	אורי ברוך	לילך אשר	
סמנכ"ל בכיר, חשבונאי ראשי	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון	

1. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1(ה)2).
2. היתרה כוללת ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 380 מיליוני ש"ח (31.3.2014 - 574 מיליוני ש"ח; 31.12.2014 - 576 מיליוני ש"ח).
3. היתרה כוללת ניירות ערך המוצגים לפי השווי ההוגן בסך 2,987 מיליוני ש"ח (31.3.2014 - 5,038 מיליוני ש"ח; 31.12.2014 - 3,518 מיליוני ש"ח).
4. היתרה כוללת הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 16 מיליוני ש"ח (31.3.2014 - 14 מיליוני ש"ח; 31.12.2014 - 15 מיליוני ש"ח).

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 17 במאי, 2015
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2014	2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,011	227	192	הכנסות ריבית
211	36	(25)	הוצאות (הכנסות) ריבית
800	191	217	הכנסות ריבית, נטו
15	(14)	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
785	205	219	הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
42	12	43	הכנסות מימון שאינן מריבית
313	78	78	עמלות
1	-	-	הכנסות אחרות
356	90	121	סך הכל הכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
⁽¹⁾ 586	⁽¹⁾ 141	122	משכורות והוצאות נלוות
151	38	36	אחזקה ופחת בנינים וציוד
165	38	40	הוצאות אחרות
902	217	198	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
239	78	142	רווח לפני מיסים
⁽¹⁾ 93	⁽¹⁾ 31	54	הפרשה למיסים על הרווח
146	47	88	רווח לאחר מיסים
2	1	-	חלק הבנק ברווחים של חברות מוחזקות, לאחר מיסים
148	48	88	רווח נקי
			רווח למניה (באלפי שקלים חדשים)
⁽¹⁾ 1.19	⁽¹⁾ 0.39	0.71	• מניה בת 0.1 שקלים חדשים - ערך נקוב
⁽¹⁾ 0.12	⁽¹⁾ 0.04	0.07	• מניה בת 0.01 שקלים חדשים - ערך נקוב

1. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1 וה'2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2014	2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
⁽²⁾ 148	⁽²⁾ 48	88	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(27)	17	7	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי השווי ההוגן, נטו
⁽²⁾ (41)	⁽²⁾ (18)	(57)	התאמת ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים, נטו ⁽¹⁾
(68)	(1)	(50)	ההפסד כולל אחר, לפני מסים
⁽²⁾ 25	⁽²⁾ -	19	השפעת המס המתייחס
(43)	(1)	(31)	הפסד כולל אחר, לאחר מסים
105	47	57	סך הכל הרווח הכולל

תמצית דוחות על השינויים בהון

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015						
(לא מבוקר)						
סך הכל הון	יתרת רווח	רווח כולל אחר מצטבר	סך הכל הון וקרנות הון	קרנות הון	הון מניות נפרע	
1,926	⁽²⁾ 1,745	⁽²⁾ (22)	203	152	51	יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
88	88	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(31)	-	(31)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
1,983	1,833	(53)	203	152	51	יתרה לסוף התקופה

1. מהווה בעיקר התאמות לאומדנים אקטואריים בגין הפרשות לפיצויי פרישה, והטבות לאחר סיום העסקה וכן הפחתת סכומים שנרשמו בתקופות קודמות ברווח כולל אחר.

2. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים - ראה ביאור 1 וה'2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
סך הכל הון	יתרת רווח	רווח כולל אחר מצטבר	סך הכל הון וקרנות הון	קרנות הון	הון מניות נפרע	
1,866	⁽²⁾ 1,642	⁽²⁾ 21	203	152	51	יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
48	⁽²⁾ 48	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(45)	(45)	-	-	-	-	דיבידנד
(1)	-	⁽²⁾ (1)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
1,868	1,645	20	203	152	51	יתרה לסוף התקופה

לשתי השנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2013 ו-2014						
(מבוקר)						
סך הכל הון	יתרת רווח	רווח כולל אחר מצטבר	סך הכל הון וקרנות הון	קרנות הון	הון מניות נפרע	
1,889	1,592	94	203	152	51	יתרה ליום 1.1.2013 - לפני השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים ⁽¹⁾
(63)	(11)	⁽²⁾ (52)	-	-	-	השפעה מצטברת נטו, בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים"
1,826	1,581	42	203	152	51	יתרה ליום 1.1.2013 - לאחר השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים ⁽¹⁾
181	⁽²⁾ 181	-	-	-	-	רווח נקי לשנה
(120)	(120)	-	-	-	-	דיבידנד
(21)	-	⁽²⁾ (21)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
1,866	1,642	21	203	152	51	יתרה ליום 31.12.2013
148	⁽²⁾ 148	-	-	-	-	רווח נקי לשנה
(45)	(45)	-	-	-	-	דיבידנד
(43)	-	⁽²⁾ (43)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
1,926	1,745	(22)	203	152	51	יתרה ליום 31.12.2014

1. כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים".
2. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה/2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2014 (מבוקר)	2015 (לא מבוקר)	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח נקי לתקופה
(1)148	(1)48	88	התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעולות (נספח א')
(1)236	(1)72	10	סך הכל
384	120	98	
			שינוי, נטו, בנכסים שוטפים -
			פקדונות בבנקים
134	(178)	(281)	אשראי לציבור
(1,400)	(214)	(655)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(6)	5	(3)	ניירות ערך למסחר
15	5	-	נכסים אחרים
(29)	-	31	סך הכל שינוי בנכסים שוטפים
(1,286)	(382)	(908)	
			שינוי, נטו, בהתחייבויות שוטפות -
			פקדונות מהציבור
96	(540)	(1,281)	פקדונות מבנקים
5	(20)	(31)	פקדונות הממשלה
(29)	(1)	20	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(31)	(5)	5	התחייבויות אחרות
(1)20	(1)18	29	סך הכל שינוי בהתחייבויות שוטפות
61	(584)	(1,258)	מזומנים, נטו, לפעילות שוטפת
(841)	(846)	(2,068)	
			תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
			תמורה ממכירת חברה מוחזקת
1	-	-	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
(1,399)	(283)	(311)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(19)	-	-	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,512	364	989	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,284	939	153	רכישת בניינים וציוד
(48)	(9)	(21)	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
-	-	6	מזומנים, נטו, מפעילות השקעה
2,331	1,011	816	
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
			דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(45)	-	-	פרעון כתבי התחייבות נדחים
(170)	(38)	(6)	מזומנים, נטו, לפעילות מימון
(215)	(38)	(6)	
			גידול (קטון) במזומנים
1,275	127	(1,258)	השפעת השינויים בשער החליפין על יתרת המזומנים
54	11	1	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
3,552	3,552	4,881	יתרת המזומנים לסוף התקופה
4,881	3,690	3,624	

1. הוצג מחדש בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
	2014 (לא מבוקר)	2015 (לא מבוקר)
2014 (מבוקר)	2014 (לא מבוקר)	2015 (לא מבוקר)
נספח א'		
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת		
(2)	(1)	-
59	16	14
120	18	25
20	36	(5)
(2)	-	-
(1)	-	-
1	-	-
(4) ⁽¹⁾	(8) ⁽¹⁾	14
71 ⁽¹⁾	20 ⁽¹⁾	(32)
28	2	(5)
(54)	(11)	(1)
236	72	10

נספח ב'

פעולות שלא במזומן

6	4	6
(114)	(221)	(284)
-	45	-

נספח ג'

מידע על ריבית ומיסים שהתקבלו (שולמו)

1,146	332	278
(371)	(79)	(66)
(117)	(17)	(29)
-	-	6

1. הוצג מחדש בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2). הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א. כללי

(1) בנק מרכנתיל דיסקונט הינו תאגיד בנקאי. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2015, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן: "הקבוצה" או "המאוחד"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים.

(2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים (בכפוף לאמור בסעיפים ד', ו-ה' להלן), בהתבסס על כללי החשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2014. לפיכך, יש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014 והביאורים המצורפים להם.

(3) תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 17.5.2015.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים ביניים הוכנה על פי מדרג תקני דיווח כספי, כדלקמן:

- ככלל, הדוחות הכספיים ביניים ערוכים על פי הכללים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן: "הוראות המפקח").
- בנושאים מסוימים שצוינו בהוראות המפקח - יושמו תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאומצו. עם זאת, במקרים בהם עושה התקן הבינלאומי שימוש בהגדרות שקיימות כבר ב"הוראות המפקח" - יושמו ההגדרות שב"הוראות המפקח".
- בנושאים שלגביהם התקן הבינלאומי שאומץ, מפנה לתקן בינלאומי שטרם אומץ - יושמו "הוראות המפקח".
- בנושאים הנמצאים בתכולת היישום של תקני הדיווח הבינלאומי, שלא נקבע לגביהם טיפול ספציפי בתקני הדיווח הבינלאומי, או ב"הוראות המפקח" - יושמו כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

עריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, כרוכה בשיקול דעת, הנחות ושימוש באומדנים שהשפיעו על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. האומדנים מבוססים על הנחות שנערכו על ידי הנהלת הבנק והן כרוכות באי ודאות או רגישות למשתנים שונים. הערכות ההנהלה מבוססות על ניסיון העבר, נתונים נציפים והנחות סבירות המותאמות לנסיבות של כל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם מתעדכנים באופן שוטף, ותוצאותיהם נזקפות לדוחות הכספיים בתקופה שבה נערך העדכון. יובהר עם זאת, שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים הנ"ל, עשויה להיות שונה מההערכות שנכללו בדוחות הכספיים.

ההערכות והאומדנים ששימשו בדוחות הכספיים ביניים ליום 31.3.2015, עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2014, בכפוף לאומדנים שנערכו בעקבות יישום כללי חשבונאות והוראות דיווח חדשות, כמפורט להלן.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ג. שימוש באומדנים (המשך)

ד. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

(1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בהמשך לפרסום תקן חשבונאות מס' 29 המחיל את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ה - 1968 (אך אינו חל על תאגידי בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו), פרסם בנק ישראל ביום 7 ביוני 2009 מסמך, הכולל מתווה לאימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בדיווחים הכספיים של התאגידי הבנקאיים בישראל.

המתווה עורך אבחנה בין תקני דיווח הנוגעים לנושאים הנמצאים בליבת העסק הבנקאי, לבין תקני דיווח אחרים, כדלקמן:

א. תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאינם נוגעים בנושאים הקשורים לליבת העסק הבנקאי יאומצו בהדרגה בשנים 2011-2012 (ומרביתם אכן יושמו בשנים 2013 - 2011). לפרטים נוספים באשר להחלטת בנק ישראל לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה - ראה סעיף ב' להלן.

ב. תאריך היעד ליישום תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים הנוגעים לליבת העסק הבנקאי, היה אמור להיקבע, על ידי בנק ישראל בהתאם להתקדמות "תהליך ההתכנסות" - בין גוף התקינה הבינלאומית וגוף התקינה בארה"ב.

ממידע שהתקבל בבנק ישראל עולה כי "תהליך ההתכנסות" נעצר בשלב זה, וטרם נקבע מועד לאימוץ התקינה הבינלאומית בארה"ב, אם בכלל.

לאור האמור לעיל, ולאור היתרונות המשמעותיים שרואה בנק ישראל באימוץ התקינה החשבונאית האמריקאית, הפיץ בנק ישראל ביום 27 בינואר 2014, טיוטת מזכר לדיון, הכולל מתווה לאימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, על ידי התאגידי הבנקאיים בישראל.

עד כה טרם פורסמה הוראה מחייבת בעניין זה, וטרם נקבע מועד ליישום מתווה זה.

(2) טיוטת תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות"

בהמשך להוראת דיווח בנושא: "מגזרי פעילות", שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 23.12.2011 (במסגרתה נדרשו התאגידי הבנקאים להציג את תוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות" בהתאם למבנה הפעילות הנהוג בכל אחד מהם), ומכיוון שהגילוי הנכלל בדוחותיהם הכספיים של הבנקים השונים בהתאם להוראה זו מבוסס על הגדרות סובייקטיביות ולא אחידות (ולכן אינו בר השוואה מערכתית), פרסם בנק ישראל ביום 3 בנובמבר 2014, תיקון להוראות הדיווח לציבור, בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות".

התיקון להוראה כולל הנחיה חדשה, במסגרתה יידרשו התאגידי הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הכספיים מידע נוסף באשר לתוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים" (מעבר למידע שנכלל עד כה בנושא זה, על פי "גישת ההנהלה").

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך)

(2) טיוטת תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות" (המשך)

מגזרי הפעילות הפיקוחים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בתיקון להוראה בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון: אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים), במתכונת הקושרת על בסיס אחיד וחד ערכי בין הלקוחות השונים בכלל המערכת הבנקאית לבין מגזרי הפעולות הפיקוחיים, כדלקמן:

- "משקי בית": לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ-3 מיליוני ש"ח).
- "בנקאות פרטית": לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח.
- "עסקים זעירים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נמוך מ-10 מיליון ש"ח.
- "עסקים קטנים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 10, ל-50 מיליון ש"ח.
- "עסקים בינוניים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 50, ל-250 מיליון ש"ח.
- "עסקים גדולים": לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי עולה על 250 מיליון ש"ח.

בנוסף, הוגדר בתיקון להוראה מגזר: "ניהול פיננסי" - הכולל בעיקרו פעילות בנקאית שלא שויכה למגזרי הפעילות האחרים (כגון: מסחר, ניהול נכסים והתחייבויות, השקעות ריאליות, וכו').

לפיכך, המידע שיוצג בדוחות הכספיים, הנגזר מהגדרות אלה, יכלול נתונים כספיים על בסיס אחיד ובר השוואה - עבור כל אחד ממגזרי הפעילות שהוגדרו כאמור.

הגילוי הנדרש בתיקון להוראה יכלול בדוחות הכספיים התקופתיים של כלל התאגידים הבנקאיים, וייכנס לתוקף במדורג, כדלקמן:

- הגילוי המתייחס לנתונים המאזניים של "מגזרי הפעילות הפיקוחיים" (כהגדרתם בטיטת ההוראה), ייכלל לראשונה בדוחות הכספיים לשנת 2015.

- דרישות הגילוי הנותרות שנכללו בתיקון להוראה, ייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016.

ההנחיות המוצעות בתיקון להוראה מחייבות שינויים נרחבים במערכת המידע של הבנק, לרבות יישום בסיס נתונים ייעודי, שבשלב זה טרם אומץ בבנק.

להערכת הנהלת הבנק ליישום ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה יהיו השלכות מהותיות על הצגת תוצאות הבנק כחתך מגזרי פעילות.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) טיוטת כללים חדשים בנושא: "היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה"

בביאור מס' 1 (י) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, נכלל מידע באשר לעקרונות החשבונאיים המיושמים על ידי הבנק בנושא: "היוון עלויות מסוימות בגין פיתוח עצמי של תוכנה, לרכוש הקבוע" - בהתאם לכללים שנקבעו בתקן הבינלאומי מס' 38.

לנוכח מהותיות הנושא והטווח הרחב שניתן לשיקול הדעת בתחום זה, ומאחר שבביקורות שנערכו על ידי בנק ישראל במספר תאגידים בנקאיים, נמצאו ליקויים בבקרה הפנימית בתהליך היוון עלויות תוכנה - העביר בנק ישראל ביום 31 במרס 2015 לחברת האם, טיוטת מכתב, המציעה לקבוע כללים אחידים שיהוו קיום מנחים בתהליך היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, ובכללם:

- הבנקים הנמנים על קבוצת דיסקונט יידרשו לקבוע "סף מהותיות" מינימלי לפיתוחי תוכנה שישווגו לרכוש הקבוע, בטווח שבין 450 אלף ש"ח ל-600 אלף ש"ח.

השקעות עצמיות לפיתוח תוכנה בסכומים הנופלים מ"סף מהותיות" זה, ייזקפו לדוח הרווח והפסד ולא יהוונו.

- תקופת ההפחתה של פיתוחי תוכנה ששווגו לרכוש הקבוע - לא תעלה על חמש שנים.
- עלויות השכר שיהוונו לרכוש הקבוע ייקחו בחשבון "חוסר יעילות כלכלי", וסטיות אפשריות בדיווחי השעות.
- השקעות בפרויקטים לפיתוח עצמי של תוכנה המהוונות לרכוש הקבוע יכללו רק הוצאות בגין עובדים שרוב זמנם מוקדש לפיתוח תוכנה בפועל.

בטיטת המכתב מוצע להחיל את הכללים החדשים החל מהדוח הרבעוני ליום 30.6.2015 ולאמץ אותם בדרך של יישום למפרע.

מערכות המידע העיקריות המשמשות את הבנק מבוססות על מערכות המידע של החברה האם המספקת לבנק שירותי מחשב (לרבות פיתוחי תוכנה), מכח הסכמים לקבלת שירותי מחשב שנחתמו בין הבנק לחברה האם.

לפיכך, היווני העלויות לפיתוח עצמי של תוכנה בבנק, נגזרים מההיוונים שנערכו על ידי החברה האם, בגין תוכנות אלה.

מאומדנים ראשוניים שנערכו על ידי הבנק עולה כי יישום הכללים החדשים עתיד להפחית את הסכומים שנכללו ברכוש הקבוע בסך של כ-15-10 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), וצפוי להקטין לפיכך את הון הבנק, בסך של כ-9-6 מיליון ש"ח.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) תיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא: "עדכון מבנה הדוח לציבור של תאגיד בנקאי"

בשנים האחרונות נרשם גידול משמעותי במורכבות עסקי התאגידים הבנקאיים, שלוותה בהעמקת הדרישות הרגולטוריות של גורמי הפיקוח, לרבות הרחבת דרישות הגילוי של ועדת באזל לענייני בנקאות והועדה לציבות פיננסית (ה-FSB), הנובעת בין היתר, מהמסקנות שנגזרו מתהליך הפקת הלקחים שנערך בעקבות המשבר הכלכלי העולמי שפרץ בשנת 2008.

הרחבת דרישות הגילוי כאמור, גרמה לעליה בהיקף ובמורכבות המידע הנכלל בדיווחים לציבור של התאגידים הבנקאיים. להערכת בנק ישראל, המידע הרב שנכלל כיום בדיווחי התאגידים הבנקאיים לציבור מהווה חסם לשימוש מיטבי בדיווחים על ידי קוראי הדוחות.

לפיכך, ולאור השינויים שנרשמו בתחום הגילוי לציבור של בנקים רבים בעולם, פרסם בנק ישראל ביום 28 באפריל 2015 תיקון להוראות הדיווח לציבור, בנושא: "עדכון מבנה הדוח לציבור של תאגידים בנקאיים".

ההנחיות החדשות שנכללו בתיקון להוראות נועדו לשפר את איכות הדיווח לציבור באמצעות הפיכת המידע הכלול בו, לשימושי ונגיש יותר, ולהתאימו לפרקטיקות הנהוגות בבנקים מובילים בעולם. התיקון להוראה כולל שינויים רבים ומשמעותיים ביחס להוראות הגילוי והדיווח הנהוגות כיום ובכללן:

- מוצע לבטל את דוח "סקירת ההנהלה" ולשלב את המידע שנכלל בו כיום בחלקים אחרים של הדוח לציבור (ראה הרחבה להלן).

- מוצע לשנות את תכולת "דוח הדירקטוריון", שייקרא במתכונת המוצעת: "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

במסגרת השינויים המתוכננים במתכונת הגילוי שייכללו בדוח הדירקטוריון וההנהלה, מוצע לשלב בדוח זה חלק מהמידע הנוגע לניהול סיכונים שנכלל בדוח "סקירת ההנהלה".

מאידך, מוצע לגרוע מתכולת דוח זה מידע איכותי המתייחס לניהול סיכונים (שישולב בדוח סיכונים נפרד - ראה הרחבה להלן), ומידע המתייחס לממשל התאגידי, שייכלל בדוח ייעודי נפרד (ראה הרחבה להלן).

- בראש הדוח לציבור יוצג מסמך חדש, שייקרא: "דבר היו"ר", במסגרתו תינתן התייחסות תמציתית של יו"ר הדירקטוריון לגבי הדגשים העיקריים הרלוונטיים לשנת הדיווח, ליעדים ולאסטרטגיה של הבנק.

- מוצע לשנות את מבנה הדוח הכספי ולהציג את דוח הרווח והפסד בראש הדוח הכספי (במקום המאזן הכספי) ולהחיל סדר הצגה זה גם לגבי הביאורים הרלוונטיים.

בנוסף, מוצע לצמצם את תכולת המידע שייכלל בביאור האשראי לציבור, ולכלול את יתר המידע שנכלל בו כיום בפרק נפרד בדוח לציבור (ראה הרחבה להלן).

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) תיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא: "עדכון מבנה הדוח לציבור של תאגיד בנקאי" (המשך)

- בסוף הדוח הכספי יתווספו שני פרקים חדשים:
- "ממשל תאגידי" - שיכלול מידע המתייחס לאורגנים ולתהליכים הכלולים בממשל התאגיד של הבנק, כגון: הדירקטוריון והנהלה, הביקורת הפנימית, תהליך אישור הדוחות, מידע כללי על התאגיד הבנקאי וכו'. עד כה נכלל מידע זה במסגרת "דוח הדירקטוריון".
- "נספחים" - שיכלול חלק מהמידע הכספי (שאינו קשור לניהול סיכונים) המדווח כיום במסגרת "דוח סקירת הנהלה".
- המידע באשר לניהול הסיכונים בבנק, שנכלל כיום ב"דוח הדירקטוריון" (במסגרת המידע הנדרש בנדבך השלישי של "כללי באזל") - יורחב, ויכלול במסגרת דוח חדש שייקרא "דוח על הסיכונים". הדוח יתפרסם באתר האינטרנט של הבנק, ויכלול מידע כמותי ואיכותי מפורט לגבי סוגי הסיכונים הקיימים בתאגיד הבנקאי ואופן ניהולם.

כמו כן מוצע לשלב בדוח על הסיכונים דרישות גילוי מסוימות שנכללו בהמלצות לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים הבנקאיים, שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי (ה-EDTF). דוח הסיכונים יהיה באחריות מנהל הסיכונים של התאגיד הבנקאי ויחתם על ידו.

ההנחיות החדשות שנכללו בתיקון להוראות הדיווח לציבור כמפורט לעיל, יכנסו לתוקף החל מהדיווח לשנת 2015 ואילך. הבנק לומד את ההנחיות החדשות שנכללו בתיקון להוראות, ונערך ליישומן במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שיושמו לראשונה בתקופת הדוח

(1) תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא: "דרישת הון נוספת"

בשנים האחרונות נרשמו עליות משמעותיות במחירי הדיור בישראל (שלוו בגידול מואץ בהיקף ההלוואות לדיור ובמשקלן בתיק האשראי של התאגידים הבנקאיים), והגדילו, להערכת בנק ישראל, את הסיכונים הגלומים בתיקי האשראי של התאגידים הבנקאיים.

בעקבות התפתחויות אלו פרסם בנק ישראל ביום 28 בספטמבר 2014 תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נקבעה לכל אחד מהתאגידים הבנקאיים דרישת הון עצמי מינימלית נוספת (מעבר למגבלה הקיימת בשיעור של 9%, כאמור), בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיור של כל אחד מהתאגידים הבנקאיים.

דרישת ההון העצמי הנוספת נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015, ותיושם בהדרגה במשך שמונה רבעונים רצופים החל מיום 1 באפריל 2015, ועד ליום 1 בינואר 2017.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדוח (המשך)

(1) תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא: "דרישת הון נוספת" (המשך)

מתחשיב שנערך על ידי הבנק, המבוסס על נתוני תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2015, עולה שההנחיות החדשות צפויות להגדיל את דרישת ההון העצמי המינימלי של הבנק ליום 1.1.2017 בכ- 0.16% (כ-0.02% לרבעון, החל מיום 1.4.2015).

(2) זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות הדיווח לציבור, במסגרתו נדרשו התאגידים הבנקאיים לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

התיקון להוראה כולל הנחיות והבהרות המפרטות את כללי המדידה הנדרשים ליישום הוראות אלו ובכללם:

- הפרשות בגין התחייבויות לתשלום זכויות עובדים הנובעות מ"תוכנית להטבה מוגדרת" (כגון: פיצויי פרישה), התחייבויות לתשלום "הטבות מסוימות לאחר סיום העסקה", והתחייבות אחרות לזמן ארוך (כגון: התחייבות לתשלום "מענקי יובל"), יימדדו על בסיס אקטוארי ויוצגו על בסיס ה"שווי ההוגן" באמצעות ניכוי התשלומים העתידיים בגין התחייבויות אלו לשווי הנוכחי, בהתבסס על שיעורי היוון הנגזרים מתשואות אגרות החוב של ממשלת ישראל בתוספת המרווח הממוצע שבין תשואת אגרות חוב "קונצרניות" הנסחרות בארה"ב כדירוג "AA" ומעלה, לבין תשואת אגרות החוב של ממשלת ארה"ב.

על פי כללי החשבונאות שנהגו עד ליום 31.12.2014 חושב השווי ההוגן של התחייבויות אלו בהתבסס על היוון בשיעור ריבית קבוע - 4%.

- תשלומים הנובעים מתוכנית להפקדה מוגדרת (במסגרתה התחייב גוף אחר (כגון: חברת ביטוח או קרן פנסיה), לשאת במלוא ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה לעובדים בתמורה לקבלת תשלומים שוטפים - יזקפו לסעיף "הוצאות שכר" בדוח הרווח והפסד עם התהוותם.

- הפרשות בגין התחייבויות בגין "היעדרויות המזכות בפיצוי" (כגון: "הקצבת חופשה"), יימדדו על בסיס ההתחייבות החוזית הנומינלית הנגזרת מהסכמי העבודה הנהוגים (ולא על בסיס אקטוארי). השינוי בערכן של הפרשות אלו ייזקף להוצאות השכר בדוח הרווח והפסד.

- נכסים בגין תוכנית להטבה מוגדרת יימדדו על בסיס שוויים ההוגן.

- שינויים בהפרשות להתחייבויות בגין זכויות עובדים ושינויים בשוויים ההוגן של נכסי תוכנית להטבה מוגדרת, ייזקפו לדוח הרווח והפסד או להון העצמי בסעיף "רווח כולל אחר", כדלקמן:

- שינויים שוטפים הנגזרים מ"ערך הזמן" של הפרשות בגין הטבות המשולמות בסיום העסקה (או לאחריה), הנמדדות על בסיס אקטוארי (כגון: התחייבויות לתשלום "פיצוי פרישה", התחייבויות לתשלום "הטבות מסוימות לאחר סיום העסקה" והתחייבויות לתשלום "מענקי יובל"), ייזקפו לסעיף הוצאות השכר בדוח הרווח והפסד.

- שינויים בשווי ההוגן של נכסי תוכנית להטבה מוגדרת הנובעים מהשינוי השוטף ב"ערך הזמן" של התשואה שנחזתה על נכסי התוכנית בתחילת התקופה - ייזקפו לסעיף הוצאות השכר בדוח הרווח והפסד.

- שינויים בהפרשות אחרות בגין זכויות עובדים (כגון: הקצבת חופשה), ייזקפו לסעיף הוצאות השכר בדוח הרווח והפסד, עם התהוותם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שיושמו לראשונה בתקופת הדוח (המשך)

(2) זכויות עובדים (המשך)

- שינויים בהפרשות להתחייבויות בגין זכויות עובדים הנמדדות על בסיס אקטוארי ושינויים בנכסי תוכנית להטבה מוגדרת, הנובעים מתיקונים אקטואריים (כגון: שינויים בהנחות האקטואריות, שינויים ב"ריבית ההיוון", ושינויים בשווי ההוגן של נכסי תוכנית להטבה מוגדרת הנובעים משינויים שחלו בתשואות הנכסים בשוק ההון) - ייזקפו בדוחות הכספיים כדלקמן:
 - שינויים אקטואריים בהפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות בסיום העסקה (או לאחריה) ובשווי ההוגן של נכסי תוכנית להטבה מוגדרת, ייזקפו להון העצמי בסעיף "רווח כולל אחר" ויופחתו בשנים הבאות לדוח הרווח והפסד בשיטת ה"קו הישר", לאורך תקופת השירות הממוצעת העתידית של העובדים הרלוונטיים.
 - שינויים בהפרשות להתחייבויות בגין זכויות עובדים אחרות הנמדדות על בסיס אקטוארי (כגון: התחייבויות לתשלום "מענקי יובל") - ייזקפו לסעיף הוצאות השכר בדוח הרווח והפסד, עם התהוותן.
- בהמשך להנחיות אלה פרסם בנק ישראל ביום 11 בינואר 2015 הנחיות, המרחיבות את דרישות הגילוי בנושא זה, לרבות:
- גילוי באשר ליתרת ההתחייבויות בגין זכויות עובדים ושוויים ההוגן של נכסי התוכניות המתייחסים לזכויות אלה, בחתך סוגי ההטבות השונות הקיימות בתאגיד הבנקאי.
 - גילוי באשר למרכיבי השינוי בהתחייבויות לתשלום פיצויי פרישה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.
 - גילוי באשר למרכיבי השינוי בנכסי התוכנית בגין הטבה מוגדרת.
 - גילוי באשר למרכיבי הסכומים שנזקפו לסעיף "רווח כולל אחר", או שנגרעו מסעיף זה.
 - גילוי באשר למרכיבי הסכומים שנזקפו לרווח והפסד בגין השינויים בהפרשות לזכויות עובדים בשל סיום העסקה ובשל נכסי התוכנית להטבה מוגדרת בגין.
 - ייערך אומדן באשר לסכומים שצפויים להיזקף לדוח הרווח והפסד בשנת הדיווח העוקבת, בגין ההפחתה התקופתית של סעיף "רווח כולל אחר", וינתן גילוי לאומדן זה.
 - גילוי באשר להנחות ששימשו את התאגיד הבנקאי בחישוב ההפרשות לזכויות עובדים הנמדדות על בסיס אקטוארי, לרבות:
 - "שיעור ההיוון".
 - שיעור עליית המדד.
 - שיעורי העזיבה השנתיים.
 - שיעורי הגידול העתידיים השנתיים בזכויות העובדים.
 - תשואה שנתית חזויה על נכסי התוכנית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדוח (המשך)

(2) זכויות עובדים (המשך)

- ניתוח רגישות שיתייחס לשינויים הצפויים ביתרת ההפרשות לזכויות עובדים, בשל שינוי אפשרי (בשיעור של נקודת אחוז אחת), בפרמטרים מסוימים ששימשו בחישוב זכויות העובדים, כגון: שיעור ההיוון, שיעור עליית המדד, שיעורי העזיבה השנתיים שיעור הגידול העתידי השנתי בתגמול.
 - מתן גילוי ליתרת נכסי התוכנית להטבה מוגדרת בשל הטבות בסיום ההעסקה, בחתכים שונים, כגון:
 - הרכב נכסי התוכנית בחתך מסלולי השקעה, שיעורם מכלל נכסי התוכנית, והשינויים העתידיים הצפויים בחלקם היחסי של מסלולי השקעה אלו.
 - פילוח נכסי התוכנית בחתך מסלולי השקעה וסיווג שוויים ההוגן של כל אחד ממסלולי ההשקעה, בחתך "קבוצת איכות" (בהתאם לדרגת האיכות שנקבעה לשיטות השונות ששימשו בחישוב שוויים ההוגן של אותם נכסים).
 - ניתוח השינויים בנכסי התוכנית שמדידת שוויים ההוגן סווגה לקבוצת האיכות הנמוכה ("רמה 3"), בחתך מסלולי השקעה, לרבות: רכישות, מימושים, וההכנסות שנזקפו בפועל.
- ההנחיות שנקבעו בהוראה נכנסו לתוקף ביום 1.1.2015 והוטמעו בדוחות הכספיים בדרך של יישום למפרע החל מיום 1 בינואר 2013, ואילך.
- במקביל להנחיות אלה, פרסם בנק ישראל ביום 11 בינואר 2015 הוראות מעבר, הכוללות הנחיות באשר ליישומן לראשונה של הוראות אלו, כדלקמן:
- הפסדים אקטואריים שנזקפו ליום 1.1.2013 בשל מדידה מחדש של הפרשות לתוכנית להטבה מוגדרת, לאחר פרישה כאמור, הנובעים מהפער שבין שיעור ההיוון שהיה תקף בעבר (4%), לבין שיעור ההיוון שנקבע בהוראה - ייזקפו להון העצמי במסגרת סעיף "רווח כולל אחר".
- הפסדים אלו יקוזזו בתקופות הבאות מרווחים אקטואריים הנובעים משינויים ב"שיעור ההיוון", עד לקיזוזם המלא - ולא ייזקפו לרווח והפסד בתקופות שלאחר 1.1.2013.
- הפסדים או רווחים אקטואריים אחרים המתייחסים לזכויות עובדים אלו, ייזקפו להון העצמי במסגרת סעיף "רווח כולל אחר" ויופחתו בשנים שלאחר 1.1.2013 לרווח והפסד בשיטת "הקו הישר", לאורך תקופת השירות הממוצעת העתידית של העובדים הרלוונטיים.
- פערים ליום 1.1.2013 שיווצרו במועד היישום לראשונה של ההוראה, ומתייחסים לזכויות עובדים אחרות - יזקפו להון העצמי במסגרת סעיף "העודפים".
 - מטעמים פרקטיים הותר לתאגידי הבנקאיים לבסס את שיעורי התשואה החזויה בגין נכסי התוכנית להטבה מוגדרת לשנים 2013 ו-2014 - על שיעורי התשואה שנרשמו בפועל בגין נכסי התוכנית באותן שנים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדוח (המשך)

(2) זכויות עובדים (המשך)

בנוסף, נכללו בהוראות מעבר אלו, דרישות גילוי ספציפיות המתייחסות למידע שייכלל בדוחות הביניים הרבעונים ליום 31.3.2015, כדלקמן:

- בדוחות על השינויים בהון העצמי ובביאור על הרווח הכולל המצטבר ינתן גילוי לגבי השפעת היישום לראשונה של כללי המדידה החדשים בנושא זכויות עובדים על העודפים והרווח הכולל האחר ליום 1 בינואר 2013.
- הביאור על זכויות העובדים יכלול גילוי מלא בהתאם למתכונת הגילוי בדוח השנתי, לרבות:
 - התייחסות לסכומים התוצאתיים לשנים 2013 ו-2014.
 - התייחסות ליתרות המאזניות ליום 31.12.2013 וליום 31.12.2014.
- הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי החדשים בנושא: "זכויות עובדים" ממועד כניסתן לתוקף (1 בינואר 2015).
- להלן נתונים באשר להשלכות הכספיות הנגזרות מיישום כללי המדידה החדשים על סעיפים מאזניים ותוצאתיים מסוימים שדווחו בתקופות קודמות:
- נתונים מאזניים

31 בדצמבר 2014			
(מבוקר)			
נתונים מעודכנים	השפעת הכללים החדשים	נתונים שדווחו בעבר	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
28,580	60	28,520	נכסים
26,654	160	26,494	התחייבויות
1,926	(100)	2,026	הון עצמי
הרכב ההון:			
203	-	203	הון וקרנות הון
1,745	(21)	1,766	עודפים
(22)	(79)	57	רווח כולל אחר
1,926	(100)	2,026	סך כל ההון

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שיושמו לראשונה בתקופת הדוח (המשך)

(2) זכויות עובדים (המשך)

• נתונים מאזניים (המשך)

31 במרס 2014			
(לא מבוקר)			
נתונים מעודכנים	השפעת הכללים החדשים	נתונים שדווחו בעבר	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
27,951	49	27,902	נכסים
26,083	129	25,954	התחייבויות
1,868	(80)	1,948	הון עצמי
			הרכב ההון:
203	-	203	הון וקרנות הון
1,645	(15)	1,660	עודפים
20	(65)	85	רווח כולל אחר
1,868	(80)	1,948	סך כל ההון

• נתונים תוצאתיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2014			
(לא מבוקר)			
נתונים מעודכנים	השפעת הכללים החדשים	נתונים שדווחו בעבר	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
141	5	136	בדוח הרווח והפסד: משכורות הוצאות נלוות
31	(2)	33	הפרשה למיסים על הרווח
(18)	(18)	-	בדוח על הרווח הכולל: התאמות בגין הטבות לעובדים
7	7	-	השפעת המס המתייחס

לשנה שנסתיימה ביום 31.12.2014			
(מבוקר)			
נתונים מעודכנים	השפעת הכללים החדשים	נתונים שדווחו בעבר	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
586	15	571	בדוח הרווח והפסד: משכורות הוצאות נלוות
93	(6)	99	הפרשה למיסים על הרווח
(41)	(41)	-	בדוח על הרווח הכולל: התאמות בגין הטבות לעובדים
16	16	-	השפעת המס המתייחס

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך

31 במרס 2015				
(לא מבוקר)				
הערך במאזן מיליוני ש"ח	עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	התאמות לשווי הוגן		שווי הוגן** מיליוני ש"ח
		רווחים מיליוני ש"ח	הפסדים מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון^{(4),(4)}				
203	203	35	-	238
20	20	-	-	20
86	86	8	-	94
309	309	43	-	352
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב⁽¹⁾				
2,283	2,212	71	-	2,283
250	248	2	-	250
8	8	-	-	8
419	397	22	-	419
6	6	-	-	6
2,966	2,871	95	-	2,966
13	11	2	-	13
2,979	2,882	97 ⁽⁵⁾	-	2,979
סך הכל אגרות חוב מניות⁽²⁾				
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב⁽¹⁾				
1	1	-	-	1
5	5	-	-	5
2	2	-	-	2
8	8	-	-	8
3,339	3,199	140	-	3,296
סך הכל ניירות ערך				

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 3 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

- לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 11 ו-12.
- הסעיף כולל יתרה בסך 10 מיליון ש"ח, בגין החזקה כשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך של 11 מיליון ש"ח.
- אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.
- כוללים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

31 במרס 2014				
(לא מבוקר)				
הערך במאזן מיליוני ש"ח	עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	התאמות לשווי הוגן		שווי הוגן** מיליוני ש"ח
		רווחים מיליוני ש"ח	הפסדים מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽⁴⁾⁽¹⁾				
207	207	19	-	226
86	86	6	-	92
293	293	25	-	318
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב⁽¹⁾				
4,095	3,996	99	-	4,095
527	515	12	-	527
385	363	22	-	385
2	2	-	-	2
5,009	4,876	133	-	5,009
12	12	-	-	12
5,021	4,888	133 ⁽⁵⁾	-	5,021
סך הכל אגרות חוב מניות⁽²⁾				
ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב⁽¹⁾				
4	4	-	-	4
9	9	-	-	9
4	4	-	-	4
17	17	-	-	17
5,331	5,198	158	-	5,356
סך הכל ניירות ערך				

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.

** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 4⁽⁶⁾ מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה בביאורים 11 ו-12.
2. הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 1 מיליון ש"ח.
4. אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.
5. כוללים כרווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
6. סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2014				
(מבוקר)				
הערך במאזן מיליוני ש"ח	עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	התאמות לשווי הוגן		שווי הוגן** מיליוני ש"ח
		רווחים מיליוני ש"ח	הפסדים מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
209	209	26	-	235
19	19	-	-	19
85	85	8	-	93
313	313	34	-	347
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב				
2,604	2,538	68	2	2,604
454	450	4	-	454
9	9	-	-	9
427	419	11	3	427
2	2	-	-	2
3,496	3,418	83	5	3,496
14	12	2	-	14
3,510	3,430	85 ⁽³⁾	5 ⁽⁵⁾⁽³⁾	3,510
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
1	1	-	-	1
5	5	-	-	5
2	2	-	-	2
8	8	-	-	8
3,831	3,751	119	5	3,865
סך הכל ניירות ערך				

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.

** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי ההוגן בחיק הזמין למכירה - מניות בסך 4 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

1. הסעיף כולל יתרה בסך 10 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל.
2. כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 8 מיליון ש"ח.
3. כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
4. בשנת 2014 סיווג הבנק הפרשות לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 2 מיליון ש"ח, כ-"ירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני", וזקף אותן לדוח הרווח והפסד.
5. שיעור ההפסד מהתאמות לשווי הוגן, אינו עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב. אגרות החוב שבגינן נרשמו הפסדים אלו נמצאות ב-"פוזיציות הפסד" מתחת לשנה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
335	1	334	54	13	267	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
(2)	-	(2)	(1)	1	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(33)	-	(33)	(12)	-	(21)	מחיקות חשבונאיות
27	-	27	14	-	13	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(6)	-	(6)	2	-	(8)	מחיקות חשבונאיות, נטו
327	1	326	55	14	257	יתרת הפרשה לסוף התקופה ²
16	-	16	2	-	14	מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
382	1	381	67	14	300	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
(14)	-	(14)	(11)	-	(3)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
(33)	-	(33)	(11)	-	(22)	מחיקות חשבונאיות
32	-	32	13	-	19	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(1)	-	(1)	2	-	(3)	מחיקות חשבונאיות, נטו
367	1	366	58	14	294	יתרת הפרשה לסוף התקופה ²
14	-	14	2	-	12	מזה בגין מכשירים אשראי חוץ מאזניים

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח) (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014						
(מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
382	1	381	67	14	300	יתרת הפרשה לתחילת השנה
15	-	15	(8)	(1)	24	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(167)	-	(167)	(50)	-	(117)	מחיקות חשבונאיות
105	-	105	45	-	60	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(62)	-	(62)	(5)	-	(57)	מחיקות חשבונאיות, נטו
335	1	334	54	13	267	יתרת הפרשה לסוף השנה ²
15	-	15	2	-	13	מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
16,101	553	15,548	2,251	-	13,297	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :
						• שנבדקו על בסיס פרטני
						• שנבדקו על בסיס קבוצתי:
3,127	-	3,127	-	3,021	106	- לפי עומק הפיגור
1,182	-	1,182	1,024	-	158	- אחר
20,410	553	19,857	3,275	3,021	13,561	סך הכל חובות ⁽¹⁾
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
281	1	280	39	-	241	• שנבדקו על בסיס פרטני
						• שנבדקו על בסיס קבוצתי:
3	-	3	-	3	-	- לפי עומק הפיגור
27	-	27	14	11	2	- אחר
311	1	310	53	⁽²⁾ 14	243	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מהחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור", שחושבה על בסיס פרטני בסך של 1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 11 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	אחר	לדיור פרטי	מסחרי	
15,198	829	14,369	1,951	-	12,418	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ : • שנבדקו על בסיס פרטני • שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור - אחר
2,828	-	2,828	-	2,739	89	
1,142	-	1,142	945	22	175	
<u>19,168</u>	<u>829</u>	<u>18,339</u>	<u>2,896</u>	<u>2,761</u>	<u>12,682</u>	סך הכל חובות⁽¹⁾
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
323	1	322	44	-	278	• שנבדקו על בסיס פרטני • שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור - אחר
4	-	4	-	4	-	
26	-	26	12	10	4	
<u>353</u>	<u>1</u>	<u>352</u>	<u>56</u>	<u>14⁽²⁾</u>	<u>282</u>	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
31 בדצמבר 2014						
(מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	אחר	לדיור פרטי	מסחרי	
15,875	902	14,973	2,173	-	12,800	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ : • שנבדקו על בסיס פרטני • שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור - אחר
3,078	-	3,078	-	2,984	94	
1,183	-	1,183	1,012	-	171	
<u>20,136</u>	<u>902</u>	<u>19,234</u>	<u>3,185</u>	<u>2,984</u>	<u>13,065</u>	סך הכל חובות⁽¹⁾
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
287	1	286	38	-	248	• שנבדקו על בסיס פרטני • שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור - אחר
3	-	3	-	3	-	
30	-	30	14	10	6	
<u>320</u>	<u>1</u>	<u>319</u>	<u>52</u>	<u>13⁽²⁾</u>	<u>254</u>	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור" שחושבה על בסיס פרטני ליום 31.3.2014 בכך של 1 מיליון ש"ח (31.12.2014 - זהה), ושחושבה על בסיס קבוצתי בכך של 10 מיליון ש"ח (31.12.2014 - זהה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015						
(לא מבוקר)						
חובות לא פגומים			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾	סך הכל	אחר	פגומים ⁽³⁾	לא בעייתיים	
						פעילות בישראל:
						ציבור - מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן - בינוי
4	-	1,612	53	34	1,525	- פעילות בנדל"ן
-	-	1,835	1	29	1,805	• שירותים פיננסיים
-	-	357	-	1	356	• אחר
9	-	9,250	70	208	8,972	סך הכל מסחרי
13	-	13,054	124	272	12,658	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
13	15	3,021	54 ⁽⁶⁾	-	2,967	- אחר
9	5	3,271	31	42	3,198	סך הכל ציבור בישראל
35	20	19,346	209	314	18,823	בנקים בישראל
-	-	151	-	-	151	סך הכל פעילות בישראל
35	20	19,497	209	314	18,974	
						פעילות בחו"ל:
						ציבור - מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן
-	-	106	-	-	106	• מסחרי אחר
1	-	405	-	32	373	סך הכל ציבור בחו"ל
1	-	511	-	32	479	בנקים בחו"ל
-	-	402	-	-	402	סך הכל פעילות בחו"ל
1	-	913	-	32	881	סך הכל ציבור
36	20	19,857	209	346	19,302	סך הכל בנקים
-	-	553	-	-	553	סך הכל
36	20	20,410	209	346	19,855	

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3ב' (3) (ג) להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 יום ועד 89 יום בסך של 20 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח, לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (כמיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
חובות לא פגומים			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾	סך הכל	אחר	פגומים ⁽³⁾	לא בעייתיים	
פעילות בישראל:						
ציבור - מסחרי:						
1	-	1,472	57	42	1,373	• בינוי ונדל"ן - בינוי
1	-	1,706	4	18	1,684	- פעילות בנדל"ן
1	-	303	-	2	301	• שירותים פיננסיים
13	1	8,552	152	177	8,223	• אחר
16	1	12,033	213	239	11,581	סך הכל מסחרי
9	10	2,761	45 ⁽⁶⁾	-	2,716	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	5	2,892	32	44	2,816	- אחר
35	16	17,686	290	283	17,113	סך הכל ציבור בישראל
-	-	235	-	-	235	בנקים בישראל
35	16	17,921	290	283	17,348	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:						
ציבור - מסחרי:						
-	-	128	23	-	105	• בינוי ונדל"ן
-	-	525	-	71	454	• מסחרי אחר
-	-	653	23	71	559	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	594	-	-	594	בנקים בחו"ל
-	-	1,247	23	71	1,153	סך הכל פעילות בחו"ל
35	16	18,339	313	354	17,672	סך הכל ציבור
-	-	829	-	-	829	סך הכל בנקים
35	16	19,168	313	354	18,501	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אב"ח.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3ב' (3) (ג') להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 24 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח, לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלווה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2014						
						(מבוקר)
חובות לא פגומים			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾	סך הכל	אחר	פגומים ⁽³⁾	לא בעייתיים	
פעילות בישראל:						
ציבור - מסחרי:						
2	-	1,558	59	36	1,463	• בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	1,752	1	31	1,720	- פעילות בנדל"ן
-	-	288	-	1	287	• שירותים פיננסיים
12	1	8,915	77	204	8,634	• אחר
14	1	12,513	137	272	12,104	סך הכל מסחרי
⁽⁷⁾ 8	⁽⁷⁾ 13	2,984	⁽⁶⁾ 49	-	2,935	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	6	3,181	33	38	3,110	- אחר
32	20	18,678	219	310	18,149	סך הכל ציבור בישראל
-	-	434	-	-	434	בנקים בישראל
32	20	19,112	219	310	18,583	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:						
ציבור - מסחרי:						
-	-	99	-	-	99	• בינוי ונדל"ן
-	-	457	-	32	425	• מסחרי אחר
-	-	556	-	32	524	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	468	-	-	468	בנקים בחו"ל
-	-	1,024	-	32	992	סך הכל פעילות בחו"ל
32	20	19,234	219	342	18,673	סך הכל ציבור
-	-	902	-	-	902	סך הכל בנקים
32	20	20,136	219	342	19,575	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3(ב)(3)(ג) להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 22 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של 1 מיליון ש"ח, לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלווה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.
7. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. איכות תיק האשראי (א) כללי

בהוראות שפרסם בנק ישראל, נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הכספיים מידע איכותי וכמותי שיהווה אינדיקציה לאיכות תיק האשראי שלהם.

הבנק מקיים מערכת בקרת אשראי המהווה גורם מרכזי בתהליך שמירת איכות תיק האשראי וניטור כשלי אשראי.

במסגרת זו פיתח הבנק מודלים לדירוג אשראי, המהווים מערכת "תומכת החלטה" ומתקיים מעקב שוטף לזיהוי ואיתור סממנים המצביעים על ירידה אפשרית בכושר הפירעון של הלווים, בין היתר באמצעות ניטור תקופת הפיגור של החובות, בתדירות יומית.

(ב) נתונים כמותיים

להלן נתונים לגבי מדדים פיננסיים מסויימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי, בחתך קבוצות אשראי:

31 במרס 2015				
(לא מבוקר)				
סך הכל	אנשים פרטיים		מסחרי	
	אחר	לדיר		
%	%	%	%	
-	(0.1)	0.1	(0.1)	שיעור ההכנסה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי
1.7	1.3	-	2.2	שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי
2.8	2.2	1.8	3.2	שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי
0.3	0.4	0.9	0.1	שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי

31 בדצמבר 2014				
(מבוקר)				
סך הכל	אנשים פרטיים		מסחרי	
	אחר	לדיר		
%	%	%	%	
0.1	(0.3)	-	0.2	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי
1.8	1.2	-	2.3	שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי
2.9	2.2	1.6	3.4	שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי
0.3	0.5	0.7	0.1	שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי

הנהלת הבנק עוקבת אחרי התפתחות אינדיקטורים אלו בתדירות רבעונית ובוחנת את משמעות התוצאות שהתקבלו הן ביחס לתקופות קודמות והן ביחס לנתונים המקבילים במערכת הבנקאית. לאור פרמטרים אלו, מעריכה הנהלת הבנק כי בתקופת הדוח לא חלה הרעה באיכות תיק האשראי בבנק והיא אינה נופלת מאיכות האשראי הממוצע במערכת הבנקאית.

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

(לא מבוקר)

חובות פגומים	סך הכל		חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי		חובות פגומים אחרים
	יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרת הפרשה ⁽²⁾	
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
223	34	18	9	16	• בינוי ונדל"ן - בינוי
34	29	21	1	8	- פעילות בנדל"ן
5	1	1	-	-	• שירותים פיננסיים
645	208	63	42	145	• אחר
907	272	103	52	169	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
218	42	24	10	18	- אחר
1,125	314	127	62	187	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,125	314	127	62	187	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
32	32	7	12	25	• אחר
32	32	7	12	25	סך הכל הציבור - בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים
32	32	7	12	25	סך הכל פעילות בחו"ל
1,157	346	134	74	212	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1,157	346	134	74	212	סך הכל*
מזה:					
412	306	98	70	208	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
170	145	84	8	61	• חובות בארגון מחדש

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
חובות פגומים	סך הכל	חובות פגומים אחרים	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה ⁽²⁾	
יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרה רשומה	
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן - בינוי
244	42	18	11	24	- פעילות בנדל"ן
23	18	8	1	10	• שירותים פיננסיים
5	2	1	-	1	• אחר
581	177	69	41	108	
					סך הכל מסחרי
853	239	96	53	143	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1	-	-	-	-	- אחר
204	44	24	9	20	
1,058	283	120	62	163	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,058	283	120	62	163	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	• אחר
71	71	-	43	71	
					סך הכל הציבור - בחו"ל
71	71	-	43	71	בנקים
-	-	-	-	-	
71	71	-	43	71	סך הכל פעילות בחו"ל
					סך הכל ציבור
1,129	354	120	105	234	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	
1,129	354	120	105	234	סך הכל ¹
					מזה:
					• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
479	332	103	103	229	
					• חובות בארגון מחדש
206	172	81	40	91	

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2014

(מבוקר)					
חובות פגומים	סך הכל	חובות פגומים אחרים	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה ⁽²⁾	
יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרה רשומה	
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן - בינוי
226	36	17	11	19	- פעילות בנדל"ן
36	31	15	1	16	• שירותים פיננסיים
5	1	1	-	-	• אחר
634	204	77	49	127	
901	272	110	61	162	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
214	38	24	5	14	- אחר
1,115	310	134	66	176	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,115	310	134	66	176	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	• אחר
32	32	7	12	25	סך הכל הציבור - בחו"ל
32	32	7	12	25	בנקים
-	-	-	-	-	
32	32	7	12	25	סך הכל פעילות בחו"ל
1,147	342	141	78	201	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1,147	342	141	78	201	סך הכל*
					מזה:
408	305	115	74	190	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
160	137	97	8	40	• חובות בארגון מחדש

הערות:

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015			
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)			
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾			הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾			
אחר	על בסיס מזומן ⁽⁴⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	אחר	על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
-	-	47	-	-	36	פעילות בישראל:
-	-	22	-	-	30	ציבור מסחרי:
-	-	2	-	-	1	• בינוי ונדל"ן - בינוי
1	1	216	1	1	226	- פעילות בנדל"ן
1	1	287	1	1	293	• שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	• אחר
-	-	51	-	-	47	סך הכל מסחרי
1	1	338	1	1	340	אנשים פרטיים- הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	- אחר
1	1	338	1	1	340	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1	1	338	1	1	340	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
-	-	71	-	-	32	ציבור מסחרי:
-	-	71	-	-	32	• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	• אחר
-	-	71	-	-	32	סך הכל הציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים
-	-	71	-	-	32	סך הכל פעילות בחו"ל
1	1	409	1	1	372	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1	1	409	1	1	372	סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

3. הכנסות הריבית על בסיס חוזי שהיו נרשמות אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, הסתכמו בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 בסך של 4 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 6 מיליון ש"ח).

4. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (במיליוני ש"ח) (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			
(מבוקר)			
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾		יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
אחר	על בסיס מזומן		
פעילות בישראל:			
ציבור מסחרי:			
-	-	41	• בינוי ונדל"ן - בינוי
1	-	24	- פעילות בנדל"ן
-	-	1	• שירותים פיננסיים
2	3	186	• אחר
3	3	252	סך הכל מסחרי
-	-	-	אנשים פרטיים- הלוואות לדיור
1	-	42	- אחר
4	3	294	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	בנקים בישראל
4	3	294	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל			
ציבור מסחרי:			
-	-	-	• בינוי ונדל"ן
-	1	52	• אחר
-	1	52	סך הכל הציבור בחו"ל
-	-	-	בנקים
-	1	52	סך הכל פעילות בחו"ל
4	4	346	סך הכל ציבור
-	-	-	סך הכל בנקים
4	4	346	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
3. הכנסות הריבית על בסיס חוזי שהיו נרשמות אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, הסתכמו בשנת 2014 בסך של 20 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015

(לא מבוקר)

סך הכל ⁽²⁾	צובר הכנסות ריבית			אינו צובר ריבית	
	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור			
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן - בינוי
12	5	-	-	7	
					- פעילות בנדל"ן
14	11	-	-	3	
					• שירותים פיננסיים
1	1	-	-	-	
					• אחר
87	42	1	-	44	
					סך הכל מסחרי
114	59	1	-	54	
					אנשים פרטיים - אחר
25	10	-	-	15	
					סך הכל ציבור בישראל
139	69	1	-	69	
					בנקים
-	-	-	-	-	
					סך הכל פעילות בישראל
139	69	1	-	69	
					פעילות בחו"ל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	
					• מסחרי אחר
6	-	-	-	6	
					סך הכל ציבור בחו"ל
6	-	-	-	6	
					בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	
					סך הכל פעילות בחו"ל
6	-	-	-	6	
					סך הכל ציבור
145	69	1	-	75	
					סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	
					סך הכל
145	69	1	-	75	

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2014

(לא מבוקר)

סך הכל ⁽²⁾	צובר הכנסות ריבית			אינו צובר ריבית	
	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור			
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
16	2	-	-	14	• בינוי ונדל"ן - בינוי
13	12	-	-	1	- פעילות בנדל"ן
2	1	-	-	1	• שירותים פיננסיים
71	24	1	-	46	• אחר
102	39	1	-	62	סך הכל מסחרי
25	8	-	-	17	אנשים פרטיים - אחר
127	47	1	-	79	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים
127	47	1	-	79	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל:
					ציבור מסחרי:
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
45	-	-	-	45	• אחר
45	-	-	-	45	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
45	-	-	-	45	סך הכל פעילות בחו"ל
172	47	1	-	124	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
172	47	1	-	124	סך הכל

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2014

(מבוקר)

סך הכל ⁽²⁾	צובר הכנסות ריבית				אינו צובר ריבית	
	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית		
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה			
						פעילות בישראל:
						ציבור מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן - בינוי
13	4	-	-	9		- פעילות בנדל"ן
15	11	-	-	4		• שירותים פיננסיים
1	1	-	-	-		• אחר
76	43	1	-	32		סך הכל מסחרי
105	59	1	-	45		אנשים פרטיים - אחר
25	11	-	-	14		סך הכל ציבור בישראל
130	70	1	-	59		בנקים
-	-	-	-	-		סך הכל פעילות בישראל
130	70	1	-	59		
						פעילות בחו"ל:
						ציבור מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-		• אחר
7	-	-	-	7		סך הכל ציבור בחו"ל
7	-	-	-	7		בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-		סך הכל פעילות בחו"ל
7	-	-	-	7		
137	70	1	-	66		סך הכל ציבור
-	-	-	-	-		סך הכל בנקים
137	70	1	-	66		סך הכל

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח)

ארגונים מחדש שבוצעו						
בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015			
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)			
יתרת חוב רשומה			יתרת חוב רשומה			
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון ⁽²⁾	מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון ⁽²⁾	
						פעילות בישראל:
						ציבור מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן
						- בינוי
						- פעילות בנדל"ן
						• שירותים פיננסים
						• אחר
						סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים
						- הלוואות לדיור
						- אחר
						סך כל הציבור בישראל
						בנקים בישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות בחו"ל
						ציבור מסחרי:
						• בינוי ונדל"ן
						• מסחרי אחר
						סך הכל ציבור בחו"ל
						בנקים
						סך הכל פעילות בחו"ל
						סך הכל ציבור
						סך הכל בנקים
						סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. כלולים בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח) (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו			
בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			
(מבוקר)			
יתרת חוב רשומה			
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון ⁽²⁾	
פעילות בישראל:			
ציבור מסחרי:			
• בינוי ונדל"ן			
78	10	7	- בינוי
6	7	7	- פעילות בנדל"ן
5	-	-	• שירותים פיננסיים
396	90	60	• אחר
485	107	74	סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים			
- הלוואות לדיור			
1,211	23	22	- אחר
1,696	130	96	סך כל הציבור בישראל
בנקים בישראל			
1,696	130	96	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל			
ציבור מסחרי:			
• בינוי ונדל"ן			
2	7	7	• אחר
2	7	7	סך הכל ציבור בחו"ל
בנקים			
2	7	7	סך הכל פעילות בחו"ל
1,698	137	103	סך הכל ציבור
סך הכל בנקים			
1,698	137	103	סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. כלולים בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו⁽³⁾

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014		בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	
-	9	-	1	-	2	פעילות בישראל:
-	1	-	-	-	-	ציבור מסחרי:
-	2	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	- בינוי
4	78	1	21	1	21	- פעילות בנדל"ן
4	90	1	22	1	23	• שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	• אחר
2	231	1	50	1	79	סך הכל מסחרי
6	321	2	72	2	102	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	- הלואות לדיור
6	321	2	72	2	102	- אחר
-	-	-	-	-	-	סך כל הציבור בישראל
6	321	2	72	2	102	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ציבור מסחרי:
-	-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	• מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
6	321	2	72	2	102	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
6	321	2	72	2	102	סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. כלולים בחובות פגומים.

3. חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים ומעלה, אשר אורגנו מחדש במהלך השנה שקדמה למועד סיווגם כ"חובות בפיגור".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

4. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף התקופה בחתך שיעור המימון (LTV)⁽²⁾ סוג ההחזר וסוג הריבית:

ליום 31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית	סיכון אשראי
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משתנה	חוץ מאזני מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,178	97	2,275	1,738	291
• מעל 60%	793	9	802	648	50
	50	-	50	1	-
	3,021	106	3,127	2,387	341
					סך הכל

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

ליום 31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית	סיכון אשראי
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משתנה	חוץ מאזני מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,043	73	2,116	1,718	259
• מעל 60%	725	8	733	603	64
	1	-	1	1	-
	2,769	81	2,850	2,322	323
					סך הכל

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

ליום 31 בדצמבר 2014					
(מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים ⁽³⁾	מרכיבים נדחים ⁽³⁾	סך הכל	מזה: ריבית	סיכון אשראי
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	משתנה	חוץ מאזני מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,136	87	2,223	1,751	331
• מעל 60%	797	7	804	652	49
	51	-	51	1	-
	2,984	94	3,078	2,404	380
					סך הכל

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות של אחרים, למעט אג"ח.

2. היחס בין המסגרת המאושרת לבין שווי הנכס, במועד אישור המסגרת.

3. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 4 - פקדונות הציבור

א. ההרכב:

31 בדצמבר 2014	31 במרס 2014	31 במרס 2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			סוג הפקדון
2,117	2,038	2,103	פקדונות לפי דרישה - נושאי ריבית
3,829	2,669	4,286	- אינם נושאי ריבית
5,946	4,707	6,389	סך הכל לפי דרישה
18,114	18,717	16,390	פקדונות לזמן קצוב
24,060	23,424	22,779	סך הכל פקדונות הציבור

ב. ההרכב בחתך מפקידים:

31 בדצמבר 2014	31 במרס 2014	31 במרס 2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			סוג המפקיד
13,025	13,103	12,966	אנשים פרטיים
2,824	2,026	1,198	גופים מוסדיים
8,211	8,295	8,615	תאגידים ואחרים
24,060	23,424	22,779	סך הכל פקדונות הציבור

ג. התפלגות הפקדונות לפי גודל הפקדון של מפקיד

31 בדצמבר 2014	31 במרס 2014	31 במרס 2015	מדרגות הפקדון (במיליוני ש"ח):	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	מ	עד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
10,428	10,243	10,513	-	1
6,065	6,115	5,967	1	10
2,147	2,056	2,231	10	100
4,092	3,859	3,028	100	500
1,328	1,151	1,040	מעל 500	-
24,060	23,424	22,779	סך-הכל	

* הפקדונות גויסו מהציבור בישראל.

ביאור 5 - הלימות ההון

א. כללי

יחסי הלימות ההון מחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, שפורסמו בשנת 2013 (להלן: "כללי באזל 3").

ב. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא "דרישת הון נוספת"

בעקבות עליות משמעותיות שנרשמו במחירי הדיור בישראל (שלוו בגידול מואץ בהיקף ההלוואות לדיור ובמשקלן בתיק האשראי של התאגידים הבנקאיים), והגדילו להערכת בנק ישראל, את הסיכונים הגלומים בתיקי האשראי של התאגידים הבנקאיים, פרסם בנק ישראל ביום 28 בספטמבר 2014 תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נקבעה לכל אחד מהתאגידים הבנקאיים דרישת הון עצמי מינימלית נוספת (מעבר למגבלה הקיימת בשיעור של 9%), בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק ההלוואות לדיור של כל אחד מהתאגידים הבנקאיים. דרישת ההון העצמי הנוספת נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015, ותיושם בהדרגה במשך שמונה רבעונים רצופים החל מיום 1 באפריל 2015, ועד ליום 1 בינואר 2017.

מתחשיב שנערך על ידי הבנק, המבוסס על נתוני תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2015, עולה שההנחיות החדשות צפויות להגדיל את דרישת ההון העצמי המינימלי של הבנק ליום 1.1.2017 בכ-0.16% (כ-0.02% לרבעון, החל מיום 1.4.2015).

ג. הוראות מעבר

במסגרת "כללי באזל 3" נקבעו "הוראות מעבר" המאפשרות אימוץ הדרגתי של ההנחיות - בכל הנוגע להחמרת הקריטריונים להכרה בהון, להתאמות פיקוחיות, ולאיומוץ כללי חשבונאות מסוימים, כדלקמן:

- הדרישות לניכוי "עודף מיסים נדחים" (כהגדרתן בהוראות), יופעלו בהדרגה בשנים 2017 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר"), ויאומצו במלואן החל מיום 1.1.2018. האימוץ ההדרגתי יכלול ניכוי חלק מסוים בלבד "מעודף המיסים הנדחים", והכרה בחלקו האחר כ"נכסי סיכון".
- על אף שכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו עד ליום 31.12.2013 אינם כשירים להכרה כ"מרכיבי הון פיקוחי ברובד השני", הוגדר עבור כתבי התחייבות אלה מנגנון לאיומוץ הדרגתי, שיופעל בשנים 2014 - 2021 (להלן: "תקופת המעבר"), לפיו ניתן יהיה להכיר בתקופת המעבר בחלק מכתבי התחייבות אלה כ"הון ברובד השני", בשיעורים הולכים ופוחתים, עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר.
- יתרת רווחים או הפסדים אקטואריים (כהגדרתם בהוראת המעבר), הנובעת מאיומוץ כללי החשבונאות האמריקאיים בנושא "זכויות עובדים", תיוחס להון העצמי ברובד הראשון בהדרגה בשנים 2017 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר"), עד להכללתה המלאה בהון הבנק בתום תקופת המעבר (1 בינואר 2018).

ד. יעדים

לאור דרישות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל במסגרת "כללי באזל 3", ובהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 329 (ראה סעיף ב' לעיל), קבע דירקטוריון הבנק מגבלות באשר ליחסי ההון המינימליים, בבנק כדלקמן:

- בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 17.11.2014, לא יפחת יחס ההון העצמי של הבנק כ"רובד הראשון", משיעור של 9.2%.
- בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 28.1.2014, לא יפחת יחס הלימות ההון הכולל של הבנק, משיעור של 12.5%.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 5 - הלימות ההון (המשך)

ה. מידע כספי

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			1. הון לצורך חישוב יחס ההון
			הון עצמי
1,926 ⁽⁴⁾	1,868 ⁽⁴⁾	1,983	פערים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון והתאמות פיקוחיות
93 ⁽⁵⁾	68 ⁽⁵⁾	39	הון ברובד הראשון, לאחר ניכויים
2,019	1,936	2,022	הון ברובד השני, לאחר ניכויים
730	720	669	סה"כ הון כולל
2,749 ⁽⁵⁾	2,656 ⁽⁵⁾	2,691	
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			סיכון אשראי
17,036 ⁽⁵⁾	16,171 ⁽⁵⁾⁽³⁾	17,312	סיכונים שוק
15	42 ⁽³⁾	127	סיכון תפעולי
1,837	1,812	1,836	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
18,888	18,025	19,275	
			3. הון לצורך חישוב יחס ההון
			• יחס הון עצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון
10.7 ⁽⁵⁾	10.7 ⁽⁵⁾	10.5	• יחס הון ברובד הראשון לרכיבי סיכון
10.7 ⁽⁵⁾	10.7 ⁽⁵⁾	10.5	• יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
14.6 ⁽⁵⁾	14.7 ⁽⁵⁾	14.0	• יחס הון עצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
7.5	7.5	9.0 ⁽²⁾⁽¹⁾	• יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
9.0	9.0	12.5 ⁽¹⁾	

1. יחסי ההון המינימליים שנקבעו על ידי בנק ישראל נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.
2. בהתאם להנחיות שנכללו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 (ראה סעיף ב' לעיל) דרישת ההון המינימלית המתייחסת לבנק, תעלה בהדרגה החל מיום 1 באפריל 2015, בשיעור של 0.02% לרבעון - עד לתוספת מכסימלית בשיעור של 0.16% ביום 1 בינואר 2017 (בהתבסס על נתוני תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2015).
3. סוג מחדש.
4. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2).
5. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני השוואה בנושא: "יחס הלימות ההון" ליום 31.12.2014 וליום 31.3.2014 - מוצגים לפני התאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 5 - הלימות ההון (המשך)

ה. מידע כספי (המשך)

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

4. רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון

א. הון ברובד הראשון

1,926 ⁽²⁾	1,868 ⁽²⁾	1,983	• ההון העצמי
100 ⁽³⁾	80 ⁽³⁾	75	• הבדלים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון
2,026 ⁽³⁾	1,948 ⁽³⁾	2,058	סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות
			• התאמות פיקוחיות:
(4)	(4)	(32)	- מיסים נדחים לקבל
(2)	(2)	(2)	- השקעה בהון תאגידיים פיננסיים שלא אוחדו
(1)	(6)	(2)	- התאמות פיקוחיות אחרות
(7)	(12)	(36)	סך הכל התאמות פיקוחיות
2,019 ⁽³⁾	1,936 ⁽³⁾	2,022	סה"כ הון ברובד הראשון

ב. הון ברובד השני

517	517	453	• מכשירים פיקוחיים
213	203	216	• הפרשות וקרנות הון
730	720	669	הון ברובד השני לפני ניכויים
-	-	-	• ניכויים מההון ברובד השני
730	720	669	סה"כ הון ברובד השני
2,749 ⁽³⁾	2,656 ⁽³⁾	2,691	הון כולל כשיר

5. השפעת הוראת המעבר על יחס הלימות ההון ברובד הראשון

31.12.2014	31.3.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
%	%	%	
9.7	9.9	9.9	• יחס ההון ברובד הראשון - לפני השפעת הוראת מעבר
0.7	0.6	0.6 ⁽¹⁾	• השפעת הוראות המעבר
0.3 ⁽³⁾	0.2 ⁽³⁾	-	• התאמות אחרות ⁽³⁾
10.7 ⁽³⁾	10.7 ⁽³⁾	10.5	יחס ההון ברובד הראשון - לאחר השפעת הוראות המעבר

1. כולל השלכות הנובעות מיישום כללי החשבונאות החדשים בנושא: "זכויות עובדים", שנכנסו לתוקף החל מיום-1.1.2015.
2. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה' (2).
3. בהתאם להוראות בנק ישראל, נתוני ההשוואה בנושא: "יחס הלימות ההון" ליום 31.12.2014 וליום 31.3.2014, מוצגים לפני התאמות הנגזרות מהיישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלת בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

א. פירוט ההתחייבויות לעובדים בחתך סוגי הטבות ונכסי התוכניות בגינם

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
455	538	479	584	התחייבות לתשלום פיצויי פרישה
(263)	(253)	(262)	(245)	יעודה לתשלום פיצויי פרישה
192	285	217	339	
125	138	131	87	התחייבות לתשלום "מענקי ותק"
24	25	26	29	התחייבות לתשלום ימי חופשה
-	-	-	7	התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו
58	63	60	74	התחייבות לתשלום הטבות לאחר סיום העסקה
399	511	434	536	עודף התחייבות לתשלום הטבות לעובדים
-	-	-	-	נכלל בנכסים אחרים
399	511	434	536	נכלל בהתחייבויות אחרות
399	511	434	536	סך הכל

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (התחייבות לתשלום "פיצויי פרישה", והתחייבות לתשלום הטבות מסוימות לאחר סיום העסקה

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת:

עבודה לפיצויי פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
440	455	455	538	יתרה לתחילת התקופה
22	24	6	6	עלות השירות
18	18	4	5	עלות הריבית
-	33	18	48	הפסד אקטוארי
480	530	483	597	סך הכל הצטברויות
(25)	(25)	(4)	(13)	הטבות ששולמו
-	33	-	-	צמצומים, סילוקים והטבות מיוחדות בגין פרישה
455	538	479	584	יתרה לסוף התקופה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

(א) שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת (המשך):

ההטבות לגמלאים לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
52	58	58	63	יתרה לתחילת התקופה
1	1	-	-	עלות השירות
3	3	1	1	עלות הריבית
4	8	1	10	הפסד אקטוארי
60	70	60	74	סך הכל הצטברויות
(2)	(6)	-	-	הטבות ששולמו
-	(1)	-	-	צמצומים, סילוקים והטבות מיוחדות בגין פרישה
58	63	60	74	יתרה לסוף התקופה

(ב) שינויים בשווי ההוגן של נכסי התוכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
264	263	263	253	יתרה לתחילת השנה
12	5	1	2	תשואה חזויה על נכסי התוכנית
-	-	-	1	רווח אקטוארי
12	10	2	2	הפקדות לתוכנית
288	278	266	258	סך הכל צבירות
(25)	(25)	(4)	(13)	הטבות ששולמו
263	253	262	245	יתרה לסוף התקופה

* בהתאם להוראות בנק ישראל דוחו נתוני התשואה בפועל על נכסי התוכנית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

(ג) נתונים מאזניים (במיליוני ש"ח):

מחויבות לפיצויי פרישה, נטו				
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
192	285	217	339	נכללה בסעיף התחייבויות אחרות
455	538	479	584	התחייבות בגין הטבה חזויה
(263)	(253)	(262)	(245)	שווי הוגן של נכסי התכנית
192	285	217	339	הטבה חזויה, נטו
מחויבות בגין הטבות לגמלאים לאחר פרישה				
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
58	63	60	74	מחויבות בגין הטבה מצטברת
				נכללת בסעיף התחייבויות אחרות

(ד) נתונים שנזקפו לרווח כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס (במיליוני ש"ח):

עתודה לפיצויי פרישה				
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
70	53	70	53	נכסים ליום היישום לראשונה
-	50	18	97	הפסד אקטוארי נטו
70	103	88	150	סך הכל
הטבות לגמלאים לאחר פרישה				
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
8	8	8	8	נכסים ליום היישום לראשונה
8	16	8	26	הפסד אקטוארי נטו
16	24	16	34	סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

(ה) עודף התחייבות על נכסי תוכנית (במיליוני ש"ח):

עמודה לפיצויי פרישה, נטו			
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2013	2014	2014	2015
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
455	538	479	584
(263)	(253)	(262)	(245)
192	285	217	339

מחויבות בגין הטבה חזויה
שווי הוגן של נכסי תוכנית בגינה
מחויבות נטו

2. נתונים תוצאתיים (במיליוני ש"ח)

(א) רכיבי עלות ושינויים בהתחייבויות ובנכסים שנזקפו לרווח והפסד:

עמודה לפיצויי פרישה, נטו			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2013	2014	2014	2015
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
22	24	6	6
18	18	4	5
40	42	10	11
(12)	(5)	(1)	(2)
-	-	-	1
-	33	-	-
6	8	2	2
34	78	11	12

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
הפסד (רווח) אקטוארי, נטו
הפסדים מצמצומים, סילוקים והטבות
מיוחדות בגין פרישה
הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת
סך ההוצאה

* בהתאם להוראות בנק ישראל דוחו נתוני התשואה שנזקפה בפועל על נכסי התוכנית.

הטבות לגמלאים לאחר פרישה

עמודה לפיצויי פרישה, נטו			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2013	2014	2014	2015
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
1	1	-	-
3	3	1	1
4	4	1	1
-	-	-	-
-	(1)	-	-
4	3	1	1

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
הפסד (רווח) אקטוארי, נטו
רווחים מצמצומים וסילוקים
סך הכל הוצאה לתקופה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

2. נתונים תוצאתיים (המשך)

(ב) שינויים בהתחייבויות ונכסים שנזקפו לרווח כולל אחר לפני השפעת המס:

עתודה לפיצויי פרישה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	50	18	48	הפסד (רווח) אקטוארי שוטף
-	-	-	(1)	הפחתת רווח (הפסד) אקטוארי
-	50	18	47	
-	(17)	-	-	הפחתה של נכס בגין היישום לראשונה
-	33	18	47	סך הכל נזקף לרווח כולל אחר

הטבות לגמלאים לאחר פרישה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4	8	1	10	הפסד אקטוארי שוטף
-	-	-	-	הפחתת הפסד אקטוארי
4	8	1	10	הפחתות שוטפות
-	-	-	-	הפחתה של נכס בגין היישום לראשונה
4	8	1	10	סך הכל נזקף לרווח כולל אחר

ג) אומדנים באשר לסכומים שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר, שצפוי שיפחתו וייזקפו לדוח הרווח והפסד בשנת 2015 לפני השפעת המס

31 בדצמבר 2014		
(מבוקר)		
הטבות לגמלאים לאחר פרישה	עתודה לפיצויי פרישה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1	3	הפסד אקטוארי, נטו
-	-	נכס, נטו, שנזקף ביום 1 בינואר 2013
1	3	סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

3. הנחות ומבחני רגישות

(א) הנחות ששימשו בחישוב ההתחייבויות לתשלום הטבות (באחוזים):

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
2.4 - 3.3	1.7 - 2.4	12.0 - 3.1	1.0 - 1.7	שיעור ההיוון
2.0 - 2.0	2.0 - 2.0	2.0 - 2.0	2.0 - 2.0	שיעור עליית המדד
4.5 - 4.5	4.5 - 4.5	4.5 - 4.5	4.3 - 4.3	שיעור הגידול בתגמול
0.0 - 23.5	0.0 - 23.5	0.0 - 23.5	0.0 - 23.5	שיעור עזיבה

(ב) הנחות ששימשו בחישוב עלויות השכר (באחוזים)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2013	2014	2014	2015	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
2.4 - 3.3	1.4 - 2.4	2.0 - 3.3	1.0 - 2.4	שיעור ההיוון
*4.5 - *4.5	*1.8 - *1.8	*0.6 - *0.6	0.9 - 0.9	תשואה חזויה על נכסי התוכנית
4.5 - 4.5	4.5 - 4.5	4.5 - 4.5	4.3 - 4.3	שיעור הגידול בתגמול

*בהתאם להוראות בנק ישראל דווחי נתוני התשואה שנזקפה בפועל על נכסי התוכנית.

(ג) השפעת השינוי בנקודת אחוז אחרת על ההפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות:

עתודה לפיצויי פרישה			
גידול בנקודת האחוז			
31.12.2013	31.12.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(55)	(59)	(68)	שינוי בשיעור ההיוון
56	63	72	שינוי בשיעור המדד/תגמול
21	21	19	שינוי בשיעור עזיבה

עתודה לפיצויי פרישה			
קיטון בנקודת האחוז			
31.12.2013	31.12.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
55	59	68	שינוי בשיעור ההיוון
(56)	(59)	(72)	שינוי בשיעור המדד/תגמול
(21)	(21)	(19)	שינוי בשיעור עזיבה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

3. הנחות ומבחני רגישות

(ג) השפעת השינוי בנקודת אחוז אחת על ההפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות (המשך):

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			
גידול בנקודת האחוז			
31.12.2013	31.12.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(10)	(13)	(16)	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד/תגמול
(1)	(1)	(2)	שינוי בשיעור עזיבה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			
קיטון בנקודת האחוז			
31.12.2013	31.12.2014	31.3.2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10	13	16	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד/תגמול
1	1	2	שינוי בשיעור עזיבה

4. מידע באשר לנכסי התוכנית

(א) התפלגות השווי ההוגן בחתך רמות איכות:

ליום 31 בדצמבר 2014				
(מבוקר)				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7	-	-	7	מזומנים ופקדונות בבנקים
				אגרות חוב:
150	-	-	150	- ממשלתיות
71	-	39	32	- קונצרניות
13	-	5	8	מניות
12	-	12	-	אחר
253	-	56	197	סך הכל נכסי התוכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - הטבות לעובדים

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (המשך):

4. מידע באשר לנכסי התוכנית (המשך)

(ב) יעדי הקצאה של נכסי התוכנית לפי סוגי נכסים:

החלק היחסי בפועל		יעד הקצאה		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	2015		
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)		
אחוזים	אחוזים	אחוזים		
3	3	0-10		מזומנים ופקדונות בבנקים אגרות חוב:
54	59	40-60		- ממשלתיות
35	28	20-35		- קונצרניות
5	5	20-30		מניות
3	5	-		אחר
100	100	100		סך הכל נכסי התוכנית

5. תזרימי מזומנים לנכסי התוכנית

(א) הפקדות

הפקדות בפועל				תחזית	
לשנה שנסתיימה		לשלושה חודשים שנסתיימו		לשנת	
ביום 31 בדצמבר		ביום 31 במרס		2015	
2013	2014	2014	2015	2015	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
12	10	2	2	1	סך כל ההפקדות

(ב) תשלומים עתידיים צפויים בגין הטבות

מיליוני ש"ח	שנה
60	2015
26	2016
35	2017
31	2018
29	2019
130	2020 - 2024
411	2025 ואילך
722	סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 7 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(לא מבוקר)

31 במרס 2015						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²⁾	מטבע חוץ ¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,734	-	97	388	120	3,129	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,296	13	23	359	1,481	1,420	ניירות ערך
19,547	-	271	738	1,917	16,621	אשראי לציבור, נטו
5	3	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
420	420	-	-	-	-	בניינים וציוד
33	11	1	18	-	3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
360	27	-	-	8	325	נכסים אחרים
27,395	474	392	1,503	3,528	21,498	סך הכל נכסים
התחייבויות						
22,779	-	692	2,527	3,132	16,428	פקדונות הציבור
461	-	10	23	-	428	פקדונות מבנקים
159	-	-	32	-	127	פקדונות הממשלה
670	-	-	-	670	-	כתבי התחייבות נדחים
114	11	17	10	58	18	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,229	27	5	22	11	1,164	התחייבויות אחרות
25,412	38	724	2,614	3,871	18,165	סך הכל התחייבויות
1,983	436	(332)	(1,111)	(343)	3,333	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	314	1,232	407	(1,953)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(12)	-	12	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,983	436	(18)	109	64	1,392	סך הכל כללי
-	-	-	(15)	-	15	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

¹ כולל צמודי מטבע חוץ.

² לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 7 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(לא מבוקר)

31 במרס 2014						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,851	-	185	571	140	2,955	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,331	12	-	114	2,185	3,020	ניירות ערך
17,987	-	360	650	2,306	14,671	אשראי לציבור, נטו
10	8	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
416	416	-	-	-	-	בניינים וציוד
19	3	2	2	6	6	נכסים בגין מכשירים נגזרים
337	35	-	-	1	⁽³⁾ 301	נכסים אחרים
27,951	474	547	1,337	4,640	20,953	סך הכל נכסים
התחייבויות						
23,424	-	667	1,905	3,335	17,517	פקדונות הציבור
467	-	6	57	-	404	פקדונות מבנקים
167	-	-	30	-	137	פקדונות הממשלה
787	-	-	-	787	-	כתבי התחייבות נדחים
135	3	27	3	97	5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,103	26	5	5	3	⁽³⁾ 1,064	התחייבויות אחרות
26,083	29	705	2,000	4,222	19,127	סך הכל התחייבויות
1,868	445	(158)	(663)	418	1,826	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	154	683	19	(856)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(21)	-	21	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,868	445	(4)	(1)	437	991	סך הכל כללי
-	-	-	(23)	-	23	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

3. הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1/ה'2).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 7 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(מבוקר)

31 בדצמבר 2014						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
4,994	-	173	357	190	4,274	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,831	14	20	189	1,457	2,151	ניירות ערך
18,915	-	305	691	2,013	15,906	אשראי לציבור, נטו
11	9	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
413	413	-	-	-	-	בניינים וציוד
30	7	1	17	2	3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
386	6	-	-	6	⁽³⁾ 374	נכסים אחרים
28,580	449	499	1,254	3,670	22,708	סך הכל נכסים
התחייבויות						
24,060	-	721	2,511	3,208	17,620	פקדונות הציבור
492	-	10	41	-	441	פקדונות מבנקים
139	-	-	31	-	108	פקדונות הממשלה
681	-	-	-	681	-	כתבי התחייבות נדחים
109	7	21	11	46	24	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,173	26	3	18	14	⁽³⁾ 1,112	התחייבויות אחרות
26,654	33	755	2,612	3,949	19,305	סך הכל התחייבויות
1,926	416	(256)	(1,358)	(279)	3,403	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	257	1,357	402	(2,016)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(13)	-	13	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,926	416	1	(14)	123	1,400	סך הכל כללי
-	-	-	(16)	-	16	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	1	-	(1)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

¹ כולל צמודי מטבע חוץ.

² לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

³ הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1ה(2).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014		31 במרס 2014		31 במרס 2015		עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	
-	87	-	77	1	57	אשראי תעודות
4	315	4	314	4	302	ערבויות להבטחת אשראי
1	919	1	1,135	1	900	ערבויות לרוכשי דירות
2	648	2	641	2	691	ערבויות והתחייבויות אחרות
1	575	1	550	1	619	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו [*]
3	1,133	3	991	4	1,144	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1	745	1	789	1	604	התחייבויות להוצאת ערבויות
3	879	2	781	2	844	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן

* מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי ניתנות לביטול בכל עת - ללא תנאי.

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

(1) קיימות התחייבויות והתקשרויות אחרות לתאריך המאזן כדלקמן: (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014		31 במרס 2014		31 במרס 2015		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
50	19			47		התקשרות להשקעה בבניינים וציוד
299	261			301		חוזי שכירות לזמן ארוך
						להלן פירוט דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות:
27	24			26		שנה ראשונה
27	23			28		שנה שניה
27	22			27		שנה שלישית
26	22			27		שנה רביעית
26	22			26		שנה חמישית
166	148			167		שנה שישית ואילך
299	261			301		סך הכל דמי שכירות לתשלום

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(2) בנוסף לאמור לעיל, חלק מסניפי הבנק נמצאים במבנים השכורים בשכירות מוגנת. דמי השכירות לתשלום בשנה הקרובה, מסתכמים בכ-1 מיליון ש"ח (31.3.2014, ו-31.12.2014 - זהה).

(3) לבנק התקשרויות להשקעה בארבע קרנות הון סיכון פעילות. ההתחייבות העתידית המכסימלית של הבנק להשקעה בקרנות אלו, מעבר להשקעה שבוצעה עד ליום המאזן, מסתכמת בכ-3 מיליון ש"ח (31 במרס 2014, ו-31 בדצמבר 2014 - זהה).

(4) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החבות שתגרם לבנק כתוצאה מהתובענות האמורות.

סכום החשיפה המירבי הנוסף - בשל כלל התובענות שהוגשו נגד הבנק, כאמור לעיל, בנושאים שונים, שהתממשותן אפשרית - מסתכם ליום 31 במרס 2015, בסך של כ-43 מיליון ש"ח (31.3.2014 - 21 מיליון ש"ח; ו-31.12.2014 - 19 מיליון ש"ח).

להלן פירוט של התובענות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק:

א. ביום 24.3.2013 הוגשה כנגד החברה האם ונתבע נוסף, תביעה על ידי עובד לשעבר של החברה האם שפרש בשנת 2006 מעבודתו במסגרת "תוכנית לפרישה מוקדמת", בטענה שהחברה האם הפרה את ההסכם לפרישה מוקדמת שנחתם עימו ושגתה בחישוב הסכומים להם היה זכאי בעת פרישתו. סכום הנזק שנגרם לעובד מסתכם, לטענתו, בכ-2 מיליון ש"ח.

במקביל, הגיש התובע לבית המשפט המחוזי, בקשה להכיר בתביעתו האישית כ"תובענה ייצוגית" המופנית, מלבד לנתבעים בתביעה האישית, גם כנגד שני בנקים הנמצאים בבעלות החברה האם (ובכללם הבנק), מכיוון שהעילות בגינן נתבעת החברה האם (שעיקרן חישוב שגוי ותשלום חסר של פיצויי פרישה לעובדים בעת פרישתם), חלות לדעתו, גם על הבנק.

סכום הנזק שגרמו כל הנתבעים שנכללו בבקשה לתביעה ייצוגית לעובדיהם בעת פרישתם, מוערך על ידי התובע בכ-40 מיליון ש"ח (מכתב התביעה לא ניתן היה ללמוד על חלקו של הבנק בנזק שגרם לכאורה לכלל הנפגעים).

לדעת הנהלת הבנק, מכיוון שהסכמי העבודה בבנק שונים מאלו הקיימים בחברה האם, ומכיוון שההנחות העומדות בבסיס הבקשה לתביעה ייצוגית, אינן מתקיימות בבנק - טענות התובע אינן רלוונטיות לבנק.

לפיכך, הגיש הבנק לבית המשפט ביום 15 ביולי 2013 בקשה למחיקה על הסף של הבקשה להכרה בתביעה כתובענה ייצוגית. עד כה טרם התקבלה תשובת בית המשפט בעניין זה.

התובע הגיש את עיקרי טיעונו לבית המשפט ביום 3 בנובמבר 2014. במסגרת טיעונים אלו הצהיר התובע על רצונו להסתלק מהתביעה כנגד הבנק - אך עד כה טרם נקט בצעדים מעשיים בעניין זה.

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(4) תובענות משפטיות (המשך)

ב. ביום 20.10.2009 הוגשה כנגד הבנק ובנקים אחרים השותפים ב"קונסורציום בנקאי" (להלן: "הקונסורציום") תביעה על ידי לווה שקיבל בעבר הלוואה מ"הקונסורציום" לרכישת מניותיה של חברת "בזק" בגין "ריבית חריגה עודפת" בסך 804 מיליון ש"ח (שעודכנה ביום 11.2.2010 לסך של כ-830 מיליון ש"ח) בה חויב, לטענתו, התובע - על ידי ה"קונסורציום" לאחר שלא עמד בתנאי ההלוואה.

לטענת התובע, יש לראות בריבית חריגה זו - "ריבית עודפת", שנזקפה לחובתו בשל השתהות בלתי סבירה של כונס הנכסים שמונה מטעם "הקונסורציום" למימוש הבטוחה שניתנה בגין ההלוואה (מניות "בזק"), מעבר לזמן הסביר שנדרש למימוש בטוחה זו, ולכן אין להשית עליו ריבית חריגה בגין התקופה שמעבר לפרק הזמן הסביר הנדרש למימוש הבטוחה.

כמו כן, לטענת התובע, לא היה בכוונת הצדדים, מלכתחילה, להפעיל את מנגנון ה"ריבית החריגה" לתקופה כה ארוכה, ולפיכך - שימוש במנגנון זה עבור כל התקופה שבה לא נפרעה ההלוואה - מהווה חריגה מהכוונות שגיבשו הצדדים בעת חתימת חוזה ההלוואה, והוא מהווה פיצוי בלתי סביר ל"קונסורציום" בגין הנזק שנגרם לו.

חלק הבנק בתביעה מסתכם בכ-33 מיליון ש"ח. הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה ועל פי מערכת ההסכמים שבין הלווה לבין הבנק (ויתר הבנקים החברים ב"קונסורציום").

ביום 21.7.2013 החליט בית המשפט המחוזי לקבל חלקית את בקשה התובע, והפחית את שיעור הריבית החריגה החוזית בה חויב הלקוח מ-3.0% ל-2.5%, החל מיום 1 בינואר 2007. ביום 3.11.2013 הוסיף בית המשפט פסק דין משלים להחלטתו הקודמת, במסגרתו נקצב הסכום המגיע לתובע בסך של כ-48.5 מיליון ש"ח (מכל הבנקים החברים ב"קונסורציום").

לאור האמור לעיל, ערך הבנק הפרשה בגין סכומי ההחזר המגיעים ללקוח, בהתאם לפסיקת בית המשפט.

עם זאת, הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה ועל פי מערכת ההסכמים שבין הלווה לבין הבנק (ויתר הבנקים החברים ב"קונסורציום"). לפיכך, הגישו הבנקים החברים ב"קונסורציום" (ובכללם הבנק), ערעור על פסק הדין ובקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין (במקביל הוגש ערעור גם על ידי התובע). בקשת הבנקים לעיכוב ביצוע פסק הדין התקבלה על ידי בית המשפט.

ג. ביום 1 בספטמבר 2013, הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי לקוח שנטל בשנת 2010 הלוואה מהבנק במסגרת ה"קרן לעסקים קטנים" (המובטחת בחלקה בערבות המדינה), ונדרש במסגרת תהליך אישור ההלוואה, להעמיד בטוחה נוספת בגין חלק ההלוואה שלא הובטח בערבות, כאמור.

לטענת התובע, דרישת הבנק להעמדת בטוחה, כאמור, כמו גם שיעור הסיכון המופרז (לדעתו) שנקבע להלוואה, מהווים פעולות והתניות ל"קשירת עסקה בנקאית בתנאים בלתי סבירים", העומדים בסתירה, לכאורה, להוראות "חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981". להערכת התובע מכלול פעולות והתניות אלה, מהווה חלק מדפוס פעולה קבוע הנהוג בבנק לגבי כלל ההלוואות מסוג זה.

הסכום הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המייצג לטענת התובע, את העלות העודפת שנגרמה לכלל לקוחות הבנק שנטלו הלוואות מסוג זה מסתכם להערכתו בכ-129 מיליון ש"ח. ככל הידוע לבנק, הגיש הלקוח תביעות ייצוגיות דומות בנושא זה כנגד שני בנקים נוספים.

ביום 18 בפברואר 2015 החליט בית המשפט לקבל את בקשת ההסתלקות של התובע, ולמחוק את כתב התביעה והבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית.

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(4) תובענות משפטיות (המשך)

ד. ביום 30 באוקטובר 2013 הוגשה כנגד הבנק וארבעה תאגידי בנקאיים אחרים (להלן: "הבנקים הנתבעים") תביעה, ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי לקוחות שנטלו מהבנקים הנתבעים, במועדים שונים, הלוואות בסכומים שונים, ובסמוך למועד פרעונן הגישו בקשה לקבל הלוואות בסכומים ובתנאים דומים - מבלי שיתבקשו לטענתם לשנות את הבטוחות שהועמדו על ידם, עבור הלוואות המקוריות.

לטענת התובע, למרות שההלוואות החדשות שהועמדו לו, חלף ההלוואות המקוריות, מהוות: "הלוואות שחודשו" כהגדרתן בתוספת הראשונה ל"כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008" (להלן: "כללי הבנקאות"), חשבונו חויב על ידי הבנקים הנתבעים ב"עמלת טיפול באשראי ובטחונות" בגין ההלוואות החדשות, בניגוד ל"כללי הבנקאות", האוסרים גביית עמלות אלו בעת "חידוש הלוואה", שאינו כרוך בשינוי בטחונות.

סכום העמלות העודפות שגבו לכאורה כלל הבנקים הנתבעים, מוערך על ידי התובע בכ-2 מיליארד ש"ח, ומזה מסתכם חלקו של הבנק בכ-195 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס החליט בית המשפט לדחות את כל טענות התביעה לרבות הבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית.

ביום 3.5.2015 הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון על פסיקת בית המשפט המחוזי.

ה. ביום 2 במרס 2014 הוגשה כנגד הבנק וארבעה בנקים נוספים תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי אחד מלקוחות הבנק וארבעה תובעים נוספים (המהווים לקוחות של יתר הבנקים הנתבעים), שפעילותם הבנקאית כללה, בין היתר, המרת מטבע חוץ לשקלים (וליהפך), באמצעות מכירה ורכישת מטבע חוץ.

לטענת התובעים שערי החליפין המשמשים את הבנקים הנתבעים למכירה (או רכישת) מטבע חוץ ללקוחותיהם, שונים משערי החליפין השוררים בשוק הבינבנקאי. הרווח הנגזר לבנקים הנתבעים בגין דפוס פעולה זה, מהווה לדעת התובעים, "עמלת הפרשי שער", שאינה כלולה בתעריפוני הבנקים הנתבעים, בניגוד לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ובניגוד לכללי הבנקאות (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992.

בנוסף, רכישת מטבע חוץ (או מכירתו), כאמור, כרוכה בתשלום "עמלת חליפין". לטענת התובעים, התעריף שנקבע בגין עמלה זו, זהה בכלל הבנקים הנתבעים, ומהווה לפיכך "הסדר כובל" אסור. סכום הנזק האישי שנגרם לכאורה ללקוח, מוערך על ידו בכ-800 ש"ח והסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית כנגד כל חמשת הבנקים הנתבעים מוערך על ידי התובעים בכ-2.07 מיליארד ש"ח (כתב התביעה אינו נוקב בחלקו של הבנק בסכום התביעה הכולל). הנהלת הבנק סבורה כי דפוסי הפעולה הנהוגים בבנק בתחום זה עולים בקנה אחד עם הוראות החוק והנחיות בנק ישראל.

ו. ביום 5 בינואר 2014 הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית על ידי אחד מלקוחותיו עקב נזקים שנגרמו לו, לטענתו, בשל סכומי ריבית "עודפים" שנזקפו לחובתו בגין אשראים שנהלו בחשבון העובר ושב שלו.

לטענת הלקוח, בשנים האחרונות העלה הבנק מספר פעמים את שיעורי ריבית החובה בחשבונו, עוד לפני שפג תוקף מסגרת האשראי בחשבון ומבלי שחלה הרעה במצבו העסקי. לדעת הלקוח, מתכונת פעולה זו סותרת את מערכת ההסכמים שנחתמה בינו לבין הבנק ועומדת בניגוד לפסיקות משפטיות מחייבות ולהוראות בנק ישראל. לפיכך, מבקש הלקוח להשיב לו את חיובי הריבית "העודפים", בגין התקופות שמיום העלאת הריבית ועד למועד פקיעת תוקף מסגרת האשראי.

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(4) תובענות משפטיות (המשך)

1. תביעה מיום 5 בינואר 2014 (המשך)

סכום הנזק האישי שנגרם לכאורה ללקוח, מוערך על ידו בכ-400 ש"ח, והסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המייצג לטענת התובע את העלות העודפת שנגרמה לכלל לקוחות הבנק, בנושא זה, מסתכם להערכתו בכ-139 מיליון ש"ח, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.

הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה בהתאם להוראות החוק, לרבות "כללי הבנקאות", ובהתאם למערכת ההסכמים המחייבת שנחתמה בין הבנק ללקוח.

(5) להלן פרטים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק, שלא ניתן להעריך, בשלב זה, את סיכוייהן:

א. ביום 1 ביולי 2014 הוגשה כנגד הבנק וכנגד החברה האם שלו תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית על ידי שניים מלקוחות הבנק (ולקוח נוסף של החברה האם), בגין סכומי עמלה עודפים שנזקפו בחשבונותיהם לטענתם, הנובעים מהחלטה שקיבלו הבנק והחברה האם שלו לפני מספר שנים, להקדים את המועד התקופתי בו מחויב חשבונם בגין "עמלת הקצאת אשראי" - מתחילת הרבעון הקלנדרי (שבגינו בוצע החיוב), לסוף הרבעון הקלנדרי הקודם - בניגוד למערכת ההסכמים שנחתמה בין הבנק ללקוח, ובניגוד לתעריפים שפרסם הבנק. סכום הנזק האישי שנגרם לכאורה ללקוח, מוערך על ידו בכ-101 ש"ח (נכון ליום 31.12.2013). הסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית כנגד הבנק, המייצג לדעת התובע את העלות העודפת שנגרמה לכלל לקוחות הבנק בנושא זה, מסתכם להערכתו בכ-15 מיליון ש"ח.

הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה ובהתאם למערכת ההסכמים המחייבת שנחתמה בין הבנק ללקוחותיו. עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת התביעה, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייה.

ב. ביום 5 באוגוסט 2014 הוגשה כנגד הבנק ושישה בנקים נוספים בקשה לאישור תובענה ייצוגית על ידי עמותה המבקשת לייצג את לקוחות הבנקים הנתבעים, שקיבלו שירותים לביצוע פעילות במטבע חוץ בחשבונותיהם, לרבות העברות מטבע חוץ והמרת מטבע חוץ לשקלים (וליהפך). לטענת התובעת, הבנקים הנתבעים נוהגים לגבות בגין פעולות אלו עמלת מינימום "מדורגת" (הנגזרת מהיקף העסקה), בניגוד לכללי הבנקאות (עמלות), המתירים גביית עמלת מינימום אחידה, בלבד. בנוסף, לטענת התובעת, דפוס הפעולה הזוהר שנצפה על ידה לכאורה, בנושא זה, בכלל הבנקים הנתבעים, מעלה חשד לקיום הסדר כובל אסור בין הבנקים הנתבעים בעניין זה, בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

להערכת התובעת, הנשענת על עיון בדוחותיהם הכספיים של הבנקים הנתבעים, הסכומים העודפים לכאורה, ששילמו לקוחותיהם בגין דפוס פעולה נטען זה בשבע השנים האחרונות, מסתכמים בכ-1.5 מיליארד ש"ח (הבקשה לאישור התובענה הייצוגית, אינה נוקבת בחלקו של הבנק סכום התביעה הכולל). הנהלת הבנק סבורה כי תעריפוני העמלות ודפוס הפעולה הנהוגים בבנק בתחום זה, עולים בקנה אחד עם הוראות החוק והנהיות בנק ישראל. עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת התביעה, לא ניתן להעריך, בשלב מוקדם זה, את סיכוייה.

(6) התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נוספות של הבנק פורטו בבאור 18 ג' בדוחות הכספיים ליום 31.12.2014.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל-מדד	כמטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(4)}					
504	119	300	-	-	923
חוזי Forward					
-	-	2	-	-	2
חוזי אופציה לא סחירים ⁽⁴⁾ :					
-	-	19	-	-	19
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
-	1,114	2,068	-	-	3,182
Swaps ⁽³⁾					
504	1,233	2,389	-	-	4,126
סה"כ נגזרים ALM					
2. נגזרים אחרים ⁽⁴⁾					
-	-	-	-	-	-
חוזי Forward					
-	-	31	2,665	-	2,696
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
-	-	31	2,665	-	2,696
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
-	-	16	-	-	16
חוזי אופציה אחרים:					
-	-	16	-	-	16
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
-	-	94	5,330	-	5,424
סה"כ נגזרים אחרים					
-	-	156	-	-	156
3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)					
(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(4)}					
-	1	24	-	-	25
שווי הוגן ברוטו חיובי					
7	19	77	-	-	103
שווי הוגן ברוטו שלילי					
2. נגזרים אחרים ⁽⁴⁾					
-	-	1	11	-	12
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	1	11	-	12
שווי הוגן ברוטו שלילי					
3. סך הכל					
-	1	25	11	-	37
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽⁵⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
-	1	25	11	-	37
יתרה מאזנית של נכסים					
בגין מכשירים נגזרים					
7	19	78	11	-	115
שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁵⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
7	19	78	11	-	115
יתרה מאזנית של התחייבויות					
בגין מכשירים נגזרים ⁽⁶⁾					

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 556 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 4 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי בסך של 1 מיליון ש"ח.
6. מזה סך של 58 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.3.2015 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל-מדד	במטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל

200	384	270	-	-	854
-	-	4	-	-	4
-	-	61	-	-	61
-	770	1,680	-	-	2,450
200	1,154	2,015	-	-	3,369
-	-	-	-	4	4
-	-	8	621	-	629
-	-	8	621	-	629
-	-	33	-	-	33
-	-	33	-	-	33
-	-	82	1,242	4	1,328
-	-	53	-	-	53

(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

- נגזרים ALM^{(1),(2)}
 - חוזי Forward
 - חוזי אופציה לא סחירים⁽⁴⁾:
 - אופציות שנכתבו
 - אופציות שנקנו
 - Swaps⁽³⁾
- סה"כ נגזרים ALM
- נגזרים אחרים⁽¹⁾
 - חוזי Forward
 - חוזי אופציה שנסחרים בכורסה:
 - אופציות שנכתבו
 - אופציות שנקנו
 - חוזי אופציה אחרים:
 - אופציות שנכתבו
 - אופציות שנקנו
- סה"כ נגזרים אחרים
- חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)

(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

-	1	20	-	-	21
-	27	104	-	-	131
-	-	-	4	-	4
-	-	-	4	-	4
-	1	20	4	-	25
-	-	-	-	-	-
-	1	20	4	-	25
-	27	104	4	-	135
-	-	-	-	-	-
-	27	104	4	-	135

- למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
- נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 401 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
- כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
- מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 11 מיליון ש"ח.
- מזה סך של 97 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.3.2014 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014					
(מבוקר)					
חוזי ריבית					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	כמטבע חוץ	שקל-מדד
(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(4)}					
809	-	-	307	-	502
חוזי Forward					
16	-	-	16	-	-
חוזי אופציה לא סחירים ⁽⁴⁾ :					
33	-	-	33	-	-
• אופציות שנכתבו					
3,915	-	-	2,868	1,047	-
• אופציות שנקנו					
Swaps ⁽³⁾					
4,773	-	-	3,224	1,047	502
סה"כ נגזרים ALM					
2. נגזרים אחרים ⁽⁴⁾					
-	-	-	-	-	-
חוזי Forward					
1,453	-	1,435	18	-	-
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
1,453	-	1,435	18	-	-
• אופציות שנכתבו					
101	-	-	101	-	-
• אופציות שנקנו					
100	-	-	100	-	-
• אופציות שנכתבו					
3,107	-	2,870	237	-	-
• אופציות שנקנו					
סה"כ נגזרים אחרים					
133	-	-	133	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)					
3.					
(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(4)}					
24	-	-	23	1	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
100	-	-	71	22	7
שווי הוגן ברוטו שלילי					
2. נגזרים אחרים ⁽⁴⁾					
9	-	8	1	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
9	-	8	1	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
3. סך הכל					
33	-	8	24	1	-
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽⁵⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
33	-	8	24	1	-
יתרה מאזנית של נכסים					
בגין מכשירים נגזרים					
109	-	8	72	22	7
שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁵⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
109	-	8	72	22	7
יתרה מאזנית של התחייבויות					
בגין מכשירים נגזרים ⁽⁶⁾					

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
 2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 463 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
 4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
 5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 6 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי בסך של 1 מיליון ש"ח.
 6. מזה סך של 46 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.12.2014).
- לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאחד (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015 (לא מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	
37	14	-	18	5	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(12)	(1)	-	(10)	(1)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
25	13	-	8	4	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
23	15	-	8	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
48	28	-	16	4	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
115	73	-	36	6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(12)	(1)	-	(10)	(1)	• מכשירים פיננסיים
(19)	-	-	(19)	-	• בטחון במזומן ששועבד
84	72	-	7	5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו
31 במרס 2014 (לא מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	
25	16	-	8	1	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(5)	(1)	-	(4)	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
20	15	-	4	1	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
34	25	-	9	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
54	40	-	13	1	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
135	101	-	32	2	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(5)	(1)	-	(4)	-	• מכשירים פיננסיים
(28)	-	-	(28)	-	• בטחון במזומן ששועבד
102	100	-	-	2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאוחד (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2014					
(מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	
33	11	-	19	3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(12)	(1)	-	(10)	(1)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
21	10	-	9	2	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
29	22	-	7	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
50	32	-	16	2	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
109	56	-	49	4	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(12)	(1)	-	(10)	(1)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(39)	-	-	(39)	-	• מכשירים פיננסיים
58	55	-	-	3	• בטחון במזומן ששועבד
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

הערה:

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

3. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים במאוחד (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
504	-	8	200	296	חוזי ריבית:
1,233	106	260	384	483	שקל - מדד
2,639	109	16	726	1,788	מטבע חוץ
5,330	-	-	2	5,328	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
9,706	215	284	1,312	7,895	חוזי סחורות ואחרים
4,750	384	252	416	3,698	סך הכל
8,013	224	270	1,179	6,340	31 במרס 2014 (לא מבוקר)
					31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מזדלמים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי, לפי הערכת ההנהלה.

חישובי השווי ההוגן מבוססים על הערכה אובייקטיבית של תזרימי מזומנים עתידיים ושיעורי הריבית המנכים אותם לערכם הנוכחי. לפיכך, הערכת השווי ההוגן, עבור חוב המכשירים הפיננסיים אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימושו של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש, מכיוון שכרוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

(1) מכשירים פיננסיים סחירים:

ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי ההוגן נקבע לפי שווי שוק.

(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים (למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים):

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים בריבית קבועה נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרים מזומן עתידי לפי שיעורי הריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח, כמפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (קרן וריבית) לכל הלוואה בנפרד, בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי.

קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחן את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים.

בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים נקבעו לפי שיעורי ריבית בהן נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (המשך)

השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים עבור חובות בעייתיים, חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות להפסדי אשראי.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי הוגן של יתרת הפקדונות וכתבי ההתחייבות נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון.

כחישוב השווי הוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה, נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי הוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות.

השווי הוגן של כתבי התחייבות נדחים הנסחרים בשוק פעיל מבוסס על מחירי השוק של אותם כתבי התחייבות למועד הדיווח.

פקדונות הציבור כוללים "תכניות חסכון" המהווים פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית. על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקידים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי בניכוי "קנס פרעון מוקדם".

תזרימי המזומנים הצפויים בגין תכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים הכוללים תחזיות לפרעונות מוקדמים של אותן תכניות.

(3) מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

השווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים המייצגים סיכון אשראי ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי הוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק.

מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת ולוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב

31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
3,760	547	-	3,213	3,734	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,339	13	490	2,836	3,296	ניירות ערך ⁽⁴⁾
19,841	19,816	2	23	19,547	אשראי לציבור, נטו
33	3	19	11	33	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
46	43	3	-	46	נכסים פיננסיים אחרים
27,021	20,424	514	6,083	26,658⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
23,055	7,040	16,015	-	22,779	פקדונות הציבור
459	-	459	-	461	פקדונות מבנקים
169	40	129	-	159	פקדונות הממשלה
800	789	11	-	670	כתבי התחייבות נדחים
114	65	38	11	114	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
645	644	1	-	645	התחייבויות פיננסיות אחרות
25,242	8,578	16,653	11	24,828⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי הוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 6,395 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 7,373 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי הוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב (המשך)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן מיליוני ש"ח	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
3,876	815	-	3,061	3,851	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,356	12 ⁽⁶⁾	221 ⁽⁶⁾	5,123	5,331	ניירות ערך ⁽⁴⁾
18,207	18,022	6	179	17,987	אשראי לציבור, נטו
19	2	13	4	19	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
42	38	4	-	42	נכסים פיננסיים אחרים
<u>27,502</u>	<u>18,891</u>	<u>244</u>	<u>8,367</u>	<u>27,232⁽⁵⁾</u>	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
23,652	7,652	16,000	-	23,424	פקדונות הציבור
467	-	467	-	467	פקדונות מבנקים
174	34	140	-	167	פקדונות הממשלה
892	770	12	110	787	כתבי התחייבות נדחים
135	97	34	4	135	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
569	569	-	-	569	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>25,889</u>	<u>9,122</u>	<u>16,653</u>	<u>114</u>	<u>25,549⁽⁵⁾</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 8,440 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,478 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. סוג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב במאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2014					
(מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
5,016	607	-	4,409	4,994	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,865	14	316	3,535	3,831	ניירות ערך ⁽⁴⁾
19,290	19,264	3	23	18,915	אשראי לציבור, נטו
30	2	20	8	30	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
98	93	5	-	98	נכסים פיננסיים אחרים
28,301	19,982	344	7,975	27,870 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
24,321	7,441	16,880	-	24,060	פקדונות הציבור
490	-	490	-	492	פקדונות מבנקים
148	39	109	-	139	פקדונות הממשלה
793	787	6	-	681	כתבי התחייבות נדחים
109	53	48	8	109	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
621	621	-	-	621	התחייבויות פיננסיות אחרות
26,482	8,941	17,533	8	26,102 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 8,173 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,892 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המתבססות על					
	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
יתרה מאזנית	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
					נכסים
					מזומנים ופקדונות בבנקים
32	-	-	-	32	ניירות ערך זמינים למכירה
					• אגרות חוב - ממשלתיות
2,283	-	-	293	1,990	- של מוסדות פיננסיים
250	-	-	-	250	- אחרות
433	-	-	168	265	ניירות ערך למסחר
					• אגרות חוב - ממשלתיות
1	-	-	-	1	- אחרות
7	-	-	7	-	סך הכל ניירות ערך
2,974	-	-	468	2,506	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
23	-	-	-	23	- נגזרים משוכצים
2	-	-	2	-	סה"כ אשראי לציבור
25	-	-	2	23	נכסים פיננסיים אחרים
3	-	-	3	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית - שקל מדד
-	-	-	-	-	- במטבע חוץ
1	-	-	1	-	• חוזי מטבע חוץ
21	-	3	18	-	• חוזים בגין מניות
11	-	-	-	11	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
33	-	3	19	11	סך הכל נכסים
3,067	-	3	492	2,572	
					התחייבויות
					התחייבויות פיננסיות אחרות
1	-	-	1	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
7	-	7	-	-	- שקל מדד
19	-	-	19	-	- במטבע חוץ
77	-	58	19	-	• חוזי מטבע חוץ
11	-	-	-	11	• חוזים בגין מניות
114	-	65	38	11	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
115	-	65	39	11	סה"כ התחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המתבססות על					
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
39	-	-	-	39	נכסים מזומנים ופקדונות בבנקים
4,095	-	-	70	4,025	ניירות ערך זמינים למכירה
527	-	-	-	527	• אגרות חוב - ממשלתיות
387	-	-	138	249	- של מוסדות פיננסיים
					- אחרות
4	-	-	-	4	ניירות ערך למסחר
13	-	-	13	-	• אגרות חוב - ממשלתיות
					- אחרות
5,026	-	-	221	4,805	סך הכל ניירות ערך
179	-	-	-	179	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
6	-	-	6	-	- נגזרים משובצים
185	-	-	6	179	סה"כ אשראי לציבור
4	-	-	4	-	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
1	-	-	1	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
14	-	2	12	-	- במטבע חוץ
4	-	-	-	4	• חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	• חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	• חוזי סחורות
19	-	2	13	4	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,273	-	2	244	5,027	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	• חוזי ריבית:
					- שקל מדד
27	-	-	27	-	- במטבע חוץ
104	-	97	7	-	• חוזי מטבע חוץ
4	-	-	-	4	• חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	• חוזי סחורות
135	-	97	34	4	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2014

(מבוקר)

מדידות שווי הוגן המתבססות על					
יתרה מאזנית מיליוני ש"ח	השפעת הסכמי קיזוז מיליוני ש"ח	נתונים לא	נתונים נצפים	מחירים	
		נצפים (רמה 3)	אחרים (רמה 2)	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
317	-	-	-	317	נכסים
					מזומנים ופקדונות בבנקים
					ניירות ערך זמינים למכירה
2,604	-	-	133	2,471	• אגרות חוב - ממשלתיות
454	-	-	-	454	- של מוסדות פיננסיים
438	-	-	157	281	- אחרות
					ניירות ערך למסחר
1	-	-	-	1	• אגרות חוב - ממשלתיות
7	-	-	7	-	- אחרות
3,504	-	-	297	3,207	סך הכל ניירות ערך
23	-	-	-	23	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
3	-	-	3	-	- נגזרים משוכצים
26	-	-	3	23	סה"כ אשראי לציבור
5	-	-	5	-	נכסים פיננסיים אחרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
1	-	-	1	-	- במטבע חוץ
21	-	2	19	-	• חוזי מטבע חוץ
8	-	-	-	8	• חוזים בגין מניות
30	-	2	20	8	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,882	-	2	325	3,555	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
7	-	7	-	-	- שקל מדד
22	-	-	22	-	- במטבע חוץ
72	-	46	26	-	• חוזי מטבע חוץ
8	-	-	-	8	• חוזים בגין מניות
109	-	53	48	8	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015

(לא מבוקר)

הפסדים שטרם מומשו ⁽²⁾⁽¹⁾	שווי הוגן לסוף התקופה	סילוקים	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	שווי הוגן לתחילת התקופה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(2)	(7)	4	(4)	(7)	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
(13)	(55)	-	(11)	(44)	• חוזי ריבית
(15)	(62)	4	(15)	(51)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014

(לא מבוקר)

הפסדים שטרם מומשו ⁽²⁾⁽¹⁾	שווי הוגן לסוף התקופה	סילוקים	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	שווי הוגן לתחילת התקופה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	3	(3)	-	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
(4)	(95)	2	(5)	(92)	• חוזי ריבית
(4)	(95)	5	(8)	(92)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

(מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾⁽¹⁾	שווי הוגן לסוף השנה	סילוקים	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	שווי הוגן לתחילת השנה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(7)	(7)	3	(10)	-	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
3	(44)	41	7	(92)	• חוזי ריבית
(4)	(51)	44	(3)	(92)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

1. בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.
2. נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2015					
(לא מבוקר)					
רווח (הפסד)	סך הכל	מדידות השווי ההוגן המתבססות על			
		"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(4)	35	35	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
⁽¹⁾ 2	13	13	-	-	ניירות ערך
(2)	48	48	-	-	סך הכל

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
הפסד	סך הכל	מדידות השווי ההוגן המתבססות על			
		"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(1)	21	21	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	12	⁽²⁾ 12	-	-	ניירות ערך
(1)	33	33	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2014					
(מבוקר)					
רווח (הפסד)	סך הכל	מדידות השווי ההוגן המתבססות על			
		"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(7)	34	34	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
⁽¹⁾ 2	14	14	-	-	ניירות ערך
(5)	48	48	-	-	סך הכל

2. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3"

1. מידע איכותי

- עקום "ציפיות האינפלציה" לשנה הקרובה הינו הנתון הלא נצפה המשמעותי המשמש במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. עליה בתחזית האינפלציה תגרום לירידה בשווי ההוגן של התחייבות צמודה למדד בגין מכשיר פיננסי נגזר (ולעליית השווי ההוגן של נכס צמוד למדד) - ולהיפך.
- מקדם "סיכון אשראי צד נגדי" מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצד הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהיפך.

1. נזקף לסעיף "רווח כולל אחר" בהון.
2. סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסוגו "לרמה 3" (המשך)

2. מידע כמותי

31 במרס 2015				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	תוצאה ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח			%	%
35	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה	0.9-6.1	3.7
13	הערכת שווי	שווי החברה	0.0-1.6	0.3
(7)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾		
3	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי		

אשראי פגום שגבייתו מותנית בכטחון ניירות ערך התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

31 במרס 2014				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	תוצאה ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח			%	%
21	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה	1.8-1.8	1.8
⁽³⁾ 12	הערכת שווי	שווי החברה	0.0-3.0	0.2
-	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾		
2	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי		

אשראי פגום שגבייתו מותנית בכטחון ניירות ערך התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

31 בדצמבר 2014				
(מבוקר)				
מידע כמותי				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	תוצאה ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח			%	%
34	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה	(1.6)-0.2	(0.9)
14	הערכת שווי	שווי החברה	(1.2)-(1.2)	(1.2)
(7)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	0.1-0.3	0.1
(44)	- היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾		
	- מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי		

אשראי פגום שגבייתו מותנית בכטחון ניירות ערך התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

הערות:

1. ממוצע משוקלל.
2. עד שנה.
3. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 11 - הכנסות והוצאות ריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
(לא מבוקר)		
2014	2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		א. הכנסות ריבית
		הכנסות ריבית מנכסים ⁽¹⁾
226	231	מאשראי לציבור
4	2	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
3	2	מפקדונות בבנקים
25	15	מאגרות חוב
258	250	סך הכל
(31)	(58)	הפרשי הצמדה על הנכסים
227	192	סך כל הכנסות הריבית
		ב. הוצאות ריבית
		הוצאות הבית על התחייבויות ⁽¹⁾
(54)	(28)	על פקדונות הציבור
(1)	(1)	על פקדונות הממשלה
(1)	(1)	על פקדונות מבנקים
(8)	(5)	על כתבי התחייבות נדחים
(64)	(35)	סך הכל
28	60	הפרשי הצמדה על ההתחייבויות
(36)	25	סך כל הוצאות הריבית
191	217	סך כל הכנסות הריבית, נטו
		ג. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
2	2	מוחזקות לפדיון
23	13	זמינות למכירה
25	15	סך כל הכנסות ריבית מאגרות חוב

1. לא כולל הפרשי הצמדה על נכסים והתחייבויות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 12 - הכנסות מימון שאינן מריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
(לא מבוקר)		
2014	2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(12)	3	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾
20	45	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
4	(5)	הפרשי שער, נטו
12	43	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
		ב. הכנסות מימון שאינן מריבית
		בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽²⁾⁽³⁾
-	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות החוב למסחר, נטו
-	-	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילות למטרת מסחר
12	43	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

1. מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

2. כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

3. להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר - ראה באור 11.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 13 - מידע על מגזרי פעילות

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2015						
(לא מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
217	13	(11)	33	21	99	62
-	1	16	(3)	(1)	(5)	(8)
217	14	5	30	20	94	54
43	40	1	2	-	-	-
78	-	7	7	5	31	28
338	54	13	39	25	125	82
88	31	(2)	15	7	30	7

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות
רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
191	17	(20)	28	21	91	54
-	(20)	30	2	(3)	(7)	(2)
191	(3)	10	30	18	84	52
12	11	-	1	-	-	-
78	-	9	7	5	29	28
281	8	19	38	23	113	80
48	1	-	6	6	24	11

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות
רווח נקי

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2014						
(מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
800	67	(63)	116	80	376	224
-	(61)	94	1	(6)	(17)	(11)
800	6	31	117	74	359	213
42	39	-	1	1	-	1
314	1	29	28	18	124	114
1,156	46	60	146	93	483	328
148	10	(7)	31	14	89	11

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות
רווח נקי (הפסד)

הערה:
הנתונים הכלולים בנספח זה, מבוססים בחלקם על הנחות ואומדנים שונים (בעיקר בנושא הקצאת עלויות).
בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד ויונתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים בהנחות ובאומדנים הנ"ל.

* הוצג מחדש בגין היישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים" - ראה ביאור 1(ה)2).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 14 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015			
(לא מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	ניירות ערך ⁽¹⁾	
(22)	(79)	57	יתרה לתחילת התקופה
(31)	(36)	5	שינויים נטו
(53)	(115)	62	יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			
(לא מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	ניירות ערך ⁽¹⁾	
21	(53)	74	יתרה לתחילת התקופה
(1)	(12)	11	שינויים נטו
20	(65)	85	יתרה לסוף התקופה

לשתי השנים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013 ו-2014			
(לא מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	ניירות ערך ⁽¹⁾	
94	-	94	יתרה ליום 1.1.2013 ⁽²⁾
(52)	(52)	-	השפעה מצטבר נטו, של השינוי בכללי החשבונאות ⁽³⁾
42	(52)	94	יתרה מתוקנת ליום 1.1.2013
(21)	(1)	(20)	השינוי נטו בשנת 2013
21	(53)	74	יתרה ליום 31.12.2013
(43)	(26)	(17)	השינוי, נטו, בשנת 2014
(22)	(79)	57	יתרה ליום 31.12.2014

1. התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי השווי ההוגן.
2. היתרה שהוצגה בעבר לפני יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בנושא: "זכויות עובדים".
3. ההשפעה המצטברת, בניכוי מס, בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא: "זכויות עובדים".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 14 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס, ואחריו (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015			
(לא מבוקר)			
אחרי מס	השפעת המס	לפני מס	
33	(19)	52	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:
(28)	17	(45)	• רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
5	(2)	7	• רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
			השינוי בגין התאמת ניירות ערך, נטו
			הטבות לעובדים:
(37)	21	(58)	• הפסד אקוטארי לתקופה
1	-	1	• הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(36)	21	(57)	השינוי בגין זכויות העובדים, נטו
(31)	19	(50)	השינוי כולל, נטו לתקופה
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			
(לא מבוקר)			
אחרי מס	השפעת המס	לפני מס	
23	(14)	37	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:
(12)	8	(20)	• רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
11	(6)	17	• רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
			השינוי בגין התאמת ניירות ערך, נטו
			הטבות לעובדים:
(12)	6	(18)	• הפסד אקוטארי לתקופה
-	-	-	• הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(12)	6	(18)	השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
(1)	-	(1)	שינוי, נטו, לתקופה
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			
(מבוקר)			
אחרי מס	השפעת המס	לפני מס	
15	(9)	24	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:
(32)	19	(51)	• רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(17)	10	(27)	• רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
			השינוי בגין התאמת ניירות ערך, נטו
			הטבות לעובדים:
(26)	15	(41)	• הפסד אקוטארי לתקופה
-	-	-	• הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(26)	15	(41)	השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
(43)	25	(68)	שינוי, נטו, לתקופה